

בעזרת השם יתברך

מי שלומד בכל יום ארנ שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוה מרו שהו'ף לפניו ק'עז'מי
עז'מים ולנצח נצחים (אשר בחל).

למוד יומי

ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא
בעריכה מפארת מוקדת ומפסקת

פרשת ויצא תש"פ

לוח שעורי למוזים לאנשי שלומנו "חסידי ברסלב" תלמידי "היכל הקדש"

שבוע פרשת _____

שב"ק	ו	ה	ד	ג	ב	א	
							חמש ורש"י עם התרגום
							תנ"ך
							משניות
							בבלי
							ירושלמי
							תוספתא
							מדרש רבה
							מדרש תנחומא
							רמב"ם
							טור
							שלחן ערוך
							זהר
							תקוני זהר
							לקוטי מוהר"ן
							לקוטי הלכות

רבנו ז"ל אמר: מעט גם כן טוב, על כן ראה ללמד מכל שעור מעט או הרבה כפי הפנאי.

נדה פרק רביעי - בנות כותים דף לט עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל" (שטיינזילץ)
 רכא תוספות

1 **לא** צריכא לריב מאיר - ומעיל מה שהיא בחוקת סהרה, ושמורת לשמש כל זמן שלא
 2 גורשה. אי נמי: אינו דייב לגרשה, עד שנשבר אחד עשר יום. **והיוולדת** כלון משמטת
 3 מעת לעת - אף על גב דמערבת דיה שעתה - היינו בשאר דם שראה כשהיא מעוברת,
 4 ולא בראיית דם לידה שראה תחמת פלישת הקבר. ויש פורשים הדבא כרבי יוסי, ורבי
 5 טוחסות
 6 **לא** יטובה לה ולא בדיקה, **שגגה**, **נאנסה**, **הוידה** ולא
 7 **בדיקה** - **מתוודה**, **הגיע** **שעת** **וסתה** **ולא** **בדיקה** -
 8 **הרי** **זו** **ממאה**. **רבי** **מאיר** **אומר**: **אם** **היתה** **במחבא**,
 9 **והגיע** **שעת** **וסתה** **ולא** **בדיקה** - **הרי** **זו** **מתוודה**, **מפני**
 10 **שהתרה** **מסקלת** **את** **הדימים**. **אבל** **ימי** **הזב** **והנדה**,
 11 **ושומרת** **יום** **פגגה** **יום** - **הרי** **אלו** **בחוקת** **מומאה**.
 12 **גמרא** **למא** **הלתא?** **אמר** **רב** **היה**: **לומר** **שאנינה**
 13 **צריכה** **בדיקה**. **והא** **מדתני** **סיפא** **לשבה** **ולא**
 14 **בדיקה** - **מכלל** **דלכתחלה** **בגיא** **בדיקה** - **ויאמר** **סיפא**
 15 **אתאן** **למי** **נדה**, **והכי** **קאמר**: **כל** **אחד** **עשר** **בחוקת**
 16 **סהרה** - **ולא** **בגיא** **בדיקה**, **אבל** **בימי** **נדתה** - **בגיא**
 17 **בדיקה**. **ישבה** **ולא** **בדיקה**, **שגגה**, **נאנסה**, **הוידה** **ולא**
 18 **בדיקה** - **מתוודה**. **רב** **הספא** **אמר**: **לא** **צריכה** **אלא**
 19 **לריב** **מאיר**, **דאמר**: **אשה** **שאין** **לה** **וסת** **אסורה**
 20 **לשמש**, **הני** **מילי** - **בימי** **נדתה**, **אבל** **בימי** **זיבתה** -
 21 **בחוקת** **סהרה** **קריבא**. **אי** **הכי**, **אמאי** **אמר** **רבי** **מאיר**
 22 **וציא** **ולא** **תהוי** **עולמת?** - **דלמא** **אתאן** **לקלקלא**
 23 **בימי** **נדה**. **הא** **מדתני** **סיפא** **הגיע** **שעת** **וסתה**
 24 **ולא** **בדיקה** - **מכלל** **דבאשה** **שיש** **לה** **וסת** **סקינן?**
 25 **ספורי** **מחפרא** **והכי** **תני**: **כל** **אחד** **עשר** **בחוקת**
 26 **סהרה** **אסורה** **לבעלה**, **וימי** **נדה** **אסורה**. **פגגה** **בדיקה**
 27 **אמורים** - **באשה** **שאין** **לה** **וסת**, **אבל** **יש** **לה** **וסת**
 28 **מוותרת**, **וצריכה** **בדיקה**. **ישבה** **ולא** **בדיקה**, **שגגה**,
 29 **נאנסה**, **הוידה** **ולא** **בדיקה** - **מתוודה**, **הגיע** **שעת**
 30 **וסתה** **ולא** **בדיקה** - **ממאה**. **הא** **מדסיפא** **רבי** **מאיר**
 31 **ורישא** **לאו** **רבי** **מאיר** - **פולח** **רבי** **מאיר** **היא**, **והכי**
 32 **קאמר**: **אם** **לא** **היתה** **במחבא**, **והגיע** **שעת** **וסתה**
 33 **ולא** **בדיקה** - **ממאה**, **שרבי** **מאיר** **אומר**, **אם** **היתה**
 34 **במחבא** **והגיע** **שעת** **וסתה** **ולא** **בדיקה** - **מתוודה**,
 35 **שהתרה** **מסקלת** **את** **הדימים**. **רבא** **אמר**: **לומר** **שאנינה**
 36 **ממאה** **שעת** **לעת**. **מיתבי**: **הנדה**, **והנדה**, **והשומרת**
 37 **יום** **פגגה** **יום**, **והיוולדת** - **פולח** **ממאה** **מעת** **לעת**.
 38 **תיובתא**. **רב** **הונא** **בר** **היא** **אמר** **שמואל**: **לומר**

39 **שאנינה** **קובעת** **לה** **וסת** **בתוך** **ימי** **זיבתה**. **אמר** **רב** **יוסף**: **לא** **שמיע** **לי** **הא** **שמעתתא**. **אמר**
 40 **ליה** **אבי**: **את** **אמרת** **ניהל**, **ואתא** **אמרת** **לו**, **היתה** **למודה** **להיות** **רואה** **יום** **המשה** **עשר**
 41 **יום**, **ושנתה** **ליום** **עשרים** - **זה** **זה** **אסורין** **לשמש**. **שנתה** **פעמים** **ליום** **עשרים** - **זה** **זה**
 42 **אסורין**. **ואמרת** **לו** **עלה** **אמר** **רב** **היה** **אמר** **שמואל**: **לא** **שנא** **אלא** **המשה** **עשר** **למבילתה**
 43 **שהן** **עשרים** **ושנים** **לראיתה**, **דהתם** **בימי** **נדתה** **קאי** **לה**, **אבל** **המשה** **עשר** **לראיתה**, **דבימי**
 44 **זיבתה** **קאי** - **לא** **קבעה**. **אמר** **רב** **פפא**, **אמריאת** **לשמעתא** **קמהי** **רב** **היה** **מודקפתא**:
 45 **מקבע** **לא** **קבעה**, **מיהש** **מהו** **דנחושא** **לה?** **אי** **שמיע** **ולא** **אמר** **מדי**. **אמר** **רב** **פפא**:
 46 **נחוי** **אנו**, **היתה** **למודה** **להיות** **רואה** **ליום** **המשה** **עשר**, **ושנתה** **ליום** **עשרים** - **זה** **זה** **אסורין**.
 47 ואמר

1 ישבה לה ולא בדיקה - אבל נשים קאי, ולא לעיל מהדר. ממאה - אדווח בזמני בא.
 2 מחבא - מזהמת ליטסין או כרובים. ימי הוב - ימי ספורו. ושומרת יום - כיון שנפתח
 3 מעיניה וראתה דיום, אף על גב דבתוך אחד עשר היא, היא למחר בחוקת ממאה.
 4 גמרא לומר שאנינה צריכה בדיקה - שריתו וערביה, ומשבער - צריכה לכוזב,
 5 כראיותא פריק קמא נדה יא.א. וזה מפקתי

6 סיפא ישבה - המשמע דיעבה, מכלל כו. והאי
 7 דפריך כן, ודלפא דתקא דהאי ישבה - אתוך
 8 אחד עשר קאי. לימי נדה - לימים שראויין
 9 לנדה. כגון אחד עשר שבין נדה לנדה.
 10 בחוקת סהרה - שנסתלק דמיה בנדותה ויגוא.
 11 כפי נדה - כפי נדה. שנתה שבער אחד עשר, והאיים
 12 לבא ימי נדה. כפיא בדיקה - לכתחלה, אבל
 13 ישבה ולא בדיקה - דעדיב סהרה. כפי הניע
 14 וסת הקובע יום, ולא בדיקה - היא דהאי
 15 ממאה. לא יצריבא - הא דתקא יכל אחד עשר
 16 בחוקת סהרה: אלא לריב מאיר, כפי ספר
 17 ראשון בגמרא. אמאי יוציא - תמשש כל אחד
 18 עשר? דלפא אתאי לקולא כפי נדה -
 19 בימים הראויים לנדה אסורה לשמש, שמא
 20 תקלקלנו. רבא אמר - מאיר דקתי? כל אחד
 21 עשר בחוקת סהרה. לומר - שאם תראה בהם
 22 דמיה ממאה מכלת לעת, לא תשאלן
 23 אציה. הנהי - כלומר, אשה שראוי ש-
 24 ממטאה מעת לעת בראיית תחלת נדותה
 25 והנה ושומרת יום - כלומר, תהרהא בתוך
 26 אחד עשר, כן שראיה שלשה ימים הדויה ובה,
 27 כן שראיה אין וסת הדויה וקתי - וסת
 28 ממטא מעת לעת בראיה ראשונה. היוולדת -
 29 שיצא דם מפלישת הקבר - כפי שנתה מעת
 30 בראיה ראשונה. היא בר כוונא - פרישה
 31 אמנותיה מהדר. בתוך ימי זיבתה - כגון
 32 ראתה שלש פעמים ממשה עשר לחמשה
 33 עשר - אין זה וסת לענין דיה שעתה או לענין
 34 שאם לא ברקה תהיה נטואה. דמחשה עשר
 35 לחמשה עשר הו ימי זיבה, וכן כל הדימים
 36 משלמו שבעת ימי נדה עד שמתה עשר
 37 דשלמי יום זיבה בחדו נרות. לא שמעי לי הא
 38 שמעתתא - דאי וסת תלמודו דרב יהודה
 39 שהוא תלמיז של רב ושמואל. וחלה רב יוסק
 40 ונעקר תלמודו. וכדיה שמוע ממרא דרב
 41 ותמואל ואין זכור לזאתה שמועה ממנה
 42 ולא תלמודו של רב יהודה אפי' ולא אמר לו
 43 שמועה זו או תלמודו ממירי (גירסא מא.א.)
 44 את אמרת והאין - קודם תליין. חבי נטיעין
 45 וראי אמרת נחילן - על משנה זו אמרת לו
 46 שמועה, דאיך אשה קובעת לה וסת בימי זיבה
 47 למדה - וגישה. עי' המשנה עשר - לקמן
 48 מפרש ליום ממשה עשר לטבילתה. וישתה לו
 49 וסת - ליום עשרים פעם אחת. זה וזה אסורין
 50 - שדין לומר נחשה עשר שבין אסור -
 51 שדין כל היום המזהמה שמו תראה, דקיימא לן
 52 דדייב אדם לפיכח מזהמה סמוך לוסתה. ואין
 53 צריך לומר יום עשרים שראתה בו - שהרי נדה
 54 היא. אמר רבי קאמי, שיחורז וגיע מזהמה
 55 עשר - אסורה לשמש. שדרי יום וסתה היא
 56 ועדיין לא דילגתה אלא פעם אחת, ואין וסת
 57 נעק פחות משלש פעמים. וכשיגיע
 58 עשרים לראיה של עשרים - אסורה לשמש,

59 אמא קבעת יום מעשרים לעשרים, שדרי שנתה פעם אחת ליום עשרים וכן פעמים ליום עשרים. זה וזה אסורין. יום חמשה עשר ויום עשרים הבא. אבל שלש פעמים ליום
 60 עשרים - הותר יום חמשה עשר, ובאסר יום עשרים. לא שנו - דליום חמשה עשר חוי וסת קבע, ודלביע תלתא זמיני למיעקריה. אלא שדויה גרלה לראות יום חמשה
 61 עשר נפילתה - ליום שבעת ימי נדה, וראה ליום חמשה עשר שהוא יום עשרים ושנים לראיתה. וברב שלמי ימי זכוס סוף שמונה עשר, חרי ארבעה ימים שהגיע ימים
 62 שראיה לזכות בתם נדה. אפקת לא בקבע - בתוך ימי זיבה. דרבעי תלת זמיני למיעקריה, דבראי זמנא וזכוס דקאי לה, אם ישבה ולא בדיקה - סהרה. מיהש מהו תיעוש
 63 לח - אם היתה גרלה ממשה עשר לחמשה עשר, ודיעו תוך ימי זכוס, מביא למיחא ולא תמשש ולא חמשה עשר קודם ראייה, מהו ארתי?

1 **אלמא** מירש ירחא מנין - דאם אומר: דלמא משום ראה ראשונה קרי ליה: 'תוך ימי
2 נדה?' ופרש רשי: 'דיק מדרקמבר 'קובעת תוך ימי נדותה' משמע דפעם
3 שלישית, דהוא הקביעה, הוי כימי נדה. אלמא חשיב כאלו ראהה ריש דהא. הקשה לו
4 רביעי ירחא בן אברהם: 'למלא לא תיזן לו כגון שראתה ריש ירחא וחמשא בירחא שלשה
5 זמני, ודעתה הוי משום תוך ימי נדה, וקבעה

6 וסת ודיה שעתה אם תראה בחמשא בירחא של
7 חדש רביעי או שרביעה לפרות מבטלה כל
8 חמשא בירחא עד שתעוקר וסתה שלש פעמים!
9 והשני רשי: משום דבפרק קמא (נדה יא.)
10 ממוקמין דרבי יוחנן במעין סתום משום דפרך
11 אמתניתין דהתם דקתני רביעי נדה אינה צריכה
12 בדיקה ולברוק ואלמא קבעה לה סת כרבי יוחנן
13 ולכך נקבעה אויבי רבא מילתיה דרבי יוחנן
14 במעין סתום שראתה בשלישית וחמשא בירחא ולא
15 בריש ירחא דראייה שלישית היא ממעין סתום
16 ומתניתין דפרק קמא (שם יא.א.) כגון שראתה
17 זמני ריש ירחא וחמשא בירחא ובשלישית כי
18 ראהה ריש ירחא לא תברוק בחמשא בירחא
19 שאפילו תראה לא קבעין לה סת, דמעין פתח
20 דוא. אבל פעם ראשונה ושניה בורק בימי נדה
21 שעתא ראהה בשלישית וחמשא בירחא ולא בריש
22 ירחא. ולחכי לא היה משום לשוני כגון דהא
23 עלש זמני ריש ירחא וחמשא בירחא, דאם כן
24 היה לה מעין פתח. אלא משני כגון שראתה
25 תרי זמני ריש ירחא לודע, דהוי מעין סתום
26 ובשלישית נמי אף על גב דכבר ראהה בעשרים
27 וחמשה מיה שראתה בריש ירחא חשיב מניין
28 סתום כדמשיב דהא חזאי: בעשרים וחמשה זמני
29 ירחא הוא דאתוספת ביה, ועוד נראה לפי רובא
30 דייק דחשיב כאלו ראהה בשלישית בריש ירחא
31 דלא ראי הכי, אמאי קבעה לה סת, הלא ראייה זו
32 אינה מעין האחרות שבאו בימי נדותה. ומיחו
33 תימה לומר כיון כדמעיקרא נקט חשיב כאלו
34 ראהה ריש ירחא, כיון דאבתי לא קבעה לה סת
35 בריש ירחא. דלא דמי להדיא לדעיל, דכבר קביע
36 לה סת לעשרים ושנים, כדקאמר: 'דיחה למודה
37 לאות'. ונראה לפרש: דמירי כגון שראתה שלש
38 זמני בריש ירחא וחמשא בירחא. ואין לדחש אם
39 אין דלמא מוכיח מילתא זמני, דחכי נמי בפרק
40 קמא (שם יא.א.) לא קאמר תלתא זמני גבי 'קביעה
41 ודאתה'. והא נקט והשתא חזאי בחמשא בירחא
42 ובריש ירחא לא חזאי - לא משום דעל ידי ראייה זו והשתא קבעה לה סת, דהא קבעה לה
43 כבר משני זמני קמאי. ודא לומר לכך שדיה שעתה בריאהו, ו. כדריב דוסא דאמור בפרק
44 קמא (נדה טז.) דאן דיק ריה שעתא אלא שבעת סת דוקא. ומיחו אף בלא ראהה השתא הוא
45 מצוי למימר דקבעה לה סת ליעין שאחרת בחמשא בירחא עד שתעוקר וסת שלש פעמים.
46 והשתא מוכח אף על גב דברביעי לא חזאי ריש ירחא קבעה לה סת בחמשא בירחא משום
47 כדיון שראתה שלש זמני וחמשא בירחא ומ'חדש רביעי חשב כאלו ראהה ריש ירחא.
48 והכי נמי שרישית שלש זמני וחמשא בירחא. והוי נמי למיחו ליתוסלף דאוקמת מילתיה
49 דרבי יוחנן במעין פתח. אם כן תקשה מתניתין דפרק קמא (שם יא.א.) דקתני דריאה בודקת
50 בימי נדה. אי נמי: האי חשיב מעין סתום, ומעין פתח פתח פתח נמי כשפירש רשי' לשלשן שני
51 בפרק קמא (שם יא.א.) שראתה אבני, ודבכי איירי מתני דהתם, דבדכי לא קבעה לה וסתה.

1 **ואמר רב יהודה אבור שמואל, לא שנת אלא המשנה**
2 **עשר למביתיה שהן עשרים ושנים לאייתה, ושנתה**
3 **ליום עשרים ושבעה, דכי הדרו ואתו עשרין ותרתי -**
4 **קיימא לה בתוך ימי זביתה, וקתני 'זה הוה אסורין' -**
5 **אלמא דתישיבין לה. וקסבר רב פפא: עשרין ותרתי**
6 **- מעשרין ותרתי מנינו, נדה ופתחה - מעשרין**
7 **ושבעה מנינו. אמר ליה רב הונא בריה דרב יהושע**
8 **לרב פפא: ממיא? דלמא עשרין ותרתי נמי מעשרין**
9 **ולשבעה מנינו, דכי הדרו ואתו עשרין ותרתי - קיימא**
10 **לה בתוך ימי נדותה, והכי נמי מסתברא. דאי לא**
11 **וימא וימא וימא, וימא וימא, וימא וימא, וימא וימא, וימא**
12 **וימא, כי הדרה נקמה - פולקמיה נקמה או**
13 **כדמעיקרא נקמה? על פרוך פולקמיה נקמה! אמר -**
14 **ליה רב פפא, אלא הא דאמר ריש לקיש: אשה**
15 **קובעת לה וסת בתוך ימי זביתה, ואין אשה קובעת**
16 **לה וסת בתוך ימי נדותה, ויבי יוחנן אמר: אשה**
17 **קובעת לה וסת בתוך ימי נדותה, היכי דמי? לאו בגון**
18 **דחזאי ריש ירחא, וחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשא**
19 **בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא וימא**
20 **לא חזאי, וקאמר: אשה קובעת לה וסת בתוך ימי**
21 **נדותה - אלמא, מריש ירחא מנינא - אמר ליה: לא,**
22 **הכי אמר רבי יוחנן: בגון דחזאי ריש ירחא, וריש**
23 **ירחא, ועשרין וחמשא בירחא, וריש ירחא, דאמרין**
24 **דמי יחזי הוא דאתוספת בה. וכן כי אתא רבין וכל**
25 **תלמידי ימא, אמרוה ברב הונא בריה דרב יהושע.**

הדרן עלך בנות כותים

1 **ורמיא יומא וכבשה יומא וכבשה תרי יומי ורמיא יומא כי הדרה נקמה כדלקמן נקמה**
2 **כי - כלומר, תרנגולת הרעילה להטיל ביצה הזום, ולעמוד למורו, ולחטול יום שליש,**
3 **ולעמוד יום רביעי, ושנתה וסתה, ועמדה מלדת יום חמישי עם יום שבת, דהוה להו תרי**
4 **יומי, ורמיא יום ששי - כי הדרה נקמה, אם היא חזרת למנהגה להטיל יום ולעמוד**
5 **יום. כדלקמיה נקמה - מעכשיו היא חזרת למנהג, כגון שנעדרה יום שביעי שאחרו יום**
6 **ששי שהטילה, ומטלת יום שמיני. אבימיקרא נקמה - לפי חשבון שהיתה ראהה**
7 **להטיל מתחלה, שהיתה ראהה הליך, באישי, ולעמוד בששי, ולשליש דאוקמת מילתיה**
8 **בשמיני. והשתא מטילה יום שביעי עם ששי, כגוד שני ימים שעמדה, כדי שתעמוד ביום**
9 **שמיני כפי שהיתה ראהה לחשבון הרשקין, על ברוך כדלקמיה נקמה - והא אשה**
10 **נמי, כשחזרה לסתה ליום עשרים ושנים - לאו לפי חשבון הרשקין, אלא**
11 **ליום עשרים ושנים לראייתה הליך, באישי, יומא הוא דאסורין, אמר ליה רב פפא**
12 **אלא הא דאמר בו' אין אשה קובעת לה וסת תרי ימי נדותה - בימים שהיא נדה,**
13 **כדבטיני לפרשי מילתא דרבי יוחנן, דחזאי ריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
14 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
15 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
16 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
17 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
18 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
19 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
20 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
21 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
22 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
23 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
24 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
25 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
26 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
27 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
28 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
29 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
30 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
31 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
32 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
33 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
34 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
35 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
36 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
37 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
38 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
39 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
40 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
41 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
42 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
43 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
44 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
45 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
46 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
47 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
48 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
49 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
50 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
51 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**

הדרן עלך בנות כותים

1 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא - דהוה להו חלת תרי בחמשי בירחא, ופעם שלישית הוה ימי נדה, לפי חשבון הראוי שהיתה ראהה לראות ריש ירחא, ומדקרי לפעם**
2 **קמאי דחמשי בירחא הוא תוך ימי נדותה משני, דהא נדה היא מריש ירחא. ופעם שלישית הוה ימי נדה, לפי חשבון הראוי שהיתה ראהה לראות ריש ירחא, ומדקרי לפעם**
3 **שלישית 'תוך ימי נדה' - אלמא לפי חשבון הראוי מנין. אמר לא אלא הכי אמר רב יוחנן - כגון דחזאי תרי זמני בריש ירחא, ופעם שלישית בעשרים וחמשה, ורביעית**
4 **בראש חדש - דהוה להו דאן ראייתהא שהיא שלישית לראיה לא רשח חדש ביה, משום דאמר ר' אבהו, דאן ראייתהא שהיא שלישית לראיה לא רשח חדש ביה, משום דאמר ר' אבהו, דאן ראייתהא שהיא שלישית לראיה לא רשח**
5 **ימי נדותה', דהא נדה היא קביעה, והא אחרת היא שנפתח מעיניה - משום דאמר ר' אבהו, דאן ראייתהא שהיא שלישית לראיה לא רשח חדש ביה, משום דאמר ר' אבהו, דאן ראייתהא שהיא שלישית לראיה לא רשח**
6 **חזאי בעשרים וחמשה - דמיס יתיירי אויטפוס בה. אמרוה - להא דרבי יוחנן, כרב הונא - וכדמתרצין.**

הדרן עלך בנות כותים

1 **ואמר רב יהודה - דהאי חמשה עשר, היינו לטבילה, שהוא עשרים ושנים לראייתה,**
2 **ושנתה לעשרים ושבעה. וקתני: דכי מטי יום עשרים ושנים - אסורה למיטה, וקא סלקא**
3 **דעתך. דהאי עשרים ושנים, לאו לראיית הדילוג קאמר, אלא עשרים ושנים לאותו יום**
4 **שהיתה ראהה לראות בו ודילוגתה. דהוי יום שבעה עשר לראייתה, ובחוק ימי זבבה היא**
5 **לראיית עשרים ושבעה. וקתני אמרוה - דכי**
6 **הדר אתו עשרים ושנים לחשבון יום שהיתה**
7 **ראהה לראות בו כשדילוגה בה, קיימא לה כימי**
8 **זבבה לחשבון ראייתה, כדפרישית, וקסבר רב**
9 **פפא: יום עשרין ותרתי דאסורין עלה - מיום**
10 **עשרים ושנים מנינו, כלומר לאו עשרים ושנים**
11 **לראיית דילוגה שהיה בעשרים ושבעה, אלא**
12 **עשרים ושנים מנינו שהיתה ראהה לראות**
13 **לימודה. ומדקרי ליה רב פפא 'ימי זבבה', קסבר**
14 **נדה ופתחה ימי נדותה וזבבה, מעשרין ושבעה**
15 **מנינו, דהיינו, מיום ראית דילוגה, ומיום ראית**
16 **עשרים ושבעה עדי השתא, לאו הוה כשבעה**
17 **עשר. דאי ליום שראהה לראות כשדילוגה מנינו**
18 **ימי נדות וזבבה, לא היה קרי ליה 'ימי זבבה', דהא**
19 **לפני ליה עשרים ושנים מהדוא וימא. פתחה -**
20 **קרי חשבון נדה לימי נדה וזבבה. אמר -**
21 **דהאי יום עשרים ושנים דאסורין ליה מנינו מיום**
22 **עשרים ושנים שהיתה ראהה לראות כשדילוגה,**
23 **דמיס ליה כימי זבבה לחשבון ראיה שראתה**
24 **בעשרים ושבעה. דלמא - האי יום עשרים**
25 **ושנים דאסורין עלה, מנינו מיום ראיתה, שכבר**
26 **שלמו ימי זבבה, כי הדרה אתו תרי ימים ושנים,**
27 **ויקמא לה ליום ארבעה ימים בימים הראייה לנדה.**
28 **והכי פסתברא - דהא משום דחיישין שנת**
29 **חזרוז לקמוחה לראות מעשרים ושנים**
30 **לעשרים ושנים אסורין, לאו הדשתא ימי ראיתה, וכי**
31 **ושנים לראייה. אבל ליום עשרים ושנים לחשבון**
32 **יום שהיתה ראהה לראות - לא מצי אסורין**
33 **משום הא חששא. דאפילו חזרת לקדמותה, לא**
34 **חזרה היום שהוא שבעה על רביעית -**
35 **דהדאי לא היתה למודה לראות אלא לעשרים**
36 **ושנים לראייה. ואי משום שהוא עשרים ושנים**
37 **ליום ראהה לו - אף זה דרך החזרות לסתה,**
38 **כיצע ימי נדותה ולמחר ימי ראיתה, כדי**
39 **שיבא לפי חשבון של תחלה, אלא חזרת**
40 **וקובעת על כך ליום שראתה. דאי לא הימא**
41 **הכי האי תרנגולת דרמיא יומא וכבשה יומא**
42 **ורמיא יומא וכבשה יומא וכבשה תרי יומי ורמיא יומא כי הדרה נקמה כדלקמן נקמה**
43 **כי - כלומר, תרנגולת הרעילה להטיל ביצה הזום, ולעמוד למורו, ולחטול יום שליש,**
44 **ולעמוד יום רביעי, ושנתה וסתה, ועמדה מלדת יום חמישי עם יום שבת, דהוה להו תרי**
45 **יומי, ורמיא יום ששי - כי הדרה נקמה, אם היא חזרת למנהגה להטיל יום ולעמוד**
46 **יום. כדלקמיה נקמה - מעכשיו היא חזרת למנהג, כגון שנעדרה יום שביעי שאחרו יום**
47 **ששי שהטילה, ומטלת יום שמיני. אבימיקרא נקמה - לפי חשבון שהיתה ראהה**
48 **להטיל מתחלה, שהיתה ראהה הליך, באישי, ולעמוד בששי, ולשליש דאוקמת מילתיה**
49 **בשמיני. והשתא מטילה יום שביעי עם ששי, כגוד שני ימים שעמדה, כדי שתעמוד ביום**
50 **שמיני כפי שהיתה ראהה לחשבון הרשקין, על ברוך כדלקמיה נקמה - והא אשה**
51 **נמי, כשחזרה לסתה ליום עשרים ושנים - לאו לפי חשבון הרשקין, אלא**
52 **ליום עשרים ושנים לראייתה הליך, באישי, יומא הוא דאסורין, אמר ליה רב פפא**
53 **אלא הא דאמר בו' אין אשה קובעת לה וסת תרי ימי נדותה - בימים שהיא נדה,**
54 **כדבטיני לפרשי מילתא דרבי יוחנן, דחזאי ריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
55 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
56 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
57 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
58 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
59 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**
60 **וחמשי בירחא, והשתא חזאי בחמשא בירחא, וריש ירחא, וחמשי בירחא, וריש ירחא,**

גדה. פרק חמישי - יוצא דופן דף מ עמוד א - מותר מהדרת "אבן ישראל" (שטיינזולץ)
תוספות

משנה יוצא דופן - על ידי סם נפתחו מעיה, והוציא את העובר לחוץ, ונתרפאת. כל הנשים - לענן גדה. **מפספסות** - מביי אהא דם לבית החינוך, אף על גב דהתעוררה כותלי רחמה. **בבשרה** - משמט; בתוך בשרה. לחוץ - בגמרא יליף לה. **שנודיעו אבירי** - נעקר שבת ודע מגופו.

יוצא דופן - ממוקם שמרונה. ואם תאמר: למה לי קרא. גילף ליה ליה מבכור, כדילפינן לענן קודשים בסמוך? ויש לומר: דאי לא קרא. הוה דרשינן מיתלד - לרבות יוצא דופן, כדריש רבי שמעון.

בעין

ירובן אבם נמיקום. ומיזד איצטרך להובא, והדשיטה היה ידה במעי אשה ומעבא את הולד, טמאה לרבנן ויש לומר: דהרתי שבע מינה.

מודה דבי שמעון בקדשים שאינו קדוש - בתרא דבכורות (ג.ג.) גבי רבי אלעזר

רבי יהודה דאית ליה יוצא דופן קדוש, אמר: סבר לה כרבי שמעון, דאמר יוצא דופן ולד מעליא הוא.

ותימה: דהא רבי שמעון מודה דבקדשים איש קדוש, כדאמר רבי יוחנן תבא, ורובחמנ נמי בכרייתא דמיתוי בסמוך? ויש לומר: ודסבר רבי שמעון, ועדיפא מדרבי שמעון, דאמר בקדשים קאמר קודש.

לדה ליה ליה נבכור - לדה ליה נבכור - ברקב ילד הטאת (ג.ג.) במעילה, ובי גלד המעשרת לא יקח נין מן המעשרת, יליף "אמר" "אמר" מבכור, והכל אחד, כדרכוכה בשמעתין. וכן את המעשר דברקב

"מובדל" (בכא קמא ע"ג.) אמר: כל דאם שאבמר "שש" - עניא אלא לחצינא את הכלאים. וקאמתי למעטי מאפי' אי פרטי קדשים - בתראי תבין

בהו' "אף כשב", לא מעט לביטאי, אף למעשי - "תחת" "תחת" יליף מקדשים. ואי לבכור - "העברה" "העברה" יליף ממעשר. והשאת אמאי

איצטרך למילף בכור ממעשר, ומעשר גופי לילפינן מקדשים, הוה ליה למעשר ונלף גופי ליהיד

"לידה", או "אמר" "אמר" מקדשים ויש לומר: ולא לפינן "לידה" "לידה" או "אמר" "אמר" אלא כגון

כדאדריי רבי ליהיד, או במעילה דאית בעינן אמדות. ואם תאמר: ובשמעתין, איצטרך גויה

ישור רהידיד" "לידה" או "אמר" "אמר", וניקף פסול יוצא דופן בקדשים מגוהו שוה ר'תחת" ממעשה,

ומעשה מגוהו שוה ר'העברת" מבכור? ויש לומר: גרוהו שוה ר'לידה" ור'אמר" צריך לשום דרשה

אחריתי.

הזנן נפישין - ואם תאמר: דברקב יש בכור

(בכורות ג.ג.) אמר: רבי שמעון וירצא דופן בכור למה ליה, ויליף מיהלדו לו בניני ליהיד

לידה מאשה. דאית להו דהו דאית להו, והשאת ליליף מבכור בדמות, שכן בכור רבי (מתנהו) ויש

לומר: דאדם עדיף, שכן אין שייך בהו פגול ותר טמא דמיני קדשים, ושייך בהו טומאה

ותרה. ודברקב דאיתיה (תולין קל.א.) דקאמר ששט פשוט עדיף, אף על גב דהווי

נפישין - ההם משום דאי בהמה כמדה. אבל הכא, בדומה אדום - לא.

זאת היא העולה - זכר כתיב קרא זאת וזאת העולה היא העולה - הרי תלת מיטשי:

"זאת" ו"זאת" הו' ד'העולה תנינא. ד'העולה קמא דריש רבא ב'רמזי נחש' (פסחים ח.ג.)

"העולה" - עולה ראשונה. וזאת תלת מיטשי

מגן, תוקף ומ'תורת' מריבין אינן פסולין, דאם עלו - לא ירדו, כרבי שמעון. אלא תאמר: והא

רבי יודיה רבא פריק עובדיס (פג) דרשע מקדשת כמדה, ואם כן כולס יעלו, והכי משבחה

פסול בכל מהו. לבר מרתי מלת. כין אלא עלו - לא ירדו? ויש לומר: כין שוה הפסק בין הבדחה

לרשע עורה. ואם תאמר: וזאת מיטשי היא תלת פסולא, הו' צריך חד מיטשי לרובע ותרבע ולכל

הזנן רומדה רבי שמעון דין עלו - ירדו ויש לומר: דרשחטה ליה יוצא דמה. מנעט תריוהו מחד מיטשי, ורשקוליס הם. ואם תאמר: קדיש קדיש שישוין בדרים, דאמר בריש

מעילה (ב.ב.) דאליבא דרבי יודיה כולי עלמא לא פליגי דהתי. אמאי הא כליבא מיטשא רביעית ולרבי שמעון נמי, לרבא דאמר תרו, הו' "פסולין בקדשי" הוא. אית ליה הרשב"י בקדשים

קליס דכרשיים בדרים. ומש אפשיי, ודאיבא דאית ליה הכשר בעלמא. אקרו' "פסולין בדרים" ויש לומר: דהווי דתקינוהו דמי, כדקאמר ר'הם לרבי שמעון.

פרט

זאת היא העולה - זכר כתיב קרא זאת וזאת העולה היא העולה - הרי תלת מיטשי:

"זאת" ו"זאת" הו' ד'העולה תנינא. ד'העולה קמא דריש רבא ב'רמזי נחש' (פסחים ח.ג.)

"העולה" - עולה ראשונה. וזאת תלת מיטשי מגן, תוקף ומ'תורת' מריבין אינן פסולין, דאם

עלו - לא ירדו, כרבי שמעון. אלא תאמר: והא רבי יודיה רבא פריק עובדיס (פג) דרשע

מקדשת כמדה, ואם כן כולס יעלו, והכי משבחה פסול בכל מהו. לבר מרתי מלת. כין אלא עלו - לא ירדו? ויש לומר: כין שוה הפסק בין הבדחה

לרשע עורה. ואם תאמר: וזאת מיטשי היא תלת פסולא, הו' צריך חד מיטשי לרובע ותרבע ולכל

הזנן רומדה רבי שמעון דין עלו - ירדו ויש לומר: דרשחטה ליה יוצא דמה. מנעט תריוהו מחד מיטשי, ורשקוליס הם. ואם תאמר: קדיש קדיש שישוין בדרים, דאמר בריש

מעילה (ב.ב.) דאליבא דרבי יודיה כולי עלמא לא פליגי דהתי. אמאי הא כליבא מיטשא רביעית ולרבי שמעון נמי, לרבא דאמר תרו, הו' "פסולין בקדשי" הוא. אית ליה הרשב"י בקדשים

קליס דכרשיים בדרים. ומש אפשיי, ודאיבא דאית ליה הכשר בעלמא. אקרו' "פסולין בדרים" ויש לומר: דהווי דתקינוהו דמי, כדקאמר ר'הם לרבי שמעון.

פרט

זאת היא העולה - זכר כתיב קרא זאת וזאת העולה היא העולה - הרי תלת מיטשי:

"זאת" ו"זאת" הו' ד'העולה תנינא. ד'העולה קמא דריש רבא ב'רמזי נחש' (פסחים ח.ג.)

"העולה" - עולה ראשונה. וזאת תלת מיטשי מגן, תוקף ומ'תורת' מריבין אינן פסולין, דאם

עלו - לא ירדו, כרבי שמעון. אלא תאמר: והא רבי יודיה רבא פריק עובדיס (פג) דרשע

מקדשת כמדה, ואם כן כולס יעלו, והכי משבחה פסול בכל מהו. לבר מרתי מלת. כין אלא עלו - לא ירדו? ויש לומר: כין שוה הפסק בין הבדחה

לרשע עורה. ואם תאמר: וזאת מיטשי היא תלת פסולא, הו' צריך חד מיטשי לרובע ותרבע ולכל

הזנן רומדה רבי שמעון דין עלו - ירדו ויש לומר: דרשחטה ליה יוצא דמה. מנעט תריוהו מחד מיטשי, ורשקוליס הם. ואם תאמר: קדיש קדיש שישוין בדרים, דאמר בריש

מעילה (ב.ב.) דאליבא דרבי יודיה כולי עלמא לא פליגי דהתי. אמאי הא כליבא מיטשא רביעית ולרבי שמעון נמי, לרבא דאמר תרו, הו' "פסולין בקדשי" הוא. אית ליה הרשב"י בקדשים

קליס דכרשיים בדרים. ומש אפשיי, ודאיבא דאית ליה הכשר בעלמא. אקרו' "פסולין בדרים" ויש לומר: דהווי דתקינוהו דמי, כדקאמר ר'הם לרבי שמעון.

פרט

זאת היא העולה - זכר כתיב קרא זאת וזאת העולה היא העולה - הרי תלת מיטשי:

"זאת" ו"זאת" הו' ד'העולה תנינא. ד'העולה קמא דריש רבא ב'רמזי נחש' (פסחים ח.ג.)

"העולה" - עולה ראשונה. וזאת תלת מיטשי מגן, תוקף ומ'תורת' מריבין אינן פסולין, דאם

עלו - לא ירדו, כרבי שמעון. אלא תאמר: והא רבי יודיה רבא פריק עובדיס (פג) דרשע

מקדשת כמדה, ואם כן כולס יעלו, והכי משבחה פסול בכל מהו. לבר מרתי מלת. כין אלא עלו - לא ירדו? ויש לומר: כין שוה הפסק בין הבדחה

זאת היא העולה - זכר כתיב קרא זאת וזאת העולה היא העולה - הרי תלת מיטשי:

"זאת" ו"זאת" הו' ד'העולה תנינא. ד'העולה קמא דריש רבא ב'רמזי נחש' (פסחים ח.ג.)

"העולה" - עולה ראשונה. וזאת תלת מיטשי מגן, תוקף ומ'תורת' מריבין אינן פסולין, דאם

עלו - לא ירדו, כרבי שמעון. אלא תאמר: והא רבי יודיה רבא פריק עובדיס (פג) דרשע

מקדשת כמדה, ואם כן כולס יעלו, והכי משבחה פסול בכל מהו. לבר מרתי מלת. כין אלא עלו - לא ירדו? ויש לומר: כין שוה הפסק בין הבדחה

לרשע עורה. ואם תאמר: וזאת מיטשי היא תלת פסולא, הו' צריך חד מיטשי לרובע ותרבע ולכל

הזנן רומדה רבי שמעון דין עלו - ירדו ויש לומר: דרשחטה ליה יוצא דמה. מנעט תריוהו מחד מיטשי, ורשקוליס הם. ואם תאמר: קדיש קדיש שישוין בדרים, דאמר בריש

מעילה (ב.ב.) דאליבא דרבי יודיה כולי עלמא לא פליגי דהתי. אמאי הא כליבא מיטשא רביעית ולרבי שמעון נמי, לרבא דאמר תרו, הו' "פסולין בקדשי" הוא. אית ליה הרשב"י בקדשים

קליס דכרשיים בדרים. ומש אפשיי, ודאיבא דאית ליה הכשר בעלמא. אקרו' "פסולין בדרים" ויש לומר: דהווי דתקינוהו דמי, כדקאמר ר'הם לרבי שמעון.

פרט

זאת היא העולה - זכר כתיב קרא זאת וזאת העולה היא העולה - הרי תלת מיטשי:

"זאת" ו"זאת" הו' ד'העולה תנינא. ד'העולה קמא דריש רבא ב'רמזי נחש' (פסחים ח.ג.)

"העולה" - עולה ראשונה. וזאת תלת מיטשי מגן, תוקף ומ'תורת' מריבין אינן פסולין, דאם

עלו - לא ירדו, כרבי שמעון. אלא תאמר: והא רבי יודיה רבא פריק עובדיס (פג) דרשע

מקדשת כמדה, ואם כן כולס יעלו, והכי משבחה פסול בכל מהו. לבר מרתי מלת. כין אלא עלו - לא ירדו? ויש לומר: כין שוה הפסק בין הבדחה

לרשע עורה. ואם תאמר: וזאת מיטשי היא תלת פסולא, הו' צריך חד מיטשי לרובע ותרבע ולכל

הזנן רומדה רבי שמעון דין עלו - ירדו ויש לומר: דרשחטה ליה יוצא דמה. מנעט תריוהו מחד מיטשי, ורשקוליס הם. ואם תאמר: קדיש קדיש שישוין בדרים, דאמר בריש

מעילה (ב.ב.) דאליבא דרבי יודיה כולי עלמא לא פליגי דהתי. אמאי הא כליבא מיטשא רביעית ולרבי שמעון נמי, לרבא דאמר תרו, הו' "פסולין בקדשי" הוא. אית ליה הרשב"י בקדשים

קליס דכרשיים בדרים. ומש אפשיי, ודאיבא דאית ליה הכשר בעלמא. אקרו' "פסולין בדרים" ויש לומר: דהווי דתקינוהו דמי, כדקאמר ר'הם לרבי שמעון.

פרט

זאת היא העולה - זכר כתיב קרא זאת וזאת העולה היא העולה - הרי תלת מיטשי:

"זאת" ו"זאת" הו' ד'העולה תנינא. ד'העולה קמא דריש רבא ב'רמזי נחש' (פסחים ח.ג.)

"העולה" - עולה ראשונה. וזאת תלת מיטשי מגן, תוקף ומ'תורת' מריבין אינן פסולין, דאם

עלו - לא ירדו, כרבי שמעון. אלא תאמר: והא רבי יודיה רבא פריק עובדיס (פג) דרשע

מקדשת כמדה, ואם כן כולס יעלו, והכי משבחה פסול בכל מהו. לבר מרתי מלת. כין אלא עלו - לא ירדו? ויש לומר: כין שוה הפסק בין הבדחה

לרשע עורה. ואם תאמר: וזאת מיטשי היא תלת פסולא, הו' צריך חד מיטשי לרובע ותרבע ולכל

הזנן רומדה רבי שמעון דין עלו - ירדו ויש לומר: דרשחטה ליה יוצא דמה. מנעט תריוהו מחד מיטשי, ורשקוליס הם. ואם תאמר: קדיש קדיש שישוין בדרים, דאמר בריש

מעילה (ב.ב.) דאליבא דרבי יודיה כולי עלמא לא פליגי דהתי. אמאי הא כליבא מיטשא רביעית ולרבי שמעון נמי, לרבא דאמר תרו, הו' "פסולין בקדשי" הוא. אית ליה הרשב"י בקדשים

קליס דכרשיים בדרים. ומש אפשיי, ודאיבא דאית ליה הכשר בעלמא. אקרו' "פסולין בדרים" ויש לומר: דהווי דתקינוהו דמי, כדקאמר ר'הם לרבי שמעון.

פרט

זאת היא העולה - זכר כתיב קרא זאת וזאת העולה היא העולה - הרי תלת מיטשי:

"זאת" ו"זאת" הו' ד'העולה תנינא. ד'העולה קמא דריש רבא ב'רמזי נחש' (פסחים ח.ג.)

"העולה" - עולה ראשונה. וזאת תלת מיטשי מגן, תוקף ומ'תורת' מריבין אינן פסולין, דאם

עלו - לא ירדו, כרבי שמעון. אלא תאמר: והא רבי יודיה רבא פריק עובדיס (פג) דרשע

מקדשת כמדה, ואם כן כולס יעלו, והכי משבחה פסול בכל מהו. לבר מרתי מלת. כין אלא עלו - לא ירדו? ויש לומר: כין שוה הפסק בין הבדחה

לרשע עורה. ואם תאמר: וזאת מיטשי היא תלת פסולא, הו' צריך חד מיטשי לרובע ותרבע ולכל

הזנן רומדה רבי שמעון דין עלו - ירדו ויש לומר: דרשחטה ליה יוצא דמה. מנעט תריוהו מחד מיטשי, ורשקוליס הם. ואם תאמר: קדיש קדיש שישוין בדרים, דאמר בריש

מעילה (ב.ב.) דאליבא דרבי יודיה כולי עלמא לא פליגי דהתי. אמאי הא כליבא מיטשא רביעית ולרבי שמעון נמי, לרבא דאמר תרו, הו' "פסולין בקדשי" הוא. אית ליה הרשב"י בקדשים

קליס דכרשיים בדרים. ומש אפשיי, ודאיבא דאית ליה הכשר בעלמא. אקרו' "פסולין בדרים" ויש לומר: דהווי דתקינוהו דמי, כדקאמר ר'הם לרבי שמעון.

פרט

זאת היא העולה - זכר כתיב קרא זאת וזאת העולה היא העולה - הרי תלת מיטשי:

"זאת" ו"זאת" הו' ד'העולה תנינא. ד'העולה קמא דריש רבא ב'רמזי נחש' (פסחים ח.ג.)

"העולה" - עולה ראשונה. וזאת תלת מיטשי מגן, תוקף ומ'תורת' מריבין אינן פסולין, דאם

עלו - לא ירדו, כרבי שמעון. אלא תאמר: והא רבי יודיה רבא פריק עובדיס (פג) דרשע

מקדשת כמדה, ואם כן כולס יעלו, והכי משבחה פסול בכל מהו. לבר מרתי מלת. כין אלא עלו - לא ירדו? ויש לומר: כין שוה הפסק בין הבדחה

לרשע עורה. ואם תאמר: וזאת מיטשי היא תלת פסולא, הו' צריך חד מיטשי לרובע ותרבע ולכל

הזנן רומדה רבי שמעון דין עלו - ירדו ויש לומר: דרשחטה ליה יוצא דמה. מנעט תריוהו מחד מיטשי, ורשקוליס הם. ואם תאמר: קדיש קדיש שישוין בדרים, דאמר בריש

מעילה (ב.ב.) דאליבא דרבי יודיה כולי עלמא לא פליגי דהתי. אמאי הא כליבא מיטשא רביעית ולרבי שמעון נמי, לרבא דאמר תרו, הו' "פסולין בקדשי" הוא. אית ליה הרשב"י בקדשים

קליס דכרשיים בדרים. ומש אפשיי, ודאיבא דאית ליה הכשר בעלמא. אקרו' "פסולין בדרים" ויש לומר: דהווי דתקינוהו דמי, כדקאמר ר'הם לרבי שמעון.

פרט

זאת היא העולה - זכר כתיב קרא זאת וזאת העולה היא העולה - הרי תלת מיטשי:

"זאת" ו"זאת" הו' ד'העולה תנינא. ד'העולה קמא דריש רבא ב'רמזי נחש' (פסחים ח.ג.)

"העולה" - עולה ראשונה. וזאת תלת מיטשי מגן, תוקף ומ'תורת' מריבין אינן פסולין, דאם

עלו - לא ירדו, כרבי שמעון. אלא תאמר: והא רבי יודיה רבא פריק עובדיס (פג) דרשע

פירש הקוגנטר, ודבשילדו מנורה (לגכ). תן: אלו תן התקברים – קדשים שהפילו, וחולין ששטו בו. ורבי שמעון אומר: לרבי שמעון ששטו בו. וירפא, מיסוך דלא, וכן
 פליג אדקדשם שהפילו, וכוון דבריתין חן קדשים – אמאי בקורת היא אל קדשה הלה עלייה. כדתנן פרק יב"ע מש"מ (קכ"ג), רבן שמעון בן גמליאל אמי: מנא דתתא קוטטה
 ואנדרוויטוס, וכוון דקדשה הלה עלייה, וקאמר: דקסבר דבריתין חן קדשים, ואפילו קדשה דמי אן חלה עלייה. דאי חלה, הא אמר בפרק אלו קדשים (שם י"ב), מנא דתתא קוטטה
 דמי, תחתא נמי קדושת חלה. וכן, קדשים שהפילו, דאסורין בהנאה לרבי שמעון, פלגינן בי ארישא. אלא ללא תוח פלפולו אלא בחילין שמעושו כעורת, תרע, דא
 חשיב דהם נמי בשר בחלב – בקבורה, ולרבי שמעון – שרי בהנאה, בפק קנא ודברות (יא). אי נמי יש לומר: דנפל קדשה הלה עליה טפי מטוטמוס ואנדרוויטוס, משום ראי הוא בר
 קיימא. היה ראוי לקרבן, ואם תאמר: וכוון דכרס בהיותן חן קדשים, היא קדושה חלה על יוצא דופן וכלאים, ודמיא משוטמוס ואנדרוויטוס ויש לומר: ומיידי כגון שהקדוש פה קדם
 שנלטה, דאף על גב דקדשה אמר חלה עליה, קדושה פה – חלה עליהם. מיהו מתניתין דבכיצור דמירוב (תמורה כ"ב), משמע דאפילו קדושת פה – אי קדושה חלה עליהם, ועוד,
 דבשילדיו פה ויתמורה (יא). קאמר: אי אתה מנאה אלא בלוחת קדשים, ואתא לרבי יהודה, ואתא לי משבחת בחקיתיהו כשן לומר: ודדוקקו דבריתין חן קדשים, ואם תאמר: אלא ודאי
 קדושה חלה עליהם. ורבנן למעשה – ואם תאמר: אף על גב דלא ממנאי לידה, מכל מקום לטוהר דם קשוייה. דאפילו בהפלה רוח פרק בפק קנא (נדה ח"ב), שיהא קשוייה טוהר,
 אף על גב דאין נתחנן ליה ימי טומאה ומי טוהרה? לומר: דהיא משהו דבעי למימר דמיידי לידה, כומידי קרא: "כי ילדו ילדו רוח", אבל הכא מיעשה קרא מן דילין, ואלא
 ורדא

1 **וְאוֹדָא** רבי יוחנן לטעמיה - ואת תאמר. והא משניה דרבי שמעון קאמר, וריש לקיש נמי
 2 מודה דרבי שמעון מטהר באשה. קאמרי: לרבי הושתה ברם - מטהר באשה וש
 3 לומר. דהכי פירושו מילתיה ריש לקיש, לרבי המתנא ברם - טעמא באשה משום אריה,
 4 ומיירי בנה שיצא הילד הדרם דרף דופן, וקושטו, ולא קושי ודלד הוא. ורבי שמעון המטהר
 5 ברם - מטהר באשה. ודלד הוא. ורבי שמעון
 6 ללידה רחמנא סתריה. אבל אי לא וכו' הוא. אף
 7 לרבי שמעון טעמיה. ולא בעינן שיצא דרך ערוהה
 8 לבלי עלמא. ורבי יוחנן אמר דאף רבנן מטהרי
 9 באשה. דבעינן שיצא דרך ערוהה לבלי עלמא.
 10 והשתא קאמר שפיר "וְאוֹדָא רבי יוחנן לטעמיה",
 11 אף על גב דמשמיה דרבי שמעון קאמר, דמודריב
 12 ברם - שמעון נשמע לרבנן.

13 **וְסָבַר** רבי שמעון דיה כבוועלה וחינאי וכו' -
 14 אף על גב דקרא במשנתא איירי, סבר
 15 המקשה דמטעם משמטל לא היתה טעמיה. א'
 16 לא משום שדערנן נפלט לבית החיצון. ואם
 17 תאמר. לרבנן נמי תקשה. דאמאי איצטרך קרא.
 18 תיסק ליה מיהדיה? ויש לומר: אף דרבי שמעון
 19 אדריב שמעון פריך. וכו' משני "כאן מפולטת, כאן
 20 במשמיה" אתי נמי שפיר אף לרבנן. ואיצטרך
 21 קרא לטעמיה. אף על פי שבבבס הורע בתולה
 22 לבית הפנימי ולא יצא לבית החיצון. ודיא - רבי
 23 תיסק ליה משום פולטת הורע. ואפילו למאן
 24 דאמר לעיל "במקום שהשמש שר הוי בית
 25 החיצון", הינו בארם בנינו, וכן באשה בנינו.
 26 אבל בגדול קטנה - ומשכחת לה שפיר שדורע
 27 נבט לבית הפנימי מתולה. אי נמי שזאת לרבנן
 28 לא טעמא משום פליטת זרע, אלא כשהיה הורע
 29 בבית הפנימי ונפלט לחיצון. כן קאמר בשעמו הורע
 30 בחיצון במקומו. ולא נפלט סמ מקום אחר - לא
 31 מטמא אלא משום משמטה.

32 **פולגת** - תיפוק ליה דהא נשטה - דהי ידע
 33 לרשני ליה "כשבעלה משמטה".
 34 דהא תבין "ומטמא עד הערב", אלא משום דבעי
 35 למפריך מרבא דאמה. כל שלשה לא מהני לה
 36 טבילה ואם תאמר: בלא וכו' מצי לאקשוי
 37 מרבא אדא דרבי לומר: דקרא איבא לאקשוי
 38 דדאלא אידא כביעתי. אי נמי בשקדנה בעצמה וכו'
 39 דאפשר לכבד הבית שלא שריווי כלום. הנתן
 40 במסכת מקואות (פרק שמיני משנה ד) האשה
 41 ששמטה את ביתה. וירדה וטבלה, ולא כבדה את
 42 הבית - כאילו לא טבלה. אבל השתא אמאי
 43 דמישני "כאן מפולטת, כאן במשמיה" פריך שפיר:
 44 דאי איתא דכבדה הבית, מאי תיפוק ליה דהרי
 45 פלטה

מסתברא

34 - אינו מטמא עד שתצא טומאה לחוץ, אף היא - אינה מטמאה עד שתצא טומאה לחוץ. -
 35 **וְסָבַר רבי שמעון דיה כבוועלה** וחינאי, וחינאי, וירחצו בפנים וטמאו עד הערב". אמר רבי שמעון: וכי
 36 מה זה לה ללמדנו? אם לענין נוגע משכבת זרע - הרי כבר נאמר למטה "או איש" אלא מפני
 37 שנוטמאת ביות הפתרים היא, וטומאת ביות הפתרים אינה מטמאה, אלא שגורת התבוב הוא -
 38 לא קשיא, פאן - במשמיה, פאן - בפולגת - פולגת - תיפוק ליה דהא שמיטה! - ששפולגת
 39 לשמיטה. - למימרא דמשמטת טומאת זרע סגי לה? והא אמר רבא: משמטת - כל שלשה
 40 ימים אסורה לאכול בתרומה, שאי אפשר לה שלא תפלוטו - הכא במאי עסקינן - שהטבילה
 41 כמטהר. - מפלג דכי קאמר רבא - דאולה איהו בכרעה וטבילה, דילמא בהדי דאולה שריחא?
 42 וכו'

דהא נשטה כשפולגת לשמיטה - ולמדו מלטה, וקאמר רבי שמעון בה דיה כבוועלה. כל שלשה בו' - וכוין וכל שלשה אסורה משום תשמישה. ויהי כבוועלה דהיי
 משכבת זרע אי לאו שלשה - אפילו אינו נמי, סתוריה, דהא שכבת זרע מסרתה היא כמא בטא עסקינן - הא דקאמר רבי שמעון וסתוריה. כטבילה לתשמישה - שהטבילה
 בנטה. וכוין דלא וזה ממוקמה. אפשר לה בלא פליטה. סבל - דהא דרבא. כגון דאולא איהו כביעה, אם כן מאי אי אפשר שלא תפלוט כל שלשה, דמשמע טעמא דרית,
 הא בחוקת סתוריה דהא טפי, דאיכא למימר: בהדי דאולא ומטמאי כביעה, שדיתיה לכוליה קודם טבילה

1 ודרם דרף רחם - בשלשת ימי הקושי קודם לידה, ואומר רבנן דזביה היא, ולא מטהר לה
 2 ולד, ולא לידה היא. ורבי שמעון מטהר. וטעמא. האילי וימי זביה הן, ודם קושי בימי
 3 זביה - רחמנא סתריה. שיצא ולד ודם דרף דופן - ופולגתא אחריתו היא, ולא אקושי
 4 קאי, ודישאי איירי כשיצא דם דרף רחם קודם לידה. רבנן כביר בקויר בדיקו פאנא -
 5 הלכך סתפד דם מטמאה ואף על גב דרף דופן
 6 לאו ראייה היא לטמא את האשה טומאת
 7 שבעה. מיהו טרפה עצמא מטמאה במוע משום
 8 דנגע במקור ומקור מקומו טמא ורבי שמעון סבר
 9 מקור מקומו טהור מלטמא טיפה בנגועת בו
 10 הלכך כי אתא דם דרף דופן טהור מלטמא וכרם
 11 מכה מיה וכו' אתא דם נמי דרף רחם טהור כי נמי
 12 זביה היכא דליכא שופי טהור ללידה ודלד
 13 מטמאה ואף על גב דולד דרף דופן ללידה. וטעמא
 14 באשה טומאת שבעה - משום ראייה נדה ואף
 15 על גב דבא דרף דופן. שנקייה - חתיכת בשר.
 16 נותחיה - שוליקו הייה מקור ובכיה ותלגי
 17 ערוהך אלמא נעקר תשפך לארץ קרי ליה ערה
 18 כאילו הוא במקומו והלכך טמא. נותחיה
 19 שורליה כדאמר במסכת שבת (מא) מפני
 20 שנותרתה מחמתה ומסותרת וכן בכמה
 21 דוכתינן ונותרתו של חבר (כלימ פ'ה מ' משנה ג).
 22 לזבמתיא ערב - מפני שנגעלה בו ביציאתה. ושי
 23 מרגליות - דם לכן נזבמתיא ערב -
 24 מפני שנגע במקור ונגוע בה. מכלימא - מן
 25 הוודק. כשהתיקתק יושבת - נפתח רומה
 26 קצת. אמר רבי יוחנן - לשון קושיא איהו.
 27 אותו פקום - מי קרי "כשהיה" בולו דהוה הוא
 28 ואפילו אלמא נגע שרץ דקיימא לן אין מנגע
 29 ביות הסתרים מטמא ויהו הוא אם נגע שם
 30 שרץ. וטומאת ביות הפתרים - למקן יליך
 31 מ'דידו אל שטף בבנים" (ויקרא טו) ולא בו
 32 מטיי הוא. ובתורת כדמינן נמי מניה נפקא לן.
 33 כמיני שנים - שי חתך הרחם לתולתי בשר.
 34 שהשמש - אבר. תלמוד לומר זביה כשהיה
 35 - ואף על גב דבגדה כתיב מואפקיה בלשון
 36 זביה ליעינן זביה. ויהי - זביה כשהיה.
 37 כעולה - בעל קרי ידע מטמא עד שתצא
 38 טומאתו לחוץ כדכתיב (ויקרא טו) וזכר
 39 וצא מנתו שבתה וזכר. הכי ניסבין ביות
 40 כתיב - מה זה לא ללמדנו אם לענין תנועה
 41 בשכבת זרע דהי כבר אמור למטה אלא מפני
 42 בו. מה זה לא ללמדנו - הא משום טבילה
 43 דיריה לא אצטרך דהא תבין לעיל ואיש כי
 44 תצא מנתו שבתה ויהי כבר אמור למטה
 45 בפרשת "אמור אל הכהנים" (ויקרא כב).
 46 איש אשר תצא, ואמר לקמן בפרקין (בבבא)
 47 מנין לנוגע בשכבת זרע? תלמוד לומר "או
 48 איש" אלמא: מניה נפקא לן. אלא - בא
 49 ללמדנו שאפילו לא נגע בשרה מבחין בקרי
 50 - טעמא מפני שנתמיש והוצרך
 51 להשמיטנו שטמא, דאי לא אשמעינן, לא היה
 52 קיימא לן. מפני שהיא טומאת ביות הסתרים,
 53 ואינה מטמאה. אלא מפני שנוטמת הבית הוא
 54 אלמא, לא אמרינן דיהה כבוועלה. כשמשמטת
 55 גורת הבתוב, ולא מפולטת. פולגת -
 56 תיפוק ליה דקודם היציאה חוץ טמאה היא, -
 57 וכו'

1 **וְדָם הַדֶּרֶךְ רחם, וְאוֹדָא רבי שמעון לטעמיה ורבנן**
 2 **לטעמיהו. מקורף לה רב יוסף: תרא - דהיינו רישא,**
 3 **ועוד, "משום" - מקום ולד משמע! אלא אמר רבי**
 4 **יוסף: כגון שיצא ולד דם דרף דופן, ובמקור מקומו**
 5 **טמא קמפולגי, מר סבר - מקור מקומו טמא, ומר**
 6 **סבר - מקור מקומו טהור. אמר ריש לקיש: לרבי**
 7 **המטמא ברם - מטמא באשה, לרבי המטהר ברם**
 8 **ברם - מטמא באשה. ורבי יוחנן אמר: ורבי יוחנן לטעמיה,**
 9 **דאמר רבי יוחנן כשזב רבי שמעון בן יוחי: מנין שאין**
 10 **אשה טמאה עד שיצא מדה דרף ערוהה, שנאמר:**
 11 **"ואיש אשר ישכב את אשה דוה וגלה את ערוהה**
 12 **את מקורה הערה" - מלמד שאין אשה טמאה עד**
 13 **שיצא מדה דרף ערוהה. אמר ריש לקיש משום רבי**
 14 **יהודה נשיאה: מקור שנגמר ונפל לארץ - במאה,**
 15 **שנאמר "ען השקר נחשדו והגלה ערותו". למאי?**
 16 **אילמא לטומאת שבעה - דם" אמר רבנא, ולא**
 17 **חתיכה! אלא לטומאת ערב. אמר רבי יוחנן: מקור**
 18 **שהווי כפתי טפי מרגליות - במאה. למאי? אילמא**
 19 **למאה. אלא לטומאת ערב. ודוקא תרתי, אבל תרא**
 20 **אימא מעלמא עתיב. קל הגשים מטמאין בבית**
 21 **תחיצון". הי נירו "בית החיצון"? אמר ריש לקיש: כל**
 22 **שתינוקת יושבת ונראת. אמר ליה רבי יוחנן: אותו**
 23 **מקום - גלוי הוא אצל שרין! אלא אמר רבי יוחנן:**
 24 **עד בין השניים. איבעיא להו: בין השניים, כלפנים או**
 25 **כלחיצו? תא שמע, רחני רבי נפאי: עד בין השניים, בין**
 26 **השניים עצמן - כלפנים. במתינתא תנא: מקום דישא.**
 27 **יש תנו רבנן: "בבשרה" - מלמד שמשמטא בפנים**
 28 **רבה בבשרה". ואין לי אלא נדה, ונה מנין - תלמוד לומר**
 29 **"ויהי". ורבי שמעון אומר: דיה כבוועלה, מה בועלה**
 30 - אינו מטמא עד שתצא טומאה לחוץ, אף היא - אינה מטמאה עד שתצא טומאה לחוץ. -
 31 **וְסָבַר רבי שמעון דיה כבוועלה** וחינאי, וחינאי, וירחצו בפנים וטמאו עד הערב". אמר רבי שמעון: וכי
 32 מה זה לה ללמדנו? אם לענין נוגע משכבת זרע - הרי כבר נאמר למטה "או איש" אלא מפני
 33 שנוטמאת ביות הפתרים היא, וטומאת ביות הפתרים אינה מטמאה, אלא שגורת התבוב הוא -
 34 לא קשיא, פאן - במשמיה, פאן - בפולגת - פולגת - תיפוק ליה דהא שמיטה! - ששפולגת
 35 לשמיטה. - למימרא דמשמטת טומאת זרע סגי לה? והא אמר רבא: משמטת - כל שלשה
 36 ימים אסורה לאכול בתרומה, שאי אפשר לה שלא תפלוטו - הכא במאי עסקינן - שהטבילה
 37 כמטהר. - מפלג דכי קאמר רבא - דאולה איהו בכרעה וטבילה, דילמא בהדי דאולה שריחא?
 38 וכו'

דהא נשטה כשפולגת לשמיטה - ולמדו מלטה, וקאמר רבי שמעון בה דיה כבוועלה. כל שלשה בו' - וכוין וכל שלשה אסורה משום תשמישה. ויהי כבוועלה דהיי
 משכבת זרע אי לאו שלשה - אפילו אינו נמי, סתוריה, דהא שכבת זרע מסרתה היא כמא בטא עסקינן - הא דקאמר רבי שמעון וסתוריה. כטבילה לתשמישה - שהטבילה
 בנטה. וכוין דלא וזה ממוקמה. אפשר לה בלא פליטה. סבל - דהא דרבא. כגון דאולא איהו כביעה, אם כן מאי אי אפשר שלא תפלוט כל שלשה, דמשמע טעמא דרית,
 הא בחוקת סתוריה דהא טפי, דאיכא למימר: בהדי דאולא ומטמאי כביעה, שדיתיה לכוליה קודם טבילה

נדה. פרק חמישי – יוצא דופן דף מב עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזלץ)"
הקוסמות

וכי תימא חישינן שאם נשתייר בה – ומספיקא קא מטמא, אם כן מאי 'אי אפשר',
'חדישין' מבעי ליה? אלא לרבא נמי – דלא אולה, הילכך כל שעה פולטה, והא דרבי
שמעון דיכולה לטבול לשמושה, כגון שלא נתהפכה לאחר הטבילה, ודרבא –
במהחבבת. – לפרשני לך קרא תתא: דכי תביב 'ורחצו במים', ומשמע דיכולה
לטבול בו יום – כשאינה מתהפכת. 5

מסתברא רבנא הוה היא – ומטיא לא מגנין, חדשה הוא. ולהכי לרבנן נמי איצטרך
'יודיה', ולא מגנינן מסני, אף על גב דבסמנין בעי למימר דאף לרבי שמעון
רואה היא וסתרה. 3

מדאחריה רחמנא אבעלי קריין נמי – מאיז לא מוכח, דפשיטא דרואה היא, אלא

מאשה דתשמו פולתה החדיר רחמנא שילשה
ימיא לא מטמא לא אשה. **דחא** זבין ומרעית
דרמיה – אף על גב נמי דאביה לא נאמרה פרישה
טומאה ושילוח מטמא, מכל מקום ראוי לחזמיה
בן יותר מבפולת. **ע** כאן לא קאמר רבי
שמעון כו' – אבל לטמא במשדו – רואה היא. 10
ואם תאמר: הוא אמר בפסחים פרק 'אלו דברים'
בתיבתא פי האמה, וליקף עלו בקי טוב. ואם כן
אמאי מטמא במשדו, ונמא: 'דיה כבועלה?' וש
לומר: דרבי שמעון דאית לא טמא במשדו, תבא
כחא קאמר: אפילו למאן דאית ליה חביבי שמעון
דפולת ולא מטמאה בפנים כבחור, מכל מקום
מטמאה במשדו אי סבר דאיש מטמא במשדו. 18

בירידה טמאה – דהם טמא, דבימי וטבילה
תליא דרמנא, וטמאה אדש – משום נוגע
טומאת ערב. **אמאי** טמאה בלועה היא – 21
לאכי דאמר בסמוך: אורח טומא שיה אשה ליה
הוי, ניהא דקר ליה 'טמאה בלועה'. ולרבא נמי
דאמר: בית הסתרים הוי, יש לומר ומידי בשענקר
דהם מן מקור, ולא יצא לבית החיצון. והא
דמסק 'שיצא לחור' – לרבא לא צריך שיצא
לחור ענינא, אלא שיצא לבית החיצון דהוי בית
הסתרים, וטמא במשא. ומיהו 'עשאה כבלת
עין סתור' משמע דסבר כבאי, ולרבא אמר
לקמן: נוגע בבית עוף סתור – בין הסתרים הוי.
עשאוה כבלת עוף סתור – אף על גב
דבעלמא לא חזמירו בטומאה
בלועה, תבא גזרו רבנן טפי, כד שלא יבא לטעת
ולטהר על ידי כבלת אפילו כשיצא דהוי. וכי
משני 'דבא נמי כשיצא לחור', סבר דלא גזרו.
שדחציא 35

ויקם אמר ליה: ורואה הויה. הדר אתא לקמיה דאביו, אמר ליה: פולכי ברוקא חדא
תפירה. אמר ליה: שפיר אמרי לה, עד כאן לא קאמר רבי שמעון דיה בבועלה – אלא
לטמא בפנים כבחור, אבל לסתור ולטמא בכל שהוא – רואה הויה. תנו רבנן: הנהיה,
והזכה, והשומרת יום כנגד יום, והיוולדת – פולין מטמאות בפנים כבחור, בשללמא פולחי
לחי, אלא יולדת, אי בימי נדה – נדה, אי בימי וזה – וזה! לא צריכא – שיודה
למבול מטמאה למטהרה. וכי יהא דאמר רבי שמעון דיה אמר רבי חייא בר אשי, אמר רב:
יולדת שיודה למבול מטמאה למטהרה, ונעקר מנהיה ונעקר מנהיה. בירידה – כמאה, בעליה –
טהורה. אמר ליה רבי ירמיה לרבי יוסי: בירידה אמאי מטמאה? טומאה בלועה היא!
אמר ליה: זיל שיליה לרבי אבין, דאספריה ניהליה, וכרפיש לי פרישה בי מדרשא. אול
שיליה, אמר ליה: עשאוה כבלת עוף סתור, ששטמאה בגדים בבית הבלועה. מי דמי?
ההם 35

שמעון. אהתי – 'הפיתוי' – לשון רוק, וחבירו בכחכותו: 'חזן שדי', בפרק 'אף על פי' (סא.ב), אמר ליה – אבי: שפיר אמר לך, אבל לסתור ולטמא במשדו רואה היא –
דאי נמי נדה כבועלה, מטמא כבועלה במשדו וסתרה כבועלה. כולן פספסין בפנים כבחור – מראיה ראשונה, אבל בשניה ליבא למימר, דהא בלא ראייה טמאה היא. והיוולדת –
לקמן מפרש, חובה ושומרת יום – הכי קאמר: בין שראתה שלשה ימים, בין שראתה יום אחד – מטמאה בבית החיצון בראיה ראשונה. אי בימי נדה – ילדה ורתאה – את תני
ליה, ואי בימי וזה – את תני ליה לויבה, מטמאה סתירה – לארש שבועים וקומא לן בבית הלל דאמר: ביבות כותים' (נדה.לז.ב). בימי וטבילה תלך רחמנא, לא דהי סר סתור
אלא לבית החיצון. ועקב דה – לבית החיצון, ועמד שם ואי יומים. פספסא – דכל זמן שהוא בו, ומכשני – בעיא טבילה אחריתא, ולא מטמאה. והדיני טבילה יולדת
מטמא בית הדין. **מיסאח בלועה** היא, וקיימא לן בפרק 'דבמה המקשה' (חולין ע"א): טומאה בלועה – אינה מטמאה, לא במגע ולא במשדו, והאכא. והא טומאה בלועה היא
אלא דמיא ליה עשויש ששטמאות בבית החיצון, דהתם משום איצטרך, ומתאמול הוא ראייה, וראיה דאמאמול לא מהניא לה איתדנא. ובמתאמול חלה ליה רמי טומאה, והיה הוא
שדא לבוש בתן בשעה שנוגע בו אינן טמאין, שאין להן טומאת מגע, דאמר רחמנא 'לא יאכל לטמאה בה' (ויקרא כב) – אין לך אלא מה שאמור בה, אכילה ולא מגע. והא ומה
מטמאה – בגדים שהוא לבוש בשעת בלועה, כדתיבין (שם ז'): 'וכל נפש אשר תאכל גבלה ורטיפה באורח ונער וכבש גביו וסוד', ונבלת עוף סתור תביב, דנבלת בהמה לא
מטמאה בבית הבלועה, כדאמר בשעמיה, ונבלת עוף טמא נמי לא מטמאה, כדאמר בתורה: כתיב: 'מי שאיסרו משום' – כל
התם 63

1 **שוהציא** ולד ראשו חוץ לפרחורו - אבל בפרחורו עצמו - טהורה ולא חשוב כבחור.
 2 ואם תאמר: והא אמר לביעל לביעל קטא (ז"ב): דם ונמצא בפרחורו - ספק
 3 טמא ויש לומר: האם הפך טמא, כשיצא לחוץ, ועדין יש חלקו בין (חס) לידה חס נדה.
 4 ואל תאמר: הדיבס "בדמה המוקשה" (תולין ס"א) ובפרק "יש סבור" (בבברות מ"ב) עבד
 5 עריכותא ואי תימא: דראשו כילוד באדם
 6 ובבבביות: דאי תנא בתנא - משום דליה לה
 7 פרוחורו, אבל אשה דאית לה פרוחורו - אימא
 8 לא, ומאי נפקא מינה במאי דאית לה פרוחורו?
 9 כיון דבענין שוהציא ולד ראשו חוץ לפרחורו,
 10 כדנשבעו הבא ויש לומר: הפרחורו דהתם לא
 11 היו כי יאדו דבא, איתיה - קרי "פרחורו" לעיבי
 12 הדיבס כשמתחבב הוא ודאש של לה, הוה אמינא
 13 ולא חשיב כילוד, וכן פירש שבן קונטרס.
 14 **וכורב** - אשתיא בני - דינא ראשו חוץ
 15 לפרחורו חוץ כילוד, ומלתיה דרב
 16 אושעיא איתירא אמר ר'שרי' בביבמה המוקשה
 17 (תולין ע"ב, ושם) גבי "אשה שמת עברה בתוך
 18 מעיה לידה חיה בעובר" - וטעמיה: ומאי? אמאי? טמאה
 19 הא טמאה בלעת הדיא ומתא: רב אושעיא ב"ר
 20 תימא: הוה "ראשו" למשום דיליה כילוד,
 21 כדנשבעת אבל הפסול התיא יוד - מיני טמאה
 22 החיה שנתעב בו או הפסולת, והיא תו לאו טמאה
 23 בלעת הדיא חוץ לומר: ודברת הביתוב פשוט, אלא
 24 מטמא עד שיהא כילוד, כדריש התם רבי
 25 ששנעאל: "על גבי השוהד" - הרמיה עובד
 26 שבמעי אמו, והשתא נחא דבעי דהתם: מאי טעמא
 27 דרבי יומי? אף על פי ששנעאל פשוט, אלא
 28 טמאה בלעת הדיא אלא קים ליה דמטעד עד
 29 שיהא בו כן דמקרי לידה.

30 **יצתה** זו טמאה כל כן דמקרי לידה.
 31 דאם כן מאי קאמר דתייה בקל וחומר?
 32 אלא "יצתה זו" - היינו, שאינו בכלל פסוק זה.
 33 ואם תאמר: ומאי תרין רבא מן חריבתא: ויש
 34 לומר: ומיירי - מנא שביה הבליעה דרב חל כן
 35 כפי סיס נבלה שחזר לו בחייה.
 36 תלמוד לומר: ויהי הוה ודאכל לית שיעור אביה
 37 לענוע ולנושא - ותימה: כיון דשיעור אביה
 38 כתיב כבוט גורם, ונוגע לא כתיב - לית לן
 39 לאוקמא שיעור אביה לענוע, אלא גבושא
 40 דכתיב ביה כבוט גורם: כדאשכחן לעיל בפרק
 41 קטא (ט"א), ובפרק קטא דימנא (יד"א) אדמו?
 42 "ומה מי תדהא יכבס גורדי" - היינו נושא, ואפקה
 43 רחמנא בלשון הוהא, לית שיעור הוהא גבושא
 44 ולא נגע, אלא כתיב ביה כבוט גורם.
 45 לומר: הדינא לא כתיב נושא ודחיא, אבל הבא אי
 46 לא קאי "ואוכל" אלא אוששא גירדא, אם כן לא
 47 נחבית נושא, וממלא נמא דמאי "ואוכל" -
 48 נושא, נמו התם לוי כתיב נושא, ואבירי - מאי
 49 "ומה" - נושא, ומיהו תימה: כבוט גורם דכתיב
 50 רחמנא באוכל תמל לוי יכי תימא: דאי לא הוה
 51 כתיב ביה כבוט גורם, הוה חוקמין ליה בנגוע
 52 ולא גבושא ביה כבוט גורם, אם כן לא לכתוב
 53 נגע כללו ושמא שלום דרשא איצטרי, ואם
 54 תאמר: דברק "בדמה המוקשה" (תולין ע"א),
 55 מפיס טמאה בלעת מתיא קרא "ואוכל"
 56 מנבלתה יכבס גורדי וטמא עד הערב" מי לא
 57 דמקרי דאכל סמון לשיקעת הוהמת, והשתא הא
 58 דקאמר ליה "אוכל" לא אביהל כוונת הוה
 59 אלא ליתן קושיא אביהל לענוע ולנושא ויש
 60 לומר: דהתם מפיס, משום דאין מקרא יוצא מיד
 61 פשוט.

1 התם אין לה מומא בחיין - כדפרישת: "לעמא בה" - וכן כן בלא מה שאמר
 2 בה, וחק הוא דגורו בה רחמנא, הא ב' נפיס לביא' יתבי' - ומיין ונמנא בחיין, והיא
 3 כשאר טמאות ולא טמאות בלעות. האב נפי שביצא לחיין - לכשיצא לחיין מטמא
 4 אותה אם נפקר קודם טבילה, ואם טבלה - טהורה כל זמן שהוא שם, ולכשיצא יוצע
 5 בה - ונמצאה מאי למיפרא - הא דם טמא
 6 הוא, דקודם טבילה נפקר, שמעתיין - חרבי
 7 ויצא, דהוה קשיא קלן טמאה בלעות היא
 8 איפיק - ולכשיצא לחיין הוא דקאמר,
 9 והשתא לא מותקמא ברייתא דקטני' יוצרת
 10 מטמאה בבית הדיחין כדריב ויצא, והא לריב
 11 ויצא לא טממיה עד השתא שיצא, והרא
 12 קשיא לוחמין: בלית 'בישוא' - וליכא לא
 13 נדה ולא זבה, אי ביכשוא - מאי טממיה
 14 בפנים איכא? מנן שוהציא ולד ראשו חוץ
 15 לפרחורו - ואוליד, דקאמר דאף על גב דאבתי
 16 ראשו בפנים הוה, דהיינו כתיב החיין - ולי
 17 כילוד, וטמאה לידה, ומר אושעיא דאמר: חוץ
 18 לפרחורו - ולד ויהי, דאמר ר' אושעיא -
 19 בפרק 'בתמה עוברת' (תולין ע"ב), אדא דתנן
 20 'אשה שמת עברה בתוך מעיה, ופושטת חיה
 21 אית לה נגע' - בו - הדיה טמאה טמאה
 22 שבת, והשתא טהורה עד שיטא הולד', והינן
 23 בה זיה, אמאי מטמאה לידה טמאה היא
 24 ואמר רב אושעיא חך טמאת חיה - מדרבנן,
 25 גורה שפא וציא ולד את באעו חוץ לפרחורו
 26 ונדה, גר דמכי נפק - הוה ליה לוד, והא ויה
 27 בלעות, וטמא מדרבייתא משום נגע במת,
 28 אלמא חוץ לפרחורו - ליה הוא, הילכך לעין
 29 לעמא אדא אמר טמאת לידה - מנא לידו הוא,
 30 וכו' תימא דרמא כו' - כלומר, מדרבנן נמי
 31 שמעיין דראשו חוץ לפרחורו חיה כילוד, סליק
 32 דערין - כלומר, אפשר שאין זה האיש יודע
 33 שמעיה בשבת מותרת, אלא ודאי רבא ספק
 34 איירע בו, רצויין - שמעתיא את הולד עובד בתוך
 35 המעיים כמערד יום של ערב שבת, מומא
 36 בלועה לא מטמאה - דהיינו מאי שאינו,
 37 ואין בה לא נגע ולא שום, וטהורה אשה זו, ואי
 38 אמרת בית הסתרים חוי - כשאר בית הקטנים
 39 - טמאה לא טבילה, ונהי דבנגוע לא מטמאי,
 40 דלא מטמא בית הסתרים בנגיעה, במשא מידא
 41 מטמאה, וטמאה אשה זו שחרה נושאת את
 42 הנבלה, מקום נבלת עוף מהור - בית הבליעה
 43 של אדם, שאין לנבלת עוף טהור טמאה אלא
 44 שם, שתיכח לו חביו - דאי תיבד הוא לעצמו
 45 - אימיה ליה בנגיעה - בה - דאי תיבד עמאם בבית
 46 דבליעה, ולא באחרת, קומפשו - כגון כן
 47 אציליה, או שאר קמטים פרוציש בלעו.
 48 קא

1 **התם - אין לה מומא בחיין, הקא - פי נפיס לביא'**
 2 **ליטמינו! - הקא נמו - שביצא לחיין, אי יצא לחיין -**
 3 **מאי למימריה? - מהו דתימא: מנא דמהיני מביה ליה?**
 4 **דיכא נפאי - תהיני נמו ליה, קא משמע לן, שמעתיין**
 5 **איפיק, אלא יולדת, אי בימי נדה - נדה, אי בימי**
 6 **זבה - זבה, הקא במאי עסקינן - בלידה יבשוא?**
 7 **לידה יבשוא מאי "מטמא בפנים ברחיין" - ויכרא?**
 8 **פגנן שוהציא ולד ראשו חוץ לפרחורו, ויכרא?**
 9 **אושעיא: דאמר רב אושעיא: גורה שפא וציא חילך**
 10 **ראשו חוץ לפרחורו, וכי תהוי דתאית לקמיה דרבא,**
 11 **אמר ליה: מהו לממהל בשפתא? אמר ליה: שפיר**
 12 **דמי, בחר דנפק, אמר רבא: סלקא דעתך דההוא**
 13 **נברא לא ידע דשי' לממהל בשפתא? אול בתריה,**
 14 **אמר ליה: אימא לי איני, נופא דעובדא הכי הוה?**
 15 **אמר ליה: שמעית ולד דריון אפניא דמעלי שפתא,**
 16 **ולא אתיליד עד שפתא. אמר ליה: האי - הוציא**
 17 **ראשו חוץ לפרחורו הוא, והיו מילה שלא במופה, וכל**
 18 **מילה שלא במופה - אין מחללי עליה את השפת,**
 19 **איבעיא ליה: אוהו מקום של אשה, בלועה חוי או**
 20 **בית הסתרים חוי? למאי נפקא מופה - מנא שתיחבב**
 21 **לה חבירתה חוי? נבלה באתוה מקום. אמר אמרת**
 22 **בלועה חוי - טמאה בלועה לא מטמאה, ואי אמרת**
 23 **בית הסתרים חוי - נהי דבמגע לא מטמאי, במשא**
 24 **מיהא מטמאי! אפי' אמר: בלועה חוי, רבא אמר: בית**
 25 **הסתרים חוי, אמר רבא: מנא אמניא לה - דתניא,**
 26 **אלא מפני שמוקמא בית הסתרים היא, ומוקמא**
 27 **בית הסתרים לא מטמאה, אלא שגורת התבונה היא.**
 28 **ואפי' - קרא ועוד קאמר, קרא - דטמאה בלועה**
 29 **היא, ועוד - אפילו אם תמצי לומר טמאת בית**
 30 **הסתרים היא - אינה מטמאה, אלא שגורת התבונה**
 31 **היא. איבעיא ליה: מקום נבלת עוף מהור, כגלוב**
 32 **חוי או בית הסתרים חוי? למאי נפקא מופה - מנן**
 33 **שתיכח לו חביו? פות נבלה לתוך פיו, אי אמרת**
 34 **בלועה חוי - טמאה בלועה לא מטמאי. (אלא אי)**

1 **אמרת בית הסתרים חוי - נהי נמי דבמגע לא מטמא, במשא מיהא מטמא, אפי' אמר:**
 2 **בלועה חוי, ורבא אמר: בית הסתרים חוי, אמר אפי' מנא אמניא לה - דתניא, וכל**
 3 **תהא נבלת תהמה מטמאה בגדים אמרת הבליעה - תלמוד לומר "נבלה ומפרה לא יאכל**
 4 **למטאה כה" - מי שאין לה טמאה אלא אכילתה, יצתה זו שמוקמא קודם שיאכלנה.**
 5 **ותייה בקל וחומר מנבלת עוף מהור: ומה נבלת עוף מהור, שאין לה טמאה בחיין - יש**
 6 **לה טמאה בפנים, זו שיש לה טמאה בחיין - אינו דין שיש לה טמאה בפנים? אמר**
 7 **קרא "בה" - בה ולא באחרת, אם כן מה תלמוד לומר "והאכל"?**
 8 **קרא "בה" - מה ולא אוכל - כהוה, אף נוגע ונושא - כהוה, אמר רבא: שרין בקומטו -**
 9 **ולנושא פאכל, בה אוכל - כהוה, שרין בקומטו - מומא. שרין בקומטו מהור - שרין בנגיעה הוא דמטמא, וכן הסתרים**
 10 **מהור, נבלה בקומטו - מומא. שרין בקומטו מהור - שרין בקומטו לא מטמא - במשא מיהא מטמא.**
 11 **לאו רב מנע הוא, נבלה בקומטו - מומא. נהי דבמגע לא מטמא - במשא מיהא מטמא.**
 12 **שרין בקומטו, והכניסו לאיור התנור - טמא. פשימאי - מהו דתימא: "תוכו" אמר רחמנא,**
 13 **ולא**

1 כמשמע לן - דהאי לא תוך תוכו הוא, אלא כגון כל בתוך התנור ופיו למעלה מפי
2 התנור, והסיט בו את הטהור מטה - כדמפרש טעמא לקמן, בקומטו של מטה והסיט
3 בו את חוב מלא - הטהור, שהרי נשא את החוב, וחב מטמא במשא, דכתיב במשכב ויקרא
4 (טו) "והטור אתחם", לקל וזמרו לוב עצמו. מאי מטמא - הטהור הניטס בקנה של קומטו
5 של זה וטהור דכתיב וכל אשר יגע בו הוא נטו

6 - והאי קרא לאו למגע איצטרך, דהא כתיב
7 "דגועו בעבר הזה", אלא זה הסיטו של זה.
8 מכאן למדנו: זה הטהור את הטהור - טמא.
9 שלא מציעו בכל הטהור טומאה הטהור טמא
10 שטמא, אלא אם כן נשא טהור את הטמא,
11 והכא בוב הוא דגלי דרמנא. ותוב "ידיר" -
12 דרדישין דהוה, היבא דרמנא בו חוב בדידי.
13 כלומר בגלוי, לא שפף בסיט - מילתא
14 אחריהו היא: למילק לנטולא דיום לאבילה
15 מטמא, אלמא הסיט זה את הטהור - זה את טמא,
16 אלא אם כן הטהור אחרטא: קנה בדידי, דהיתקפה,
17 בלשון נגיעה ילפינן נמי לכל נגיעה, דאין מנגע
18 בית הטהרים מטמא. אבל טהור שחסיט את
19 החוב, דנפקא לן מקרא אחרטא דלא כתיב ביה
20 "ידיר" - ועב וכו' מפילו הסיטו בקנה שבקומטו,
21 מידי דההא אבילה בקומטו שהיא מטמאה
22 במשא, דהא מכל מקום יורי הוא נקומט על
23 הטהורא. ואתרמא: קנה בדידי, קנה בטהור של
24 טהור והסיט את החוב - להכי טמא. שנגע הקנה
25 בגלוי של זה, ונטמא הקנה ממתת תוב, ודחור
26 ונטמא את הטהור. ואף על גב דטהור קומטו,
27 גדילתא נביי זה הוא ארבעין, אבל קנה בקומטו
28 של זה, והסיט את הטהור - טהור, הואיל חב
29 קומטו, ועב וכו' מפילו הסיטו בקנה שבקומטו,
30 כמת דרבי: חוב כתיב דהוה פשוטי בלי עין הוא,
31 ואינו מקבל טומאה, וקנה תאמר: בקנה חלול!
32 נמי נטו דימקבל טומאה, אפילו הכי אין חור
33 ונטמא הטהור, שהרי אין נגע של זה חור
34 ונטמא אדם, שאין לו נגע בטומאה מטמא
35 אדם חוץ מן דגועו בנות. ועוד, אי טומאת
36 הטהור מביט נגיעת קנה הוא, והרי בקומטו הוא
37 דגועו, ועב וכו' הטהרים לאו בר מנגע הוא, דהא
38 אמרין ליעל"ש קומטו - טהור, ועוד, לשך
39 "הסיט" אמאי נקט? ועוד, הסיט טהור את חוב
40 - ומי נפק מדיא קרא? "וכל אשר יגע בו חוב"
41 כתיב, והיניא אשר יטענו חוב, ולא כתיב "כל
42 אשר יגע בוב" כאלו מביא מכול - שמחמם
43 את אברו, ומביא ליד קרי. והוה לקלוד דור
44 הגבול, שאתרמא (בארשת) או כל השחית כל
45 כשר. במפסילת קנה - שאינה מתמכה כל
46 שבת - והא דרביא "ול זמן ששעב בעץ
47 מדמעת" - דמי מילא היבא דמתחלה משמע
48 והסיט את עצמו, וזוהי גלי שעה מעט. אבל זה
49 שנודעו אבריו - נעקר כל חורע ביהוה, ושבו
50 אינו חורו מתחמם לעקוד עוד מיד בשעת אחת.
51 כשרו הם - אברו. מלא - שטא יצא ממנו קרי.
52 ואמאי? והא לא ארבעין במשפט פשוט בחלוטו
53 - דאי נפק - דאי ארבעין, ויצתת בלא הרגשה,
54 - דאי חורו חוץ, כלבשיל מים טמא -

55 דשתימר מן הקרי ויהי עשוי, ואף על גב דלא נפק בהרגשה, הואיל ומיקרא איקבר בהרגשה. נו שרדיה - ונעקר ולא יצא. וירד ושב - לשם גירות, ואור כן יצא קרי, מוט
56 אפילו אם תמצי לומר לגבי ישראל דבי נעקר בהרגשה ויצא בהרגשה - טמא, דאוליין בתר עקירה, הבא את נידול בתר עקירה דחינו קולא, הואיל ובשודא גוי נעקר -
57 וטהור, דאמר ביבנות ברוח: קרי טהור, אפילו לבית הלל. או דילמא לא טמא - לחורמא כגון לגבי עקירה דהרגשה ישראל, ולא שטא לקולא כי הבא - אוליין בתר עקירה.
58 שנעקרו מימי גליה - דהוה מעין אל הטומאה, וירדה ונבלה - וטהרה ונבלה, ואחר כך השילתו, מהו? פי אוליין בתר עקירה ומטמא, או לא, ולא מצי נקום לה - מלצאת,
59 הלכך מבי עקוד חשיב ליה עורר יציאה. [ניתן] - סתם נהיה מי רגליה מטהר, דהכחם גורו לעלוש שובו חובי לכל בדרהים.

1 **למימרא** ההיסט ונגיעה כידיו - פירש רש"י: ומרבא ילפינן לכל נגיעה, כגון שרין ונבלה
2 שנגעו בסתרו של חורו. וקשה דאי מוב ילפינן, כי היכי דבעינן גלוי חוב הכי
3 נמי בעינן שדגע בגלוי של טהור. לענין הסיט נמי גילק דרבעי חסיט הטהור בגלוי, כדבעינן
4 בגלוי חוב, והכא אמרין דקנה בקומטו של טהור חסיט בו את חוב - אמאי, אמאי נמי רבית
5 הטהרים מטמא ממשא אלמא לא נראה לפרש, חוב ושרין ונבלה שנגעו בסתרו של טהור, דטהור - לאו מוב ילפינן, אלא ילפינן מלשך נגיעה דכתיב בכולהו, וטהור דגועו בוב - נמי כתיב "דגועו בעבר הזה", ולשון נגיעה משמע ומבאר, שיעו הטהור בגלוי בטומאה, וכן משמע פרק קמא דקדושין (כהא), דאמר געלא: הבל מודים לשון גלי הוא אצל שרין, וכו' יצא דאמר, והכא נגיעה דהוה, משמע, דמשלשן נגיעה דכתיב בשרין הוא דרש, ולא מתיי קרא "ידיר" דכתיב בוב ומיחו רש"י גריס דתוב: "אשר יגע בו, היינו קרא דרבינו גבי זה, והא דאמרינן הכא למרש מיידיר, ולא נפקא ליה מנגיעה דכתיב בוב - משום דהוה נגיעה, בחסיט מיירי, ולא משמע גלוי כמו נגיעה ממש. כדן דרש הלך מיירי, דבעינן גלוי חוב כן בחסיט בין מנגע מאפקה בלשון נגיעה, אי נמי מנגיעה דהכא כתיב גבי ידיר" מינה ילפינן לכל נגיעה דהוה מאבאר, כ"ב

6 **למימרא** ההיסט ונגיעה כידיו - פירש רש"י: ומרבא ילפינן לכל נגיעה, כגון שרין ונבלה
7 שנגעו בסתרו של חורו. וקשה דאי מוב ילפינן, כי היכי דבעינן גלוי חוב הכי
8 נמי בעינן שדגע בגלוי של טהור. לענין הסיט נמי גילק דרבעי חסיט הטהור בגלוי, כדבעינן
9 בגלוי חוב, והכא אמרין דקנה בקומטו של טהור חסיט בו את חוב - אמאי, אמאי נמי רבית
10 הטהרים מטמא ממשא אלמא לא נראה לפרש, חוב ושרין ונבלה שנגעו בסתרו של טהור, דטהור - לאו מוב ילפינן, אלא ילפינן מלשך נגיעה דכתיב בכולהו, וטהור דגועו בוב - נמי כתיב "דגועו בעבר הזה", ולשון נגיעה משמע ומבאר, שיעו הטהור בגלוי בטומאה, וכן משמע פרק קמא דקדושין (כהא), דאמר געלא: הבל מודים לשון גלי הוא אצל שרין, וכו' יצא דאמר, והכא נגיעה דהוה, משמע, דמשלשן נגיעה דכתיב בשרין הוא דרש, ולא מתיי קרא "ידיר" דכתיב בוב ומיחו רש"י גריס דתוב: "אשר יגע בו, היינו קרא דרבינו גבי זה, והא דאמרינן הכא למרש מיידיר, ולא נפקא ליה מנגיעה דכתיב בוב - משום דהוה נגיעה, בחסיט מיירי, ולא משמע גלוי כמו נגיעה ממש. כדן דרש הלך מיירי, דבעינן גלוי חוב כן בחסיט בין מנגע מאפקה בלשון נגיעה, אי נמי מנגיעה דהכא כתיב גבי ידיר" מינה ילפינן לכל נגיעה דהוה מאבאר, כ"ב

11 **בראותי** לחוריע - ואפילו יצא לא הרגשה
12 איירי, כדמוכח בסמוך. ותימה דאם כן משמע
13 דראוי לחוריע אף על פי שאינו יורה כחן,
14 ובשילדי נדרים (נאא), וכן ביבמות (סהא), אמר
15 אידי קים לה בירוח כחן, משמע דאי אין יורה
16 כחן - אנו ראוי לחוריע ויש לומר: לדיא
17 לישנא דהא לא מריר עך שבתולת עקידת
18 שבתת יורה ודא לאו ראוי לחוריע, אף על גב דלסוף
19 יציאתה היא בענין שאינו ראוי לחוריע, אי נמי
20 ראוי לחוריע הוא, אלא שאינה ראוייה לתלברע
21 לפי שאינו יורה כחן, ואינו נבנס לומר אף על יורה
22 שחתת יורה לחוץ, **למימרא** משמאי - פירוש:
23 ואפילו נעקרה בלא דרגשה, דאם לא כן, היינו
24 לישנא קבא.
25 **ובה** שנעקרו מימי גלוי רגליה - וכן בעי מנהג.
26 שאל רבנו יוחנן אן אברדם מרשי: אמאי
27 לא בעי מנרז בו וגוי? והשיב: דגראא לו לפי
28 שבאשח מתעללן כל ומימי רגליה בות אחת
29 לפתחה, מה שאין כן באש.
30 **את**

1 אזהרת תלם - לא תרשע אתן. לא ימני אתי לדרשא אחריית: ע"ד שמשא במשור - ובפרק
 2 "ענות כותים" (נדה תתק, א) ודרוש מ"בישרו, ולא מחמת אונס - תרתי שמעת מינה.
 3 ואם האמר: ולמה לי קרא עד שיצא במשור, מהדכא חתי שטמא בפנים בכחין? ודא מנדה
 4 ובה - לא בריש "ענות כותים" (שם לבב), מצריך קרא לרבות קטן על ולמה ולמה, ולא
 5 לפינן מהדרי. ר' לומר: דהוה יליפין מנדה ביה

6 ופולטת במה הצד לרבי שמעון נמי של לומר: כיון
 7 דגלי לו קרא שישון חו וזבה לענין קטנים. גם
 8 לענין פנים בכחין חזו משוין אותם, אי לאו
 9 "מבשרו" ו"ההגן האברים אין להם שער -
 10 ויש האמר: וכי לא דיע דאבר שלם דוקא קאמר?
 11 ר' לומר: דפריך אמאי דרשמי דרשום שכתב ורע
 12 קתי, דרשום שפיר נמי אשכחן. ורע דבגיסו ומניעו
 13 דלאו היינו כל שדוא. דאי חסר ליה - טהור
 14 מניין לרבות נוגע בשכבת ורע תלמוד לומר
 15 איש - ומתהבג דרשמי עליו ערוב שכתב ורע? לא
 16 מניע מליקה, ודבג אשר מזהב. דרשום דבגלה
 17 מטמא גברים בחבורו ולא אדם, כדאמר בפרק
 18 קנא דבבא בתרא (ט"ב), ולא אמר: מאי טעמא
 19 דרש שמיא איש דשריץ, ושבק איש רבתי
 20 בשכבת ורע ופדיה ושי לומר: ומתהבג ליה על
 21 לרבות נוגע בקרא. ונוגע ולא מהדיא בשכבת
 22 ורע דמיירי דקרא. ואם האמר: ולמה לי יתירא
 23 דאי איש, תיפוק ליה דרשום דמיתאשק שכתב ורע
 24 לשריץ. ומהאי טעמא יליפין בשריץ בגד וער
 25 משכבת ורע. בפרק במה אשה (שבת ס"ד),
 26 ובפרק "כיצד הרגיל" (בבא קטא כ"ב), ורש לומר:
 27 דאי לאו "אי איש", הוה אמינא דלא חוקשה אלא
 28 מה שאמר בפירושו, כיון נוגע דשריץ ליראה
 29 בשכבת ורע. ומני למימר דרב פפא דמריה נוגע
 30 מיא איש שרץ ואי דרחה הוה אדיתאשק
 31 אחריי, היינו משום דקרא דשריץ איירי בשכבת
 32 ורע ומאי איש שרץ נמי לא ויהו קומינן
 33 לנוגע בשכבת ורע, אי לאו דאמסינתו בהדיא.
 34 וזממא? משום דבגניעו כתיב
 35 (ויקרא י"ג) "איש או אשה, ובטומאת מת נמי
 36 כתיב (ממברד י"ג) "איש אשר ישמא ויהו יחטא" ו
 37 אישטרף קרא בהו לרבינו. אבל לענין קטן ליבוס
 38 ופטרף מן היבוס ומאביל תרומה - לא כתיב
 39 "איש", ולא אישטרף קרא אלא למעטי עובר.
 40 בערוריה

1 וירדה וטבלה, מהו? אם תמצוי לומר פתר עקרוה
 2 אולינן אף על גב דמצינן נקוט להו, הני מילי - ישראליות
 3 דמטמאה דאורייתא, אבל גויה זבה, דמטמאה דרבנן -
 4 לא, ואו דילמא - לא שפא? תיקו. ו"מטמאין בקל שהו".
 5 אמר שמואל: וב צריך פתחימית פי האמה, שפאמר:
 6 "או החתים בשורו מזובו" - והגנן תנו: מטמאין בכל
 7 שהו? - הוא דאמר פרבי תתן, דתניא, רבי יהושע אומר
 8 משום רבי שמעאל: וב צריך פתחימית פי האמה, ולא
 9 הודו לו. מאי טעמא דרבי שמעאל? - דאמר קרא "והוא
 10 החתים בשורו מזובו" - ורבנן? - ההוא מבגעי ליה לח
 11 מטמא, ואינו מטמא יבש. - ורבי שמעאל? - ההוא
 12 מ"ד? נפקא. - ורבנן? - ההוא למנינא הוא דאתא:
 13 "זובו" - קרא, "וד בשורו" - תרי, "את זובו" - תלת,
 14 לימד על זב בעל שלש ראיות שתיבי בקרבן. או
 15 החתים בשורו מזובו כמא" - מקצת זובו כמא: לימד
 16 על זב בעל שתי ראיות שפמא משבב ומאשב. - ורבי
 17 שמעאל מנינא מנא ליה? נפקא ליה מדרבי סימא,
 18 דתניא, רבי סימא אומר: מנה תהבוב שתיים - וקראו
 19 "ממא", שלש - וקראו "ממא". הא כיצד? שתיים -
 20 למטמאה, שלש - לקרבן. - ולמאי דתקפא ליה תרתייהו
 21 מ"זאת תרקה טומאתו בזובו", "איש איש פי תרתי
 22 מבשרו" מאי עביד ליה? - מבגעי ליה - עד שפא
 23 מבשרו. "זובו כמא" למה ליה? לימד על הזוב שהוא
 24 ממא. אמר רב הונאי משום רבי אלעזר ברבי שמעון:
 25 שכבת ורע, ליראה - במשהו, לנוגע - בכעשהו.
 26 והגנן "מטמאין בקל שהו" תנו! מאי לאו - לנוגע -
 27 לא. לרואה. תא שמעי: חומר בשכבת ורע מבשריץ,
 28 וחומר בשריץ מבשכבת ורע. חומר בשריץ - שהשריץ

1 וירדה וטבלה - לשם יהודית. אם תמצוי לומר בובה נקשו מימי גרלה ירדה וטבלה,
 2 אולינן בתי עקרה - הני מילי בישראל, דטומאתו מאורייתא. לא כממא - ד"החיתים"
 3 שמענו לה, שהיבש אינו זוחם פי האמה, דנפיל - ר' שמעון לה, כמב (שמאל א כא)
 4 "ויצוד ירוד". כיוצא חמא - זאת תהיה טומאתו בזובו" - דרא, "ר' תרי, זאת זובו"
 5 דתלת לקרבן. או החתים - לא חתים - חזי - מוזי -
 6 "טומאתו היא" - מקצת זובו זאת ביה טומאת
 7 זבה. שתיים וקראו מטמא - כי יהיה זה מבשרו
 8 דרא, "זובו טמא" - תרי, "ממא". שלש וקראו
 9 מטמא - זאת תהיה טומאתו בזובו" - דרא, "ר'
 10 בשורו את זובו" - תרי, "או החתים בשורו מזובו"
 11 תלת, "טומאתו היא" על הזוב - שהישיב
 12 עצמה טמאה. לנוגע בכעשהו - דמניעה
 13 דשריץ נפקא לו נגיעה דרשבת ורע, לקמן מיא
 14 איש אשר יגע' וגו'. אין לו חלוקת מטמא -
 15 דשריץ קטן טמא כגדול, אבל קטן פחות כגדול
 16 תשע אתו לו קרא, שום בשר קתי - אין קל שריץ
 17 מטמא במשהו, אבל שכבת ורע יש טמא
 18 במשהו, כגון ליראה. דבולית פמקום כעשהו
 19 קא - כלומר, מתוך חשיבותה שדוא אבר הו
 20 חשוב במקום חשיבותה. תיע - דמוש
 21 השבירתא דאבר היא. דהא אילו חסר פורתא מן
 22 האבר יהוי בעיד מבערשה. מאי טעמא? עקרב
 23 דים - אינו מטמא. כדתיבא "דחיהו דחיתים"
 24 (חולין קכ"ב), דיעל הארץ' כתיב. כתיב - כתיב -
 25 נוגע, אי מבישהו אי כבערשה. תלמוד לומר אי
 26 איש - קא סלקא דעתך מיא איש אשר יגע
 27 בכל שרץ אשר ישמא' יליפין. ושמעין כממא
 28 - הנא יפלוני כממא דוכתי כיון מניה ומניה,
 29 כיון מניה ואוקי בארתא. הילכך הנהו תנאי
 30 על קרא פלגי בנוגע כקרא. למנא דאמר דון
 31 מניה ומניה - כיון שכבת ורע משריץ, ודא
 32 מקרא דשריץ יליפין לה. ומה שריץ מטמא
 33 בגניעה, אי שכבת ורע בגניעה. מניה - מה
 34 שריץ כבערשה בו, ואוקי כתיבא - דהח
 35 שכבת ורע במקומה. כדאשכחן בריאה
 36 דבמשנה. וילמא איש איש תנא ממנו בו
 37 - ולפנין לא, ואפילו לאמר דאמר דון מניה
 38 מניה הנהו בחי, דהא נגיעה מראיה יליף,
 39 ודכולי עלמא דון מניה ומניה הנהו. דהבא ליבא
 40 פלוגתא דאוקי בארתא, דהא מניה וביה יליף.
 41 איבא דהני כרב פפא - מיא איש אשר יגע
 42 בכל שרץ. משנה וזקק ליבוס - אם נוגד
 43 ויל אחזי קודם מיתת אחיו. אבל נוגד לארד
 44 מיתת אחיו - איש וזקק דכתיב (ויקרא כ"ב)
 45 ישבו אחיו יחדיו. ויפוש מן היבוס - אם נוגד
 46 לארד מיתת אביו, ויהי שנה אחת. ומת. אבל
 47 לא זמן משעוברת - איש מיתתו לישא.
 48 ומאביל בתרומה - בת ישראל שחלה לקה,
 49 ומה, ונוגד לה בן לארד מיתתו - אוכלת
 50 בשבילו בתרומה בן ביתם שחלה. כדכתיב
 51 (ויקרא כ"ב) "ויולד ביתו הם יאכלו בלחמם,
 52 ודרשתי: יאכלו את אמתם. אבל נתיחה מערבת
 53 אינה אוכלת בשבילו עד שחלה. ופוסל (תא)
 54 [מן] התרומה - קא סלקא דעתך: כיון בן בן כחן
 55 שנסת ישראל, לא, והניח בן אי אחד -
 56 פסלה מתרומת בית אביה כל מי חיו, כדכתיב
 57 (שם) "וזהו אין לה וטבה אכל בת אביה", והא
 58 - יש לה ורע. ובגמרא פריך: אפילו עובר נמי
 59 פוסל

1 ונהל
 2 ונהל
 3 ונהל
 4 ונהל
 5 ונהל
 6 ונהל
 7 ונהל
 8 ונהל
 9 ונהל
 10 ונהל
 11 ונהל
 12 ונהל
 13 ונהל
 14 ונהל
 15 ונהל
 16 ונהל
 17 ונהל
 18 ונהל
 19 ונהל
 20 ונהל
 21 ונהל
 22 ונהל
 23 ונהל
 24 ונהל
 25 ונהל
 26 ונהל
 27 ונהל
 28 ונהל
 29 ונהל
 30 ונהל
 31 ונהל
 32 ונהל
 33 ונהל
 34 ונהל
 35 ונהל
 36 ונהל
 37 ונהל
 38 ונהל
 39 ונהל
 40 ונהל
 41 ונהל
 42 ונהל
 43 ונהל
 44 ונהל
 45 ונהל

נדה. פרק חמישי - יוצא דופן דף מד עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזליץ)"
 רמבא תוספות

1 ונחל ומנחיל - ומפרש בגמרא. **גמרא** אשה - ואשה
 2 כי היה זכור וגו', והיא קרא גברת משותפת. בת עשרה ימים בו - ואשה כי תזוב זכר
 3 דמה קא דריש. אדם - משמע כל שהוא מן אדם, אפילו קטן, כדכתיב (מגברר לא)
 4 'ונשם את אדם' וגו', ובקטנות משתנה קאם. נפשות = כל שיש בו נפש. כנעוריה
 5 - וזשבה אל בית אביה כנעוריה. כלומר, אם.

6 דמה למי נעורים - וזשבה, ואם לאו - לא
 7 תשוב. קראי אתרוזן - דהריירוהו זרביכי. אלא
 8 מתינתין - מדרקט יום אחד, ולא נקט 'עובר',
 9 דוקא נקט. אמר רב ששת - האי 'פוסל' לאו
 10 אימור קא, אלא אי'עברוי קא, והבא בבין
 11 שהיו לו שתי נשיא. אחת נוישה - שהיתה
 12 גרושה, ושתי נשיא. ויש לו בנים - משאינה
 13 גרושה, וכן כתיבי בשמים. ועבריה שנפלו לזן
 14 כירישה - אוכלין בתרומה בשבילן, כדכתיב
 15 (ויקרא כב) 'וכן כי יקנה נפש קטן כספר וגו',
 16 ויש לו בן מן אביו - והגירשה - והוא חולל.
 17 ואינו ראוי לכונה, ויש לו חלק בעבריהם
 18 ופוסל את כולן מן התרומה, שאין אנו יודיען
 19 בלכור מי מגיע לחלקו. ודוקא בן אביו,
 20 דראוי לירשה, אבל כל מן שלא נולד -
 21 אוכלין כולן, דאין זבייה לעובר. ולאפני מרדכי
 22 יוסי - דראוי במסכת ביבמות בפרק 'אלמנה
 23 בתכב' (סו.א. טז.) וז' זבייה, ואפילו את
 24 במעי אשה וזה הכשרה לכונה - פסלה,
 25 דקסבר: כל שהו נשוא במעי הדי - זו היא, וכל
 26 שכן אתי דבמעי גרושה הוא, דאפילו כשילוד
 27 לא יתא ראי. אלוהין מן האב - דהא אין יורשה
 28 אלא לקרובי האב. אי בני מאבנה לית -
 29 אפילו חשיבנן ליה כמאן ליתיה - ירתי
 30 לאחד מרתא אביהם, ואודו מיהו אנתני? נוהל
 31 בכספי האם - אם מתה אמו ביום שנולד -
 32 הרי הוא יורשה, וכשמח הוא - באין אודו
 33 מאביו ויורשין הימנו נכסי אמו. דאי איהו
 34 - דחו שקלי לה קרובי האב, דבן נחל את
 35 אמו. אבל האם - אינה נוהלת את בנה, וכל
 36 שכן קרובי האם - שאין נוהלין אותה, כדכתיב
 37 (מגברר א) 'משפחתם לבית אבותם' - אבל
 38 משפחת אדם אינה קרויה 'משפחה'. אבל
 39 עובר - שבמעיה, אם מתה מעוברת - אתי
 40 נוהל ונחל את קרוביו מן האב.
 41 קבבר

1 ונחל ומנחיל, והזרזנו חיבי, והרי הוא לאביו ולאמו
 2 ולכל קרוביו כהתן שלם. **גמרא** מנחני מילי? דתנו
 3 רבנן: 'אשה' - אין לי אלא אשה, בת יום אחד לנהה
 4 מנין? - תלמוד לומר 'ואשה'. 'בת עשרה ימים
 5 לזיבה'. מאי הני מילי? דתנו רבנן: 'אשה' - אין לי
 6 אלא אשה, בת עשרה ימים לזיבה מנין? - תלמוד
 7 לומר 'אשה, תינוק בן יום אחד' כו'. מאי הני מילי?
 8 מילי? דתנו רבנן: 'אישה איש'. מה תלמוד לומר 'איש
 9 איש'? - לרבות בן יום אחד שמשמא זוכר, דכרי
 10 רבי יהודה. רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא
 11 אומר: אינו צריך, הרי הוא אומר 'והזב את זובו
 12 לזכר ולזכרה'. 'לזכר' - כל שהוא, בין גדול בין קטן.
 13 'לזכרה' - כל שהיא, בין גדולה בין קטנה. אם בן
 14 מה תלמוד לומר 'איש איש'? - דברה תורה כלשון
 15 בני אדם. 'משמא בנגעים'. דכתיב: 'אדם כי יהיה
 16 בעור בשרו' - אדם כל שהו. 'ומפומא קטמא מת'.
 17 דכתיב: 'ועל הנפשות אשר היו ישים' - נפש כל דהו.
 18 'והזקן ליבום'. דכתיב 'כי ישבו אחים יחדיו' - אחים
 19 שהיה להם שיבה אחת בעולם. 'ופומא מן היבום'.
 20 'ובן אין לו' אמר ר'המנא - והא אתי ליה. 'ומאבול
 21 בתרומה'. דכתיב: 'וליד ביתו הוא יאכלו בלחמו'.
 22 קרוביה: 'יאכלו בלחמו'. 'ואפסל מן התרומה'.
 23 'ויוע אין לה' אמר ר'המנא - והא אתי לה. מאי
 24 אריא ורע? אפילו עובר נמי, דכתיב: 'כנעוריה' -
 25 פרט למעוברת! וצריכי, דאי פתב ר'המנא 'ויוע אין
 26 לה' - משום דמעיקרא חד גופא והשתא תרי גופי,
 27 אבל הכא - דמעיקרא חד גופא והשתא חד גופא
 28 ואימא מיכול, פתב ר'המנא 'כנעוריה'. ואי קתב
 29 ר'המנא 'כנעוריה' - משום דמעיקרא גופא סריקא
 30 והשתא גופא מילי, אבל הכא - דמעיקרא גופא סריקא והשתא גופא סריקא - אימא מיכול,
 31 צריכי. קראי - אתרוזן, אלא מנחני. מאי אריא בן יום אחד - אפילו עובר נמי! אמר רב
 32 ששת: הכא במאי עסקינן - בכהן שיש לו שתי נשים גרושה ואחת שאינה גרושה,
 33 ויש לו בנים משאינה גרושה, ויש לו בן מן אביו מן הגרושה - דפוסל בעבדי אביו מלאכול
 34 בתרומה. ולאפני מרדכי יוסי דאמר עובר נמי פוסל, קא משמע לן: בן יום אחד - אין, עובר
 35 - לא. 'נוחל ומנחיל' - נוהל ממואן? - מאביו ומנחיל למאן? - לאחיו מאביו, אי בעי - מאבנה
 36 ליתיה ואי בעי - מנינה ליתיה! אמר רב ששת: נוהל בנכסי האם, להנחיל לאחיו מן האב.
 37 ודוקא בן יום אחד, אבל עובר - לא. מאי טעמא - דהוא מירת ברישא, ואין הבן יורש את אפו

1 כנעוריה פרט למעוברת - ואם תאמר: תיפוק לי מירוחה אין לה - עיין עליה,
 2 כי היכי דפסלינן בריש 'הולין' (בבמות ד.ב.) הלית מעוברת מין לו
 3 - עיין עליו: ויש לומר: דהתם לא קאמר אלא 'עיין והמתן אלא ידה ולד של קיטא',
 4 אבל לא מפרטא מן הדיום משום דכתיב 'אין לו'. והכי בני לא מפיסלא מן התרומה
 5 בבחי. אמר רב ששת הבא במאי עסקינן בבין
 6 שיש לו שתי נשים - ואם תאמר: למה לי שתי
 7 נשים, לוקמה באשה אחת גרושה, ויש לו את חד
 8 מנחה. ודוקא בן יום אחד פוסל, ולא עובר, ואכלי
 9 העברים בשביל כל המשפחה מולה לרבנן רבין
 10 יוסי, כדאמר ביבמות בפרק 'אלמנה' (סו.א.) ועוד
 11 בתרא קמבא. אמר רב ששת: דברך 'מי שמח' (בבא
 12 קנה, בין מכה לעובר בין לשכשלה. ופרך ליה
 13 ממנחתיך דבין יום אחד נוהל, אבל עובר - לא!
 14 ומשני: דהתם משום אידו מייח ברישא. השתא
 15 לפיכך מריש אורי דבין יום אחד פוסל, אבל עובר
 16 לא, משום דעובר לית ליה זבייה כדמפרש
 17 הבא עבד ששת נפשי. והא היה מצוי לשנוי מריח
 18 דבן יומה. דסבר רב ששת דלרבנן דרבי יוסי
 19 מני עובר אית ליה זבייה, וטעמא דעבר איש
 20 - משום טעון מיטעא ומפלות למצמח
 21 דנפסלה. והוא ליה זכריס מיטעא. ולמיטעא
 22 לא חישבנן כדריש רבי יוסי. והלבי אוקי רבא
 23 בבין שיש לו שתי נשים, ויש לו בנים משאינה
 24 גרושה - דבין דיש לו בנים, ולא פסיל עובר
 25 אף על דיש לו זבייה. דלא חישבנן למיטע
 26 הזכריס כדפרישתי. אבל אם לאו בנים - פסיל
 27 עובר גם לרבנן, דאית ליה זבייה, דבין הוא זכר
 28 בין אי נקבה הרי תן שלה. ופליג רב ששת
 29 אשמואל דאמר בפרק 'אלמנה' (סו.א.) ובי יר שמת
 30 דלרבנן אוכלין בשביל כל המשפחה כולה. דסבר
 31 שמואל דלרבנן לית ליה זבייה לעובר. והשתא
 32 נחא את דקאמר התם רב ששת 'מנא מיניה
 33 לה, דהניג נר שמת? כו', והא דחי ליה דרך
 34 ברייתא כרבי יוסי, ודרבנן נמי לא פליגי, אלא דלא
 35 חיישי למיטעא כדפרישתי. ואם תאמר: בפרק
 36 'מי שמח' (בבא בתרא קמבא.) גבי יר שמת
 37 ובבבן שישאל בכספי, ויהיה אחת מעוברת - לא
 38 קני. ששני אתרין בן שהפילה אשתו - דמחייק
 39 בעניה קנה. בראשונה - לא קנה, אמאי לא
 40 קנה דמחייק בראשונה, כיון דלכופת הפילה? אי
 41 בפרק 'אלמנה' (ביבמות סו.ב.) אמרינן דחברים הוו
 42 מיטעא. משום טעמא דנפלות, ואין לעובר
 43 שסופו להיות נפל לתוך עבריהם? ודחי ליה. והתם
 44 משום דתליין שגאם כבב בעבר אביהם דחברים
 45 מת העובר בכסן, ולית ליה זבייה. ואי בעי מנינה
 46 לית כו' - ואם תאמר: דברך 'מי שמח' (בבא
 47 בתרא קמבא.) ופרך לרב ששת דרבי יוסי
 48 אחד נוהל ומנחיל, אבל עובר - לא, ומשני:
 49 נוהל את האם להנחיל לאחים מן האב. השתא
 50 מה היתה סברת המקשה, דעל כדך צריך לומר
 51 כדמפרש רב ששת, דאי לאו הכי תקשה ליה אי
 52 בעי - מנינה לירוח, אי בעי - מאבנה לירוח,
 53 דמקשה הוא ויש לומר: דפרש במר רבי דרבי יוסף, ששמעט בולק בבורה. אבל עובר - לא. ולא משום 'יולד לו', אלא משום דעבר לית ליה זבייה. אי נמי: דע' שפיר, דמריש יוסי
 54 ששה, נחל את האם להנחיל לאחיו מן האב, אן היה סבור דאדיו מייחא ברישא, ואמר 'עובר' - לא, משום אף קנה. ובכילוי פרק אדריכין (סו.א.) דאמר שמואל: שאין צינתה לירג
 55 - מכין אותה כנגד דריח שלה, כדי שימות הולד תחלה. לאו הכי - הולד מת לבסוף, ופרך ליה מר דבין יום אחד נוהל' - אלמא ולד תן תחלה וזהו מצוי לשנוי: 'אבל עובר - לא'
 56 לומר משום שחלק בבית, כדאמר בשמעתין, אלא דנחא ליה לאוקמי מילתא דרב ששת. דאמר רבא 'אדיו מייח ברישא', אליבא דשמואל והלכת ואמתי, שיש חילוק בין מתה לנרונה.
 57 אימה מניח ברישא - ואם נתת אמה דהמה המקשה' (תולין ע.ר.א.) השוטה את אבהמה ומנא בה תן שתי - יש חילוק בין מתה לנרונה. שחילוק בעריכין (סו.א.) היא
 58 דאמר נמי ברישוחא, ומתה אמה דאין לירוחיה - ודיתי נמי שטרונה. אי נמי: כגון דמשא אמה מוצת ליה, ודיכן עיקר פוק אלתא, או לא מייח. כדאמר שמואל
 59 שילוח פרק קמא דעריכין (ו.א.) ישבע על המשבר ומתה - מתחבין אותה בשבת, ומנחין הולד. ואם תאמר: אם בן, עובר נוהל ומנחיל בשיבה על המשבר ומתה תחלה? יש
 60 לומר: דאין הכי נמי, ונקט 'בן יום אחד' - משום דפסיקא ליה נוחל ומנחיל, אבל עובר - לא פסיקא ליה. ומיחא. 'בן יום אחד' - הדבורו חיבי' דקונין. אבל עובר, לא -
 61 היינו אפילו נרונה וא ישבע על המשבר עד שיער ראשו, כדתנן במסכת אהלות פרק שבעי (משנה ו.) מייחיל לה בפרק 'בן סור ומוריה' (פטרודין ע.ב.) אשה גומבל - חתך
 62 אבר

1 אבר, יצא ראשו - אין חזקין נפש מפני נפש. ומיהו אומר דרוקא היכא דהוה איהו לא מיידיב
2 דהרגו דע שיער ראשו. שחליץ קעת בחיות אמו. אבל היכא דמוהה - ידיב. משום דבמונה
3 בקוספא דמי. ואם התאמר: אם תמצי למור דמותר לחורגו בכטן אפילו מתה אמו, ולא הוי
4 כמונה בקוספא. אמאי מוללין עליה את השבת. שבמיאבי סכין דרך רשות הרבים לקרוע
5 האם, כדמוכח בקוספא קמא דערביין (א.ו.נ.) ושי לומר:
6 דמכל מקום משום פקוח נפש מחללין עליו את
7 השבת. אף על גב דמותר להרגו. דהא גוסס כרדי
8 ארם - החורגו פטור. דכאמר פרק בוראא דיומא (פ.ה.)
9 (גמרא ע.ה.א.) דרוב גוססים למיתה. ומחללין
10 את השבת עליו. דכאמר פרק בוראא דיומא (פ.ה.)
11 דאין מחללין בקפוח נפש פתרי הרוב. **מאי טעמא**
12 וילדו לו בעינת - דלא נאמר: דאמה המזכה לעובר לא
13 קנה, לא אמיטריק' למדורש מיליך. דכאמר
14 בפרק 'מי שמת' (בבא בתרא קמ"ב). **אישי כי**
15 **ייהב לא נפש אפילו כל ידו** - הוה האי קרי כתיב
16 ביאורא לא דבחינה. ודבחינה: דברשי' הנהרקיין
17 (סנהדרין פ.ה.) דריש מקרא אחרינא דכתיב
18 ביאלה מסעי: "כל מבה נפש." **מאי לא ששה**
19 ספקא הוי - משמע דהא דלרבוני דהוה טפי בר
20 קיימא מלרוב שמעון - בא גמליאל. דאפילו בן יום
21 אחי הוי לדידו בן קיימא. וכן בפרק 'חולץ'
22 (יבמות ל"ו.ג.) ואילו בסותפאא מתיבי מילידידי
23 על גב סוטה. ולרבוני פוסקא ששה שלשים יום -
24 הוי נפל. והאור רבן שמעון בן גמליאל למימר דאם
25 ששה שלשים יום - הוי בר קיימא. דאמה בן
26 שבעה הוא. ואיהויהויה אשתהו. וכן בפרק
27 'דערלי' (בבבא ש"ס.) ושי לומר: דבחינה פלגי
28 דייק מולא קאמר רבן שמעון בן גמליאל 'אם
29 ששה שלשים יום - אינו נפל. כיון דקאי ארבוני
30 דאמרי בר שמונה ידיו נפל. ומדנקט 'כל'
31 'ששה' - משמע דבכל הלוח בעיר רבן שמעון בן
32 גמליאל יום שלשים. ואם בן שבעיהו רבן,
33 ולא בשלשים תלוי, אלא בחדישי החוקין.
34 **דק"מ** - הא דבכל לא חדשיש - דהא לא קרי ליה
35 - ספקא הוי. ובנפל מן הגג או אכלו ארי
36 איירי, דבפרקא דמת - אפילו לרבוני הוי נפל.
37 דכאמר פרק ר"ב אילעור אם לא הביא' (שבת
38 קל"א.) ואם התאמר: אם בן מאי טעמא דרבן
39 שמעון בן גמליאל. כיון דליכא ירתואא אמאי אינו
40 מתאכל עליו. דתביל ארי רוב לוחות דהוי בן
41 קיימא ובפרק 'ר"ב אילעור אם לא הביא' (שם)
42 דאסר דהוור עגלא דאשתחיש ביומא דשביעוא
43 משום דהוור עגלה הלכה כרבן שמעון בן גמליאל.
44 אמאי לא הוורין בתי רובא? ושי לומר: דנפלין
45 משעט שביתי, דבר הוהוה הוא. ולכן תהידין
46 חבמיס. ולענין אבולת הקילו. וגדולה מאת מיצני
47 דאמר פרק "שי סבור" (ברכות מ"ג.) דיום
48 שלשים כשנפלין לענין אבולת. אף על גב דקיימא לן ב'הדילוק' (בבבא ש"ס.) דמת דיום
49 שלשים, ועמדה ונתקשה. אם שאר כתי הוי - אינה תוצלת. דחשיב בר קיימא. ואם
50 התאמר: דהכא אמר ר'אלי טקא ספקא הוי. ואינו מתאבל עליה. ובמכסח סנהות (פרק רביעי

1 בקבר - כי מית הוא קודם לה. ופיכסי - עובר שבמעי אמו אחי מיתיה תלחא פרוכסי,
2 אלמא היא מייתה ברישא. לומר שבפספסי ב' - מתינתין דקתינו 'נחול ומנחול', לומר:
3 ששמעט בחלק בכורה. כגון אם היה בן יום אחד כשמת אביו, והיה לו אח בכור ואח
4 פטור. ומת הוא אחר אביו - נחול הוא מאביא את חלק רביעי שבכובסי. ומחללין עליו
5 אחיו. ותולקיין חבברו דהפטוש את חלקו של זה
6 שבויה. ומצא ממעט בחלק חבברו. דאי לאו
7 איתו - היה שקול בכור הרי תילה, כגון
8 משהו חזובים ארבעה, ופטוש נטל שני חזובים.
9 וענשו - נטל הכבוד שלשה חזובים כגון שני
10 אחין. ומחלקו של זה שלשת רביעי חזוב. ומצאו
11 ביד בכור - ארבעה חזובים חסר רביעי, וכדי
12 פשוט - שני חזובים רביעי. ודוקא בן יום אחד
13 אבל עבר - אינו מיימעי. ודוקא בן יום אחד.
14 שנולד לאחד מיתה אביו - אינו מנעט בחלק
15 הכבורה. ונטל הכבוד שלוש בחורה, ובין
16 שלשת חזובים ושלש פטו. **מאי טעמא** -
17 אמרינן בן יום אחד דנמעט, אבל עובר לא?
18 וילדו לו בעינת - משמע: בחייו. בכור שנולד
19 אחי מיתה אביו - כגון מת אביו, והאשה
20 מעוברת האומים - אין היוצא ארבעה נטל פו
21 שנים. בלאו האומים לא משכחת לה, דכיון
22 דברור לא נולד דע מת אביו, שיש שחזקין ב'ים
23 אינו נשנה חזובים נטל שנים מעוברת. **ממאן דלא**
24 כריכי שמעון - אכולה מתינתין קאי, דקא חשיב
25 בן יום אחד בן קיימא. **מאי** - דאילו בחימה
26 שמונה ימים לא הוי נפל. **משנה** בת שלש
27 שנים - ביאתה ביהא לנבל דבר. מקורשת -
28 אם מסרה אביה לכה. אם גם עליה יבם קטנה
29 והנה בבכיס אחיו לירושל' ולטמא לה. ותיבין
30 עליה - אם קבל בה אביה, דקושין מזה, ובא
31 אחר עליה - דרגו. דביאתה ביהא מוטאה.
32 אה נובילא - אם היא נדה. אבל פחות מכן. אף
33 על גב ששמונה במוע - אינה מתאמת את
34 גבולה משום דבעל נדה ולטמא שבעה, אלא
35 משום נוגע ולטמא ערב. תחתון - של בעל
36 נדה. בעיליני - של זב וכן הפסולין - כגון
37 הלל נתן קומד וגוי. **פסלה** - מותרת אביה
38 אם היא בת כהן. כדתיבי גמריא 'דאלמנה
39 לכהן גדול' בכימות (ס.ה.א.) מנין לכדנה, ליה
40 שיראלתא שבא ערקין? כי תלמוד לומר: "כי
41 תהיה לאשה זר" - ענין בגבולה לפסול לה
42 פסלה. מכל העריות - כגון אביה או תמיה.
43 והיא **מפורה** - ענין שיהא קטנה. ולוא בת
44 עונשי. **גמרא** אפי' ששה - של שנה
45 רביעית. לרבי מאיר נפיה לא הוי בת ביאה עד
46 יום אחרון של שלישה. דהוא ערב ראש השנה.
47 ולרבוני - עד למחר. דמקיל על ראשון
48 רביעית. שלשים יום איכא בנייהו - כלשם
49 שלישת הויא בת ביאה. ולרבוני - עד דמקיל על שנה רביעית. ואיכא בנייהו שנה.
50 **כשלא**

1 אבר, יצא ראשו - אין חזקין נפש מפני נפש. ומיהו אומר דרוקא היכא דהוה איהו לא מיידיב
2 דהרגו דע שיער ראשו. שחליץ קעת בחיות אמו. אבל היכא דמוהה - ידיב. משום דבמונה
3 בקוספא דמי. ואם התאמר: אם תמצי למור דמותר לחורגו בכטן אפילו מתה אמו, ולא הוי
4 כמונה בקוספא. אמאי מוללין עליה את השבת. שבמיאבי סכין דרך רשות הרבים לקרוע
5 האם, כדמוכח בקוספא קמא דערביין (א.ו.נ.) ושי לומר:
6 דמכל מקום משום פקוח נפש מחללין עליו את
7 השבת. אף על גב דמותר להרגו. דהא גוסס כרדי
8 ארם - החורגו פטור. דכאמר פרק בוראא דיומא (פ.ה.)
9 (גמרא ע.ה.א.) דרוב גוססים למיתה. ומחללין
10 את השבת עליו. דכאמר פרק בוראא דיומא (פ.ה.)
11 דאין מחללין בקפוח נפש פתרי הרוב. **מאי טעמא**
12 וילדו לו בעינת - דלא נאמר: דאמה המזכה לעובר לא
13 קנה, לא אמיטריק' למדורש מיליך. דכאמר
14 בפרק 'מי שמת' (בבא בתרא קמ"ב). **אישי כי**
15 **ייהב לא נפש אפילו כל ידו** - הוה האי קרי כתיב
16 ביאורא לא דבחינה. ודבחינה: דברשי' הנהרקיין
17 (סנהדרין פ.ה.) דריש מקרא אחרינא דכתיב
18 ביאלה מסעי: "כל מבה נפש." **מאי לא ששה**
19 ספקא הוי - משמע דהא דלרבוני דהוה טפי בר
20 קיימא מלרוב שמעון - בא גמליאל. דאפילו בן יום
21 אחי הוי לדידו בן קיימא. וכן בפרק 'חולץ'
22 (יבמות ל"ו.ג.) ואילו בסותפאא מתיבי מילידידי
23 על גב סוטה. ולרבוני פוסקא ששה שלשים יום -
24 הוי נפל. והאור רבן שמעון בן גמליאל למימר דאם
25 ששה שלשים יום - הוי בר קיימא. דאמה בן
26 שבעה הוא. ואיהויהויה אשתהו. וכן בפרק
27 'דערלי' (בבבא ש"ס.) ושי לומר: דבחינה פלגי
28 דייק מולא קאמר רבן שמעון בן גמליאל 'אם
29 ששה שלשים יום - אינו נפל. כיון דקאי ארבוני
30 דאמרי בר שמונה ידיו נפל. ומדנקט 'כל'
31 'ששה' - משמע דבכל הלוח בעיר רבן שמעון בן
32 גמליאל יום שלשים. ואם בן שבעיהו רבן,
33 ולא בשלשים תלוי, אלא בחדישי החוקין.
34 **דק"מ** - הא דבכל לא חדשיש - דהא לא קרי ליה
35 - ספקא הוי. ובנפל מן הגג או אכלו ארי
36 איירי, דבפרקא דמת - אפילו לרבוני הוי נפל.
37 דכאמר פרק ר"ב אילעור אם לא הביא' (שבת
38 קל"א.) ואם התאמר: אם בן מאי טעמא דרבן
39 שמעון בן גמליאל. כיון דליכא ירתואא אמאי אינו
40 מתאכל עליו. דתביל ארי רוב לוחות דהוי בן
41 קיימא ובפרק 'ר"ב אילעור אם לא הביא' (שם)
42 דאסר דהוור עגלא דאשתחיש ביומא דשביעוא
43 משום דהוור עגלה הלכה כרבן שמעון בן גמליאל.
44 אמאי לא הוורין בתי רובא? ושי לומר: דנפלין
45 משעט שביתי, דבר הוהוה הוא. ולכן תהידין
46 חבמיס. ולענין אבולת הקילו. וגדולה מאת מיצני
47 דאמר פרק "שי סבור" (ברכות מ"ג.) דיום
48 שלשים כשנפלין לענין אבולת. אף על גב דקיימא לן ב'הדילוק' (בבבא ש"ס.) דמת דיום
49 שלשים, ועמדה ונתקשה. אם שאר כתי הוי - אינה תוצלת. דחשיב בר קיימא. ואם
50 התאמר: דהכא אמר ר'אלי טקא ספקא הוי. ואינו מתאבל עליה. ובמכסח סנהות (פרק רביעי

1 (הלכה ב.) תן: ספק דאכל טקא איתו - מתאבל עליו. ושי לומר: דשאני תחם. כיון דבר קיימא הוא. אי אין מתאבל עליו - סברי עלמא דאין מתאבלין על אחין. אי נמי: כספק בן תשעה
2 בראשון או בן שבעה לאחרון. דמה נפקש דרובא דהרב לפטור שניהם. **שלושים** יום איכא בנייהו - דהא ולא קאמר: יום אחד בשנה חשבו שנה איכא בנייהו. ולרבי מאיר
3 בשתי שנים יום אחד סגי, ולא הוי פלגי אברייתא דבסמך. - היינו משום דשנת שלש בשביל יום אחד לא הוה קרי ליה 'שלש שנים'. ואם התאמר: ולימא דיום ראשון של שנה רביעית איכא
4 בנייהו. ולרבי מאיר בקמעת היום. יום - ולרבוני בעינת מנת לעת עד שנה שנילוח. דכאמר פרק שני ברוסח (מה.ב.) שבעות פסולות בקישופי: ושי לומר: דקיס ליה דרבנן לא פתו מנת לעת.
5 ועת. דאם, בן אף לרבי מאיר הוה ליה למתני: ושלש שנים יום אחד, הוה ליה לפרושי שלש שנים יום אחד. והא דתנן דפרק 'אלו נערות' (כתובות כ"ט.א.) תירוצ: שנתגריה פתונה מנת
6 שלש שנים יום אחד ש"ל קנס. לא תיאתי כרבי מאיר. ומתיריין יום אחד אחר שלש שנים. ואם התאמר: וחזכי מוכח חריש כרבי מאיר. דקאמר פרק 'אלו נערות' - נערה - אין, קאי, וקנה
7 לא. אף תיבת על כרחא אסיפא דנתינתין קמיין. דקטני 'כל מקום שיש מוכר - אין קני'. דנעניתא איכא למימר דלא אתי למעטיי קטנות. אלא בנירות. דבפרק 'ארבע מיתות' (סנהדרין ס"ב.)
8 תן: אין חיוב דבעל על הנדה המאורסה. עד שחאה נערה. ודייק תיבת: דאתא לאפוקי קטנה. דאי לאפוקי בורח אלא "על נערה" מבעי ליה. אלמא "נערה" - אפילו קטנה שמונה. אלא אסיפא
9 סמך. דבריפטיה. ודכידי דאין סמיפא דנתינתין וירישא נמי רבי מאיר. ונמי מיעניתא לא תיאתי בחייהו ויש לומר: דאלי דרביי איתא קאמר. אלא דרביי איתא דהנהרקיין פריקא סבר
10 דקטנה אין לה קנס. כדקטני כסיפא. ואם בן 'נערות' נקט - לאפוקי קטנות. ורבא דפריך קאמר בגמרא דכדחובת (א.א.) הגיורת יש לה קנס. היכינן לה קנס דאולה ואלבא בדחובה נביייה: אלמא
11 סבר דנתינתין סבר דקטנה יש לה קנס - היינו משום דסבר כיון דרך בבה גיורת לא תיאתי כרבי מאיר. במאי דנקט שלש שנים יום אחד. אם בן קנס לענין קטנה: ש"ל קנס תיאתי כרבנן.
12 והוא הדין דפריך בפרק 'ארבעה וחמשה' (בבא קמ"ב.) מתינתין ד'אלו נערות' (ב"ט.א.) דקטני: כותי - יש לה קנס. לרבי מאיר. אף על גב דהדיא דגיורת לא תיאתי כרבי מאיר. מכל
13 מקום כיון דסחם מתינתין רבי מאיר היא - מאי דנענין לאוקימי בוחייה. ממוגריין.

נדה. פרק חמישי - יוצא דופן דף מה עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזולץ)"
 רש"י תוספות

1 בשלמא לרבי יוחנן - דאמר. מבי אילקע חשיבות שנה בשנה שלישה, לרבי מאיר היא
 2 בת ביאה. ואף על גב דאמר רבי יוחנן שלשים יום, ודבא קתני יום אחד - תנאי
 3 היא, בפרק "ארבעה ראשי שנים" (ראש השנה יא), דאיכא למאן דאמר יום אחד בשנה
 4 חשוב שנה, ואיכא במאן דאמר כו'. **אלא לרבי יאי** - דאמר: לרבי מאיר, עד שם חנה
 5 שלישה לוח בת ביאה הוא. קשיא. הני בתולין

6 - בתוך שלש שנים. איתגוד - איתגוד? על שדך צידה?
 7 כלומר: אטין ניטולן על ידי ביאה, ואינו עד
 8 בתולין עד שלש שנים ויום אחד. ואי אמרת מיל
 9 אולי - בביאה בתוך שלש לנמי, הדר אתו -
 10 לא מחוקקין להי כוונה. דהא דלא הדר - שהות
 11 הוא דלא היא להו, מתוך בעילה שבעל תורו.
 12 **אלא אי אמרת** - לאם אולי בביאה תוך שלשת
 13 הוד היה למיזוי דם לאחר שלש, ובכין דלא היא
 14 אחר כב עלילה לאחר שלש, וזונה היא.
 15 ופסולה לבחונה. תנאי אולי - כלומר,
 16 אפילו אם תמצנ לומר: מילוי אולי בביאה תוך
 17 שלש, מיי איכא למימר שהות לא היה להו, נאן
 18 לימנא לן דלא הדר לאחור. האי דם נדה הוא
 19 - הוא הדרן שלש. יופני. אוי שלש שנים
 20 שאמרי: - משעריבא ביאה. משמשתו, דאני
 21 - תקטן הוד לשמש מונק, שלא יתעבר. מנול
 22 - בשמחתה ואומיים, פעמים שאחד דוחק
 23 את תבירו ופחות את צורתה, בדאמיקין
 24 במכילתין: אין סנדל שאין עמו ולד. תגמול -
 25 תפיש את נהג מלוקח, תמחמ עיבורה. פחות
 26 מכן - אינה עריכה לשמש שנה, ודדאי לא
 27 תתעבר. ידיר על כן - לא תתעבר - לא מנות
 28 מצעה - כלומר, אם אני טעמי טעם זנות. לא
 29 אינה - הוא דאקמא "פסולה לתרונה" אלא
 30 חלוד. **משנה** קאמ - וזה בבבס אחו, -
 31 ואף על גב ד שאין קצין לטקן, הרי קניה לו
 32 תעומת. ואינו נותן גב עד שניטול - אם בא
 33 לגרשה, קידושי איתו - קדושין גמורין.
 34 ונדרשין של הו - און נדרשין גמורין, דאני
 35 כן דעת. ופספסא נדה - אם בא עלילה
 36 דיבאנו טיהא דכל לבד. ופסול - כגון כן
 37 תשע שנים כותו או ממוח שבא על הבתה -
 38 פסלה מתרומת אביה. אבל כבן בשע שריאל
 39 שבא על בת ברוך, ליכא למימר הפסול מן
 40 התרומה. דאי משום ביאת נות - לא פסלה
 41 נות, וכשר מן התרומה. ואי משום קדושין
 42 למזוי בת כחן לישראל - לאו קדושין ניהו.
 43 דקטן קדושין - אין קדושין קדושין. ואינו
 44 מאכל - כון ניכס מן תשעין חובא על
 45 יבמות. אף על גב דקטל לה ברוך ביאה לא
 46 אכלה בתרומה. ופסול את הבתמה - אם
 47 רבעה על פי עד אחד או על פי הבעלים, אבל
 48 סקילה לא, דמודה בבבס פסור. ונפקת על
 49 ידו - אם יש עדים. **גמרא** נכס מיה לא -
 50 בתמיה, אם בא לגרשה. **אמר** = קדושי יבמה
 51 הליצה לזיקתו - אין קדושין גמורין ביבמה
 52 חלוד באשתו ודאן כבא בלא הליצה, אבל
 53 ביאה גומרת בה כדכתיב (דברים כה) "ובא
 54 עליה. ביאת בן תשע - ביבמתו.
 55 לכשניטול

בשלמא לרבי יוחנן, כי היכי דאיכא תנא דקאמר:
יום אחד בשנה חשוב שנה, הכי נמי איכא תנא
דאמר: שלשים יום בשנה חשובין שנה. אלא לרבי
ינאי קשיאי! קשיא. "פחות מפקאן כנותן אצבעו בעין".
איבעיא להו: הני בתולין מיל אולי ואחו, או דלמא
אתגודי הוא דלא מתגדי עד לאחר שלש? למאי
נפקא מינה? - כגון שבעל בתוך שלש ומצא דם,
ובעל לאחר שלש ולא מצא דם. או אמרת מיל
אולי ואחו - שהות הוא דלא הוהי להו, אלא אי
אמרת אתגודי הוא דלא מתגדי עד לאחר שלש,
הא - אחר כב עליה, מאי? מתקין לה רב היא
בריה דרב איקא: ומאן לימא לן דמפה שבתוך שלש
אנה חזרת לאלתר? שמא חזרת לאלתר, והא -
אחר כב עליה! אלא נפקא מינה: כגון שבעל בתוך
שלש ומצא דם, ובעל לאחר שלש ומצא דם. אי
אמרת מיל אולי ואחו - האי דם בתולין הוא, אלא
אי אמרת אתגודי הוא דלא מתגדי אלא עד לאחר
שלש - האי דם נדה הוא, מאי? אמר רב הקדאי:
תא שמע, פחות מפקאן - כנותן אצבעו בעין, למה
ילי למתני "כנותן אצבעו בעין"? לתני "פחות מפקאן -
ולא כלום", מיהא לאו - האי קא משמעין לן: מה עון
מדיפעת וחזרת ומדיפעת, אף בתולין - מיל אולי
ואחי. תנו רבנן, מעשה ביוסקוני בתו של אסורום
כן אומנינום שקבא לפני רבי. אמרה לו: רבי,
אשה בכמה נישת? אמר לה: בת שלש שנים ויום
אחד. ובכמה מתעברת? אמר לה: בת שתיים עשרה
שנה ויום אחד. אמרה לו: האי נשאתי בשש ויודתי
כשבשע, או לשלש שנים שאפדתי בבית אבאי? ומי
מעברת? והתני רב ביבי קמיה דרב נתנן: שלש נשים
משמשות במוך, קטנה מעוברת ומניקה - קטנה -
שלא תתעבר ותמות, מעוברת - שמא מעשה עוברת
מנדל, מניקה - שמא תגמול את בנה וימות. ואוהו
קטנה - מבת אחת עשרה שנה ויום אחד ועד שתיים
עשרה שנה ויום אחד. פחות מפקאן, או יתר על כן -

אחר בא עליה - ואם אשת כהן היא - אסורה, אבל אשת ישראל - לא. ופדיוהי קטנה
 1 - אונס הוא. ואם תאמר: אמאי דחזק לאשכחון פקוחה שבא עליה אחר לגבי נות,
 2 לימא בפשיטות: שבעל כותן שלשה ומצא דם, דאי לא מתגוד - האי כן נדוח הוא,
 3 כדאמר בסמוך: ויש לומר: ודיחא ליה לאשכחי לענין נוח, ודיחא ליה מימה אסורה כבלילה.
 4 ותו לענין אן היה כן נדוח או לא בתולין
 5 נפקא מינה האינדיא מדי, דאפילו הוא עד
 6 בתולין: והא תקון דובעל בעילה מצוה ופרשי.
 7 **האי** דהוה נדוח הוא - פירושו: הרי הוה שלש,
 8 דרך ולאחר שלש, ובמילי גלמא ווי לא
 9 בתולין. ותמיה דאמאי נקט כלל שבעל אחר
 10 שלש, כיון דלא נפקא מינה מדי? ופירש ריבון
 11 תם: משום דנקיטה לעיל. נקטיה מנן להבט.
 12 יש לומר: אף עד שאלאוד שלש על התספק בדם
 13 נדה או אמרנין איתגודי הוא דלא מתגוד. כיון
 14 דבתוך שלש ראתה הוא כן נדוח. אם כן דריבא
 15 לריתא ממתחיתו מדיה. ודיחא ליה כן מאוחר שלש
 16 יש להסתפק בדם נדה: ובתשובה אחת פירש
 17 רש"י: דאיתגודי הוא דלא מתגוד? קאמרה,
 18 היינו דלא שכיח אחר דמתגוד, אבל כי תאיתוד
 19 וזו לא הוהי. וקאמר נפקא מינה: אף על גב דאיתוד
 20 שלש ומצא דם, ואחר שלש לא מצא, דאי לא
 21 איתגוד - האי אחר כב עליה, דליבא אלא
 22 ספקא אתת: דאן כן בתולין היה שלש -
 23 מותרת, ואם עד נדה היה - הרי היא וחד
 24 קאמר שבעל ומצא עד הוה שלש ואחר שלש,
 25 דאיכא לספקי בתרויהו: מה נדה: דהא בתוך
 26 שלש עד בתולין, אחר שלש עד נדה, דהא לא
 27 הדי. ואי תוך שלש עד נדה הוא, אחר שלש עד
 28 בתולין. וקשה לפי: הו דאמאי אלא אשכחן בענין
 29 נדוח. ונמצא עד תוך שלש ושוב לא בעל עד שתיים
 30 עשרה שנים ולא מצא דם, דאי מילא ואחו - האי
 31 אחר כב עליה. אף על גב דספק בא עליה אחר
 32 כבסנתו אן גרלוח, כיון דספק אחר היא -
 33 אסורה אן לבעלה בישראל. ואי אתגודי לא
 34 מתגוד - שריא לבעלה ישראל, דאסורה עד
 35 תוך שלש עד בתולין ויהי, ואפילו אי היה עד
 36 נדוח - אימה אחר כב עליה כבסנתו, ואונס הוה
 37 ויש לומר: דאן רגילותו שישאה עד שתיים עשרה
 38 שנה מלבא על אשתו. **בת** שלש עשרה שנים
 39 ויום אחד - תמיה: למה קטן תניא, ואי דרבי רבי
 40 מאנתיין דקטני "בת שתיים עשרה ויום אחד
 41 נדה נדר". ויש פסחים דרסי: "בת שתיים עשרה
 42 ויום אחד", ואי רביא בעי עשרה שנה
 43 בלא "יום אחד" אתי שפי. ומתעברת ויודתי
 44 קאמר, ויש שטעיה שיש אן קרין לדוחה שלם.
 45 **מה** אי לכוונה - שבעלה לפסול לה.
 46 קודם

משמשת והולכת - דברי רבי מאיר. ותקמים אומרים: אחת זו ואחת זו - משמשת כדרכה
והולכת, ומן השמים ורקמו, שאמר "שומר פתאים ה'" - איבעית אימא: "אשר בשר
המורים בשמים". ואיבעית אימא: "אשר פיהם דבר שווא וימינם ימין שקר". תנו רבנן, מעשה
באשה אחת שקבא לפני רבי עקיבא, אמרה לו: רבי, נבעלתי בתוך שלש שנים, מה אני
לכהונה? אמר לה: כשירה את לכהונה. אמרה לו: רבי, אמשול לך כישל, למה הדיך דוקמה
לתינוק שפמנו לו אצבעו בדבש. פעם ראשונה השגה - גוער בה, שלישית - מצגה. אמר
לה: אם בן - פסולה את לכהונה. ראה התלמידים מסתפלים זה בזה. אמר להם: למה הדיך קשה בעיניכם? [אמרו לה]: כישם שפל
התורה הלכה למשה מסיני, כך פחותה מבת שלש שנים - כשירה לכהונה הלכה למשה מסיני. ואף רבי עקיבא לא אמרה אלא לתוך
זה את התלמידים. משה שנים יום אחד שבא על יבמתו - קנאה, ואין נותן גב עד שניטול. ומכאן נגזר למפא משקב
תחתון בעליו, ופוסל ויאונו מאכלו בתרומה, ופוסל או הפרכה מעל גפי התמנה, והסקת על ידו. ואם בא על אחת מכל העריות
האמורות בתורה - מוכותין על ידו, והוא אמר: **גמרא ולכשינידיל, כגון כגן לה? והתעלז? עשו ביאת בן תשע כפאמר בגזול,**
מה פאמר בגזול צריך גט למארו ותליצה לזיקתו, אף ביאת בן תשע - צריך גט למארו ותליצה לזיקתו! - אמר רבי, הכי קאמר,
לכשניטול

1 קודם הוּמָן חוה למה לי לטקא דערך אמניא כו - ואם עשרה ובה
2 ארת עשרה שנה למה ליה למימר דאילו דריפא לא בודקין לה. והיינו 'קודם
3 הוּמָן' ויש לומר. דף או זו קונה, דלא מביעא דלא אמרי, אלא אפילו אמר - לא מהני.
4 אלו דברי רבי - ונראה דחלפה כרבי, ולקמן בפרקין אמרינן. כל שותים עשרה שנה
5 מנאנא, ובמאן ואילך - אינה מנאנא, ובכפר

6 'יערה שנתפתחי' (כתובות נ"א.) אמר דחלפה
7 כרבי לגבי רבי שמעון בן אבילעו, לבר מלגבי
8 מילתא דההם. וביש' נוהלין' (בבא בתרא כ"ב.)
9 וכן פסק הלכה כרבי מחבירו.
10 שהתנינוק מצוי בבית רבו - ואפילו אין לו רב
11 - רגיל לצאת ולבא, ומתפקח
12 ויהי.
13 אילומא לנדרים - ובלא הביא שתי שערות.

14 אפילו הכי, נדרו נדר אם ידע למו
15 נדר, כיון שהוא שנה לפני נדרות, ומסתמא אינה
16 שתי שערות משידה בן שלש עשרה ימים אלא
17 כדאמר רבא לקמן: חוקה הביאה שערות. אלא
18 לענין ענישין - ובגון שהביא שתי שערות תוך
19 הזמן, מן חשיב גרול, כמו לאתר זמן, לענין
20 הלכות: וקושין, ונדרים - לקיים נדרו אפילו
21 אינו יודע למו נדר, כיון שהביא שתי שערות.
22 ומביעא ליה: אי היה שומא, אי לאו

23 קנימין, "בודקין כל שמים עשרה" למה ליה? סלקא דעתך אמינא: הואיל ואמר מי שלשים

24 יום בשנה חשובים שנה, היכא דבדקנא שלשים ולא ידענה להפלות - אימא: הוה לא

25 לידבק, קא משמע לן. ולתני הני תרתין בבי: "בת שמים עשרה שנה ויום אחד - נדריה

26 קנימין, ובודקין כל שמים עשרה", "בת אחת עשרה שנה ויום אחד - נדריה נבדקין" למה ליה?

27 אצמריה, סלקא דעתך אמינא: סתמא - בשמים עשרה שנה ויום אחד, נדריה נבדקין - עשרה -

28 לא בעיא בדיקה, ותיכא דחזינון לה דחריפא טפי - מיבדקא בעתה אפשה עשרה, קא משמע לן.

29 "קודם היומן הנה" - לאחר היומן הנה? למה ליה? סלקא דעתך אמינא: הני מיילי - היכא

30 דלא קאמרי אינהו, אבל היכא דקאמרי אינהו - נסמוד עלייהו, קא משמע לן. תנו רבנן,

31 אלו דברי רבי. רבי שמעון בן אלעזר אומר: דברים האמורים בתניוקת - בתניוק אמורים,

32 דברים האמורים בתנוק - בתנוקת אמורים. אמר רב חסדא: מאי מעמא דרבי - דכתבי

33 'ויגון ה' [אלהים] את הצלע' - מלמד שנתן הקדוש ברוך הוא בינה ותורה באשה יותר

34 מכאשר ואדך - והוא מבני ליה לכדריש לקיש, דאמר ריש לקיש משום רבי שמעון בן

35 עזריא: 'ויגון ה' [אלהים] את הצלע אשר לקח מן האדם לאשה ויבאה אל האדם' -

36 מלמד שקלעה הקדוש ברוך הוא לתוה ותיבאה אצל אדם הראשון, שפן בכרבי תיב קורין

37 לקלעיתא - בנייתא. ורבי שמעון בן אלעזר מאי מעמא? אמר רב שמואל בר רב יצחק:

38 מוחזק שהתניוק מצוי בבית רבן, נבנסת בו תרומות ותרומות. איבעיא להו: תוך זמן, כלפי

39 זמן או כל כלאחר זמן? למה ליה? לנדרים - לא כלפי זמן דמיא, ולא כל לאחר זמן

40 דמיא, אלא, לענישין? מאי? רב ורבי הנינא דאמרי תרומות: תוך זמן - כלפי זמן, רבי

41 יוחנן ורבי הושע בן לוי דאמרי תרומות: תוך זמן - כל לאחר זמן. אמר רב תימן בר יצחק,

42 'ויסמיך: 'זאת לפנים בישראל'. מתיב רב המנוא: אחר זמן הנה, אף על פי שאמרו 'אין

43 אנו יודעים לשם מי נדרנו, לשם מי הקדשנו' - נדריהם נדר והקדשן הקדש, הא תוך זמן

44 - כלפי זמן! אמר ליה רבא: אימא רישא, קודם היומן הנה, אף על פי שאמרו 'יודעים

45 אנו לשם מי נדרנו, לשם מי הקדשנו' - אין נדריהם נדר, ואין הקדשן הקדש, הא תוך

46 זמן - כל לאחר זמן! ולא היא, רבא קטעי. הוא סבר: רב המנוא ממשנה תורה דקניין,

47 ואדרבין מסיפא - לידוק מרישא, ולא היא, רב המנוא מנופא דמתניתין קא דייק, הא לאחר

48 זמן היכי דמי? אי דלא אייתי שתי שערות - קטן הוא, אלא לאו - דאייתי שתי שערות,

49 וסתמא

50 ואם אינו יודע להפלות, ואפילו הביא שתי שערות - לאו איש הוא, ודניו נדרו נדר מחמת אישות בלא הפלאת. קטן הוא -

51 כל זמן שלא הביא שתי שערות ומפלא סמוך לאיש, נמי לאו, דהא אינו יודע לשם מי נדר, ומחכא תיתי דנדרו נדר? אלא לאו כשהיא - ומשום הכי נדרו נדר, אף

52 על גב דאין יודע להפלות, דהא גדול הוא.

1 לכשיגיל יבועל - דרך ביאה הוה קין גמור, ואם בא לגרשה - אינה צריכה חליצה,
2 דכתוב (דברים כ"ב) 'ולקחה לו לאשה' - כיון שלקחה נעשית כאשתו לכל דבר. **משנה**
3 נבדקין - אם ידעה לשם מי נדרה ולשם מי הקדישה. קודם הוּמָן חוה - בגון בתנוקת
4 קודם שיבא ראש השנה של שתי שערות, והתנינו: - קודם ראש השנה של שלש שערות,
5 אין נדרותין נדר - דקטעין הוה. אחר הוּמָן חוה

6 - בתנוקת - מבט שותים עשרה ויום אחד

7 ולמעלה, בתנוק - משלש עשרה שנה ויום

8 אחד ומעלה, אפילו אמרו אין אנו יודעין כי

9 גדולים הם, ובכלל שותה נמי לא מחזקין

10 להו - דסופו לבא לכלל דעה, ואין שותה אלא

11 ומקריע כסותו והלן בבית הקברות הוירצא יחיד

12 בלילה, אבל תוך הזמן הוה, אם יודע לשם מי

13 נדר - דהו נדר, ואם לאו - לאו נדר, ודקטן

14 והא, ובמרא מפרש כולה מילתא, **גמרא**

15 להא לי - ממילא דאינא דכמאן ואילך לא בעי

16 בדיקה, מלקא דערך אמינא בודקין לעולם -

17 והאי דקניי 'בת אחת עשרה נבדקין' - למעשה

18 קודם זמן הוה דלא בודקין עליה, דאפילו ידע

19 שותה ומן זמן שמשע לו דלמעשה אחר זמן נמי

20 אתא, בודקין כל שתי שערות לחי לי - הא

21 תנא דמינא אחר בשותים עשרה ומתחילין לבדוק

22 ואינו קיימין בלא בדיקה עד יום אחד בשלש

23 עשרה, לזמא כל שותים עשרה חוה יודע בדיקה.

24 היכא דברקנא שלשים יום - קמאי דשתים

25 עשרה, ולא ידעה להפלות - לפרש בשלש מי

26 נדרה, ולישנא דקא נקט 'וכי פילא לנדרו', וכו

27 דלא נבדקו - וליחזוקה בנקטנא, בת אחת עשרה

28 בו' למה לי - מדרגתן ליה 'בודקין כל שתיים

29 עשרה', שבעין דקמיני דכדי - לא, הני מיילי -

30 דמבדקי הכי מחזקין קטעיה, ולאודי זמן מחזקין

31 גדולים. היכא דלא קאמרי אינהו - קודם הוּמָן

32 האמוריין אנו, ולאחר זמן 'אין אנו יודעין', דברים

33 האמוריים בו' - דהינעק ממחר להתחכם יותר

34 מתנוקת, לענישין - ובגון דאייתי שתי

35 שערות תוך הזמן, דאי לא אייתי - אפילו

36 לאחר זמן לאו בר ענישין הוא, ולאחר זמן אי

37 אייתי שתי שערות - יודע גדול ובר ענישין.

38 כלפינו הזמן - ולא ענישין ליה, ושתי שערות

39 דהיא ליה שומא, וזאת לפנים - 'זאת' לשון

40 נקבה, כלומר, רב ותינא דשמיה לשון נקבה

41 אמר 'לפנים' - כלומר, לפני זמן, ולא טענה

42 להחליף דבריהם, לישנא אחדינא, שמו של רב

43 דאמר כלפינו הזמן מובלע בתוכה 'בישראל',

44 פתיב רב המנוא - כל סליק דעתין כדאמר

45 לקמן: רב המנוא משנה תורה דייק, ולא

46 אישטיין למתניה, כדפרכין לעיל, והא תנא

47 דליה תנא דמתניתין - למדיק מינה לעיל

48 ענישין: הא תוך הזמן כלפינו הזמן, דאי לענין

49 נדרים - לא כלפינו זמן ולא כל לאחר זמן.

50 מנפא דמתניתין יריק - דלא מתקמא אלא

51 כשהביא שתי שערות, ואפילו הכי לא חשיב

52 ליה דעד דלאחר זמן, והשתא ליכא

53 למיפריך לידוק מרישא, דהא לא דייק מדיה,

54 דהא שיש ובוני ספא לגופא אישטיין לענין

55 דברים דלא חזינא: הני מיילי היכא דלא

56 קאמרי אינהו, אבל היכא דאמרי אינהו כו,

57 כדאמר לעיל, ומיהו מנפא דסיפא דשערות,

58 דעד דמשנו לאודי זמן - בעינן דעד להפלות,

59 ואם אינו יודע להפלות, ואפילו הביא שתי שערות - לאו איש הוא, ודניו נדרו נדר מחמת אישות בלא הפלאת. קטן הוא -

60 כל זמן שלא הביא שתי שערות ומפלא סמוך לאיש, נמי לאו, דהא אינו יודע לשם מי נדר, ומחכא תיתי דנדרו נדר? אלא לאו כשהיא - ומשום הכי נדרו נדר, אף

61 על גב דאין יודע להפלות, דהא גדול הוא.

זכר. ורבי יהודה דרש זכר. מה תלמוד לומר לומר ערל אפילו מקצתו ערל. ברם הכא כל זכורך פרט לאנדרווגינם:

הלכה ד מתני' מי שהיו לו שני תינוקות אחד למול בערב שבת ואחד למול בשבת, שכח ומל את של ערב שבת בשבת חייב.

אחד למול אחר שבת ואחד למול בשבת שכח ומל את של אחר שבת בשבת רבי אליעזר מחייב הטאת ורבי יהושע פוטר:

גמרא אמר רבי יוחנן דרבי מאיר היא

[דף פ"ח ע"ב]

דאמר דבר שעשיתו מצוה פטור ושאינן בעשיתו מצוה במחלוקת. רבי שמעון אומר דבר שיש בעשיתו מצוה חייב ושאינן בעשיתו מצוה פטור במחלוקת.

רבי יוסי בשם רבי יוחנן דברי רבי מאיר והוא שיהא ששה תמים וכן שנה ושקלים וראוי להשתנות לשם פסח. את שמע מנה תלת. שמע מינה דבר שאין לו קצבה. ודבר שאין דרכו להתחלף. ודבר שיש בעשיתו מצוה.

מה אית לך דבר שאין לו קצבה. רבי ירמיה סבר מימר שלא נתנה התורה קצבה בפסח פסחים ידחה את השבת בכל שנה. רבי יוסי סבר מימר שאין את יכול לעמוד על מזנינן. רבי יוסה פד הנה מטיל אילין נתנה התורה קצבה בפסח פסחים ידחו את השבת בכל השנה.

רב חסדא אמר

[דף פ"ט ע"א]

דברי רבי שמעון תפתר שהיה שם חבורה אחת שלא שחטה.

אמר רבי זעירא מלתיה דרבי ינאי אמר והוא ששכח ומל את של שבת בערב שבת.

מלו בשחרית. רבי זעירא אמר סבר רבי ינאי פטור. רבי בא אמר חייב. וליידא מילה אמרה רבי ינאי בא להודיעך איכך דרף התינוקות לחלף.

על דעתיה דרבי זעירא ברבי ינאי על דעתיה דרב ברבי מאיר.

אמר רבי מנא קומי רבי יוסי מה דמר רב חסדא ברבי שמעון. ומה דמר רבי ינאי ברבי מאיר. ומשיבין דבר בין רבי מאיר לרבי שמעון ואשכחון פליגא בין רבי מאיר לבין רבי שמעון בשנייר

אילו התנוקות ספקות

[דף פ"ט ע"ב]

מה את עבד לז' כדבר שיש לו קצבה או כדבר שאין לו קצבה. אין תעבדינן כדבר שיש לו קצבה והוא שיהא שם תינוק אחד למול. אמר רבי יוסה מליהון דרבנן עבדון לזן כדבר שאין לו קצבה. והוא שיש שם תינוק אחד למול.

איתא חמי הקדים זמנו פטור. אחר זמנו חייב.

רב הונא אמר הלופין היא מתניתין דתני אמר רבי שמעון לא נחלקו רבי אליעזר ורבי יהושע על מי שהיה לו למול אחר שבת ומלו בשבת שחייב. ועל מי שהיה לו למול בערב שבת ומלו בשבת שרבי אליעזר מחייב הטאת ורבי יהושע פטר. אמר רבי יוסי בי רבי בון מן קושיי מקשי לה רבי ינאי והוא ששכח ומל של שבת בערב שבת.

רב אדא בר אבהה אמר זו דברי רבי מאיר ורבי שמעון. אבל דברי רבי יוסי אפילו דבר שאין בעשייתן מצוה הואיל ומטעה בו לשם מצוה פטור.

פרש אינו חוזר אלא על ציצין המעבבין את המילה. אמר רבי יוחנן דברי רבי יוסה אפילו פירש חוזר אפילו על ציצין שאין מעבבין את המילה. היי דין רבי יוסי היי דתנינן תמן רבי יוסי אומר יום טוב הראשון של חג שחל להיות בשבת שכח והוציא את הלולב לרשות הרבים פטור מפני שהוציא ברשות.

אף בסבין של מילה ואף במילה כן. ממה דמר רבי יוחנן דברי רבי יוסי אפילו פירש חוזר אפילו על ציצין שאין מעבבין את המילה הדיא אמרה אפילו בסבין של מילה כן אפילו במילה כן:

הלכה ה מתני' קטן נמול לשמונה לתשעה לעשרה לאחד עשר לשנים עשר לא פחות ולא יותר. כדרבו לשמונה נולד בין השמשות נמול לתשעה בין השמשות ערב שבת נמול לעשרה יום טוב לאחר שבת נמול לאחד עשר שני ימים טובים של ראש השנה נמול לשנים עשר.

קטן החולה אין מולין אותו עד שיבריא:

[דף צ' ע"א]

גמרא יש קטן נמול ליומו. הוה עבידא. ילדה ואחר כך נתגיירה נמול ליומו. נתגיירה ואחר כך ילדה נמול לשמונה.

יעקב איש כפר נבוריא שאל לרבי חגי. מעתה נולד בין השמשות נמול בין השמשות. אמר ליה אילו הוינן אנא ואת עלין בחד תרע דילמא הוינן יכלין מפונה.

שמואל אמר אהותו חמה ממתנין לו שלשים יום. אותם שלשים יום מהו להאכילו חלב תרומה. מהו לסוכו שמן תרומה, נשמעניה מן הדיא הערל וכל הפמאין לא יאכלו בתרומה נשיהם ועבדיהן יאכלו.

ורבי אחא בשם רבי תנחום בר חייה אין ערלה אלא מיום השמיני ולהלן. ותני בן: כל שלשים יום אסור להאכילו חלב תרומה ולסוכו שמן תרומה. לילי שמיני מה את עבד ליה. ממה דתני לילי שמיני בנכנס לדיד להתעשר. הדיא אמרה ליל שמיני בשמיני. ותני בן כל שבעת הימים מתר להאכילו חלב תרומה ולסוכו שמן תרומה:

הלכה ו מתני' אלו הן ציצין המעבבין את המילה בשר החופה את רוב העטרה אינו אוכל בתרומה. אם היה בעל בשר מתקנו מפני מראית העין, מל ולא פרע את המילה באלו לא מל:

גמרא אלו ציצין המעבבין את המילה. רבי אבינא בשם רבי ירמיה: בחפה רוב גובהה של עטרה. רבי יוסה בן חנינא אומר: בחפה רוב גבה עטרה. רבי מביי בשם שמואל: בודקין אותו בשעה שמתקשה:

מל ולא פרע את המילה באלו לא מל. תני: וענוש ברת. רבי אחא בשם רבי אבהו: הדיא דתימר בשאין בו גדי למרק. אבל אם יש בו גדי למרק – מרק ואינו חושש.

תני:

[דף צ' ע"ב]

כל שעה שעוסק במילה חוזר בין על ציצין המעבבין במילה בין על ציצין שאין מעבבין, פירש אינו חוזר אלא על ציצין המעבבין במילה.

אמר רבי יוחנן דברי רבי יוסי אפילו על ציצין שאין מעבבין במילה. אם פירש חוזר. הדי דין רבי יוסה היא דתנינן תמן רבי יוסי אומר יום טוב הראשון של חג שחל להיות בשבת ושבת והוציא את הלולב בראשית הרבים פטור מפני שהוציאו בראשית אף בסכין של מילה אף במצה בן. ממה דמר רבי יוחנן דברי רבי יוסה אפילו על ציצין שאין מעבבין במילה אם פירש חוזר. הדיא אמרה אף בסכין של מילה ואף במצה בן:

הדרן עלך רבי אליעזר

מסכת שבת פקק כ

הלכה א מתני' רבי אליעזר אומר תולין את המשפרת ביום טוב.

ונתנין לתלויה בשבת וחקמים אומרים אין תולין את המשפרת ביום טוב ואין נותנין לתלויה בשבת אבל נותנין לתלויה ביום טוב:

גמרא תני: לא נחלקו רבי אליעזר וחקמים שנומעין אזהליו בפתחה ביום טוב ועל מה נחלקו על מוספין שרבי אליעזר אומר מוספין ביום טוב ואין מוספין בשבת. וחקמים אומרים אין מוספין ביום

טוב ואין צריך לומר בשבת. וכא לא בתוספת אנו קיימין. אמר רבי אבין בר כהנא תפתר במשמרת הדשה שמכשירה לכלי. כל שבין מחלפא שימתייה דרבי אליעזר. מה אם תמן שמכשירה לכלי את אמר מתר. כאן שאינו מכשירה לכלי לא כל שבין. אמר רבי חיינא אתיא דרבי אליעזר כרבי יהודה דתני בשם רבי יהודה אף במכשירי אוכל נפש התיירו.

רבי אחא בשם רבי בא בדרברי המכשירי ובכלבד מלמעלן. ביהא בימי רבי יודה בן פוי הוה ריבעה בבי מדרשא והוון פרסין קילעיה מאתמול בארבע אמות ולמחר הוו פרסין ביוליון. סברון מימר מדברי רבי יודה בן פוי בדיקון ואשכחון דלאו מדעת רבי יהודה בן פוי עד שיפרוס רבן.

רבי חייא בשם רבי יוחנן הנומע אהלין בשבת הניב משום בונה. אמר רבי זעירא אינו אלא כפורסן ומקפלן בשבת. רבי בא בר פהן בעא קומי רבי יוסי הוון פלה דעל ארונה מהו. אמר ליה ביון דהיא פרוסה מאתמול נעשה כפותח ונועל בשבת.

רבי זעירא, רב חייא בר אשי בשם שמואל: המשתמר – הניב משום בורר. אמר רבי זעירא: לא מסתברא אלא משום מרקד. רבי יוסי ורבי יונה תריהון אמרין: בקדמיתא הוינן אמרין ואת. אמר רבי זעירא: מה המרקד קמה למטון וסלת למעלן.

[דף צ"א ע"א]

אף המשומר ויון למטון ושמרים למעלן. ולא הוינן אמרין בלום למה? שהתר מקלל ברירה והתר מקלל שמור. התר מקלל ברירה – בורר בדרבו בחיקו ובתמחויו. התר מקלל שמור – נותנין לתלויה ביום טוב, ולא התר מקלל הרקדה. דמר ר' חנינה ברוקה בשם רב יהודה: אין שונין את הקמה אכל מרקידין לאחורי גפה, אין תימא משום מרקיד – יהא אסור! אמר רבי יוסה בי רבי בון: ודלא כרבי יודה, דתני בשם ר' יודה: אף מכשירי אוכל נפש התיירו. בעניא דא מילתא: מהו לשנות קמה לאחורי הגפה, כרבנן:

הלכה ב מתני' – נותנין מים על גבי השמרים בשביל שיצלו.

ומסננין את היון בסודרין ובקפיפה מצרית, ונותנין ביצה במסננת של חרדל,

ועושיין יינומילין בשבת. רבי יהודה אומר, בשבת, בכוס, ביום טוב, בלגין, ובמועד, בחבית. רבי צדוק אומר, הכל לפי האורחין

גמרא – ר' בא בשם רב יהודה בשם רב: ובכלבד שלא יעשה אותה כמין תיק. בעניא דא מילתא, מהו לכפותין ונעשית תיק מאליה? אמר רבי מתניה? מטה אותה על צדה ובכלבד שלא יעשה בשבת בשעושה בחול.

בני מתניתין, מפרדין ביצה במקוננת של הרדל.

גוש של הרדל, ר' יוסי בשם רבי אליעזר: ממעדה ביד אבל לא בפלי. רבי יעקב בר אחא רבי יוחנן בשם רבי ינאי: ממעדה בין ביד בין בפלי. אמר לו רבי יוחנן: והלא הכלבים אין עושין אותה בן. רבי הונאה רבי אבהו בשם רבי יוחנן: ממעדה בין ביד בין בפלי.

ועושין יינומליון בשבת. רבי יסא בשם רבי יהודה וזן ודבש ופלפלין:

הלכה ג מתני' – אין שורין את החלתית בפושרין, אבל נותן לתוך החמין.

ואין שורין את הפרשימין ולא שפין אותה, אבל נותן לתוך הקערה או לתוך הכלכלה.

אין בוכרין את התבן בכברה, ולא יתננו על גבי מקום גבוה בשביל שיירד המזין, אבל נוטל הוא בכברה ונותן לתוך האבוס.

גמרא – אמר רבי מנא: ביני מתניתאי אבל נותנה לפניו לתוך החמין.

רב הונא אמר: לא שנו אלא בפושרין, הוא בצונן – מותר. רבי יוחנן בשם רבי ינאי: אפלו בצונן – אסור. אמר לו רבי יוחנן: והלא לא שנו אלא בפושרין, אלא

[דף צ"א ע"ב]

על הנס ונגנו.

רב הונא אמר: מי חלתית מותר לשתותם בשבת. שמואל אמר חלתית עצמה מאכל בריאים הוא.

רב הונא אמר מאן דאכל מתקל זוזא מיניה מסתבין ועור נחלין. ר' בא אבל מתקל זוזא מיניה ופרש לנחר:

אין שורין את הפרשימין. משום בורר:

ואין שפין אותה. משום דש:

אין בוכרין את התבן בכברה ולא יתננה במקום גבוה בשביל שיירד המזין. משום מרקיד:

הלכה ד מתני' גורפין מלפני הפטם ומסלקין לצדדיו מפני הריעי דברי ר' יוסה וחקמים אוקרין

נומליון מלפני בהמה זו ונותניו לפני בהמה זו בשבת:

גמרא מפני מה שהפטם מותר הרעי אוכל.

בעיא דא מילתא מהו ליטול מלפני בהמה זו וליתן לפני בהמה זו. ולא מתניתא היא נטילין מלפני בהמה זו ונותנין לפני בהמה זו בשבת מתניתא מין במינו צריכא ליה מין בשאינו מינו. תני נטיל אדם מלפני החמור ונותן לפי פרה. מלפני בהמה שפיה רע ונותן לפני בהמה שפיה יפה:

הלכה ה' מתני' הקש שעל גבי המטה לא ינענענו בידו אבל מנענעו בגופו.

אם היה מאכל בהמה או שהיה עליו פר או סדין מנענעו בידו.

מכבש של בעלי בתים מתירים אבל לא פוכשין ושל פוכסין לא ינע בו ר' יהודה אומר אם היה מותר מערב שבת מתיר את כליו ושומטין:

גמרא מתניתא בשלא ישן עליו מאתמול. אבל אם ישן עליו מאתמול בגופו הוא.

אמר רבי יעקב בר אידי: ראשונים היו שואלין מהו דרף אצילי ידיו. אומר רבי ינאי: קרוח קריחה קפוח קפוחה שפוח צננים על מאן דעדי ליה נפל ביתיה על מאן דרויח עליה. תני רבי חייה הדין דין לעני. והתני מודין חכמים לרבי מאיר בהותמות שבפרקע שמפסקין ומפסקין ומתירין והותכין בשבת. מפסקין אבל לא מפסקין ולא מתירין ולא הותכין בכלים בשבת מותר ואין צריף לומר ביום טוב. הדין אמרה מכבש עשו אותו בפרקע. אומר רבי יוסי

[דף צ"ב ע"א]

מתניתא אמרה בן, של פוכסין לא ינע בו:

הדרן עלך תולין

[באלו הארבעה פרקים שלפנינו לא מצאנו להם בריתות בארבעה העתקות ישנות שהיו לפנינו:]

(א) נטיל אדם את בנו והאבן בידו,

כלפלה והאבן בתוכה.

מטילין תרומה עם המטהרה ועם החליו. רבי יהודה אומר, אף מעלין את המדמץ באחד ומאה:

(ב) האבן שעל פי החבית, מטוה על צדה והיא נופלת.

היתה בין החביות, מונביחה ומטוה על צדה והיא נופלת.

מעוה שעל הכר, נוער את הכר והן נופלות.

היתה עליה לשלשת, מקנחה במקרטוט. היתה על של עור, נותנין עליה מים עד שתכלה:

(ג) בית הלל אומרין, מונביחין מן השלחן עצמות וקלפין. ובית שמאי אומרין, נוטל את הטבלה כלה ומנערה. מעבירין מלפני השלחן פרוזין פחות מכזית ושער של אפונין ושער של עדשים, מפני שהוא מאכל בהמה. ספוג, אם יש לו עור בית אחיזה, מקנחין בו, ואם לאו, אין מקנחין בו. (וחכמים אומרין) בין כך ובין כך, נוטל בשבת, ואינו מקבל ממאה:

הלכה א' חבית שנשברה מצילין ממנה מזון שלש סעודות ואומר לאחרים בואו והצילו לכם ובלבד שלא יספגו. אין סוחטין את הפירות להוציא מהן משקין אם יצאו מעצמן אסורין. רבי יהודה אומר אם לאוכלין היוצא מהן מותר. ואם למשקין היוצא מהן אסור. חלות דבש שרסקן מערב שבת ויצאו מעצמן אסורין ורבי לעזר מתיר:

הלכה ב' כל שבא בחמין מלפני השבת שורין אותו בחמין בשבת. וכל שלא בא בחמין לפני שבת מדיחין אותו בחמין בשבת חוץ מן המליח הישן ודגים מלוחים קטנים וקילים האיטפנן שהדחתן זו היא גמר מלאכתן:

הלכה ג' שובר אדם את החבית לוכל ממנה גרוגרות ובלבד שלא יתבונן לעשותה בלי. אין נוקבין מנופה של חבית דברי רבי יהודה. רבי יוסי (אומר) מתיר. לא יקבינה מצידה ואם היתה נקיבה לא יתן עליה שעוה מפני שהוא ממרת. אומר רבי יהודה מעשה בא לפני רבן יוחנן בן זכאי בערב ואמר הושש אני לו מחטאת:

הלכה ד' נותנין תבשיל לתוך הבזר בשביל שיהא שמור ואת המים היפים ברעים בשביל שיצננו ואת הצונין בחמין בשביל שיחמו. מי שנשרו בליו בדרך מהלך בהן ואינו חושש. הגיע לחצר החיצונה שומחן בחמה אבל לא פנגד העם:

הלכה ה' הרוחץ במי מערה ובמי טבריה ונסתפג אפילו בעשר לונטיות לא יביאם בידו. אבל עשרה בני אדם מסתפגין בלונטיות אחת פניהן ידיהן ורגליהן ומביאין אותן בידם:

הלכה ו' סכין וממשמשין בכני מעון אבל לא מתעמליו ולא מתגרדיו. אין יורדין לפילומא ואין עושין אפיקטפיזין בשבת ואין מעצבין את הקטן ולא מחזירין את השכר. מי שנפרקה ידו או רגלו לא יטרפם בצונן אבל רוחץ הוא כדרבו ואם נתרפא נתרפא: סליק פירקא

פרק כג

הלכה א' שואל אדם מחבירו בדי וין וכדי שמן ובלבד שלא יאמר לו הלויני. וכן אשה מתברתה בכרות. ואם אינו מאמינו מניח טליתו אצלו ועושה

[דף צ"ב ע"ב]

עמו השבון לאחר שבת. וכן ערב פסחים בירושלם שחל להיות בשבת מניח טליתו אצלו ואוכל את פסחו ועושה עמו השבון לאחר יום טוב:

הלכה ב' מונה אדם את אורחיו ואת פרפרותיו מפיו אבל לא מן הכתב. מפים אדם עם בניו ועם בני ביתו על השולחן ובלבד שלא יתפזן לעשות מנה גדולה כנגד מנה קטנה משום קוביא. מטילין חלשים על הקדשים ביום טוב אבל לא על המנות:

הלכה ג' לא ישכר פועלים בשבת ולא יאמר אדם להבירו לשכור לו פועלים ואין מחשיכין על התחום לשכור פועלים ולהביא פירות. אבל מחשיד הוא לשמור ומביא פירות בידו. כלל אמר אבא שאול כל שאני זכאי באמירתו רשאי אני להחשיד עליו:

הלכה ד' מחשיכין על התחום לפגת על עיסקי בלה ועל עיסקי תמת. להביא לו ארון ותכריכין. גוי שהביא חלילין בשבת לא יספוד בהן ישראל אלא אם בן באו ממקום קרוב. עשו לו ארון וחפרו לו קבר וקבר בו ישראל אם בשביל ישראל לא יקבר בו עולמית:

הלכה ה' עושין כל צרכי תמת סכין ומדיחין אותו ובלבד שלא יזוז בו אבר. שומטין את הכר מתחתיו ומטילין אותו על החול בשביל שימתין. קושרין את החי לא שניעלה אלא שלא יוסף. וכן קורה שנישברה סומכין אותה בספסל או בארוכות המיטה לא שתעלה אלא שלא תוסף. אין מאמצין את תמת בשבת ולא בחול עם יציאת נפש. וכל המאמץ עם יציאת נפש הרי זה שופך דמים: סליק פירקא

פרק כד

הלכה א' מי שהחשיף בדרך גותן פיסו לנכרי ואם אין עמו נכרי מניחו על התמור. הניע להצר החיצונה נוטל את הכלים הנפילים בשבת ושאין גיטלין מתיר את החבלים והשקין גופלין:

הלכה ב' מתירין פקיעי עמיר לפני בהמה ומפספסין את הכפין אבל לא את הזירין: אין מרסקין לא את השחת ולא את ההרובין לפני בהמה בין דקה בין גסה. רבי יהודה מתיר בהרובין לרקה:

הלכה ג' אין אוכסין את הנמל ולא דורסין אבל מלעיטין. אין מפרין את העגלים אבל מלעיטין אותן. מהלקטין לתרנגולים ונותנין מים על גבי מורסן אבל לא גובלין ואין נותנין מים לפני דבורים ולפני יונים של שוקה אבל נותנין לפני אוזין ותרנגולים ולפני יונים הירודוסיות:

הלכה ד' מהתכין את הדילועין לפני בהמה ואת הנבילה לפני הכלבים. רבי יהודה אומר אם לא היתה נבילה מערב שבת אסורה לפי שאינה מן המוכן:

הלכה ה' מפירין נדרים בשבת ונשאלין נדרים שהן לצורף השבת. פוקקין את המאור ומודדין את המטילת ואת המקוח. מעשה בימי אביו של רבי צדוק וכימי אבא שאול בן בטנית שפקקו את המאור בטפח וקשרו את המקידה בגמי לידע אם יש בגיגית פותח טפח ואם לאו. מדברייהו למדנו שפוקקין ומודדין וקושרין בשבת:

סליק פירקא וסליקא לה מסכתא שבת בריה רחמנא דסייען מריש ועד פנו

הדרן עלה מסכת שבת, והדרן עלה דעתו עלה מסכת שבת, ודעתה עלה. לא נתניש מנה מסכת שבת, ולא תתניש מנה, לא בעלמא הדיו ולא בעלמא דאתי: (ג' פעמים)

יהי רצון מלפניה ואלהי אבותינו, שתהא תורתה אמונתנו בעולם הזה, ותהא עמנו לעולם הבא. חנינא בר פסא, רמי בר פסא, נחמן בר פסא, אחאי בר פסא, אבא מרי בר פסא, רבין בר פסא, אבא בר פסא, אדא בר פסא, דרו בר פסא:

הערב נא ואלהינו את דברי תורתך בפינו ובמפיית עמך בית ישראל, ונהיה בלנו אנתנו וצאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל בלנו וידעי שמך ולומדי תורתך:

מאנבי תחמני מותך, פי לעולם היא לי: יהי לבי תמים בהקרה, למען לא אבוש: לעולם לא אשפח פקודיה, פי כם חיותי: ברוך אתה וי, למדני הקרה: אמן אמן אמן סלה ועד:

מזדים אנתנו לפניך ואלהי אבותינו, ששמת חלקנו מיושבי בית המדרש, ולא שמת חלקנו מיושבי קהלות. שאנו משמימים והם משמימים, אנו משמימים לדברי תורה והם משמימים לדברים בטלים. אנו עמלים והם עמלים, אנו עמלים ומקבלים שכר והם עמלים ואינם מקבלים שכר. אנו רצים והם רצים, אנו רצים להי' העולם הבא, והם רצים לבאר שחת, שאומר ואתה אלהים תורידם לבאר שחת, אנשי דמים ומרמה לא ירצו ומיהם, ואני אבטח בה.

יהי רצון מלפניה ואלהי, פשם שעורתי לסיים מסכת שבת, פן תעזוני להתחיל מסכתות וספרים אחרים ולסיים, וללמוד וללמוד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה, וזכות כל התנאים ואמוראים ותלמידי חכמים, יעמוד לי ולרעי, שלא תמוש התורה מפני ומפי רועי ורוע רועי עד עולם, ותתקום בי, בהתהלך תנהא אתה, בשכבה תשמר עליה, ונקיזות היא תשיחה: פי בי ירבו מיה, ויוסיפו לה שנות חיים: אורך ימים בימינה, בשמאלה עשר וקבוד: וי עז לעמו יתן, וי יברך את עמו בשלום:

[דף א' ע"א]

הלכה א' מתני' מבוי שהוא גבוה למעלה מעשרים אמה, ומעט. רבי יהודה אומר, אינו צריך. והרחב מעשר אמות, ומעט. ואם יש לו צורת הפתח, אף על פי שהוא רחב מעשר אמות, אין צריך למעט.

גמרא – ר' יוסה אומר לה סתם. רבי אהא בשם רב רבנן: ולפיין לה מפתחו של היכל. ורבי יודה וליף לה מפתח האולם,

[דף א' ע"ב]

אם מפתח האולם – דיו ארבעים אמה. דתנינן תמן: פתח האולם גבוה ארבעים אמה ורחב עשרים. אומר, תני רבי הנה: אפלו ארבעים חמשים אמה. תני בר קפרא, אפלו מאה אמה.

אמר רבי אבין ר' יודה: כדעתיה ורבנן כדעתיהו, דתנינן תמן: וכן גשרים המפלשין מטלטלין תחתיהן בשבת; דברי רבי יודה. וחקמים אוקרין.

הוה מה דתימר תמן את רואה את המלתיה בלו יורדת וסותמת, אף הכא את רואה את התקרה בלו יורדת וסותמת.

הוא דעתיה דרבי יודה בסכה, הוא דעתיה במבוי, הוא דעתיהו דרבנן בסכה הוא דעתיהו במבוי.

ולא דמייא, יש דברים בשמים בסכה ופסולין במבוי, בשרין במבוי ופסולין בסכה. דוקרנין – בשרין בסכה ופסולין במבוי. ותני כן, הכיא ארבעה דוקרנין וספד על גביהן סכה – בשרה. מבוי – פסול. הדיא דתימר בגבוהין ג' למעלה מפתלי המבוי, אכל אם אינו גבוהין ג' מפתלי המבוי – בשר. בשאיין בהן רחב ארבעה, אכל אם יש בהן רחב ארבעה אפלו גבוהין כפה – בשר.

דפנות בשרות בסכה ופסולות במבוי. ותני כן, שמים כהלקתן ושלישית אפלו טפח בשר. רבי הנה בשם ר' יוחנן: שמים של ארבעה ארבעה טפחים, ושלישית אפלו טפח – בשר, ובמבוי עד שיהא מוגפף מארבע רוחותיו. רחב מעשר אמות, סכה – בשרה ובמבוי פסול. הדלה עליה את הגפן ואת

הדלעת, הדיא דתימר על בית סאתים, אבל יתיר מבית סאתים נעשית כמחיצה שהוקפה זרעים, שאין מטלטל בה אלא בארבע אמות.

[דף ב' ע"א]

המתה מרבה מצלתה, בסבה – פסולת, ובמבוי – פשר. סבה מקרה – פסולת, מבוי מקרה – פשר. רבי אמר בשם רב הושעיא: לא סוף דבר מקרה, אלא נתן מלתרא, יש בו רחב ארבעה טפחים – מתרת את המבוי.

רבי אהא רבי הוננא בשם פהנא: הלכה פרבי יודה, דלא בן מה אנו אמרינן, רבי יודה וחכמים תהא הלכה פרבי יודה?

אלא בגין דאמר רבי יעקב בר אידי בשם ר' יהושע בן לוי: הלכה בדברי הפקל בהלכות ערובין.

ואמר רב נחמן בר יצחק בשם רבי יהושע בן לוי: הלכה פרבי יוחנן בן נורי. ומקשינן עליה, לא בן אמר רבי יעקב בר אידי בשם רבי יהושע בן לוי: הלכה בדברי הפקל בהלכות ערובין? לא בן אמר רבי יצחק בר נחמן בשם רבי יהושע בן לוי: הלכה פרבי יוחנן בן נורי? וקשיינן עליה, סברין מימר יחיד אצל יחיד, הא יחיד אצל חכמים – לא, אהא רבי יעקב בר אהא רבי יעקב בר אידי בשם ר' יהושע בן לוי, הלכה פרבי יוחנן בן נורי. ואפילו חכמים תהלוקין עליו. וכא תהא הלכה פרבי יודה ואפילו חכמים תהלוקים עליו.

שמואל אמר: הלכה בדברי הפקל בערובין. אמר ליה רב חיה בר אשי: בגון שהוא דתנינן תמן, וכן גשרים הפפלשין – מטלטלין תהתיקו בשבת; דברי רבי יודה. וחכמים אוסרין. אמר לו: לא ערובין אמרתי אלא מהיצות. סבר פהנא כהדא דשמואל, לפום בן צריה מימר אין הלכה פרבי יודה.

לא אמר אלא למעלה מעשרים, הא בסוף עשרים – פשר. ותייא קרב דרב אמר:

[דף ב' ע"ב]

סוף שעוין להקל. רבי יוחנן: סוף שעוין להחמיר. רבי הניא בשם רבי יוחנן: מבוי שוקרתו למעלה מעשרים, נתן קורה בתוך עשרים וממעט בתוך עשרים. אמר רבי יוסה: והוא שיהא כל הכשר קורה בתוך עשרים. רבי חלקיה אמר בשם רבי אהא: ואפלו קרב אתיא היא, דרב אמר: שחיטה מקצה למקצה – בשרה. ולמה אמר פסולת? מפני מראית העין, שאם תימר שיתן בתוך עשרים אף הוא נתן למעלה מעשרים:

ימעט: כיצד ימעט? עושה איסמכא על פתח המבוי ומתיר. המבוי כמה יהא בה? רבי אחא בשם רבי הושעיה: ארבעה מפהים גדי מבוי. רבי יוסה אומר: טפח גדי קורה. חבריא אמרין: כל שהוא, הרי אין כאן גבה עשרים אמה על רחב טפח, לא היה גבה עשרה מפהים – צריף לחוק.

כמה יחוק? רבי אחא אומר: ד' אמות גדי מבוי. רבי יוסה אומר: ד' מפהים גדי מקום.

ר' יעקב בר אחא ר' יוסה בשם ר' יוחנן: עושה חריץ על פתח המבוי עמוק ו' ורחב ד' ומתיר המבוי, בין מבפנים בין מבחוץ, והוא שיהא בתוך ג' לכתלי המבוי, ואפלו כמאן דמר תפוז ארבעה – מודי חכא בג'. תפוז חויץ למבוי פרם חכא בתוך המבוי.

עשה גדר בפתח המבוי גבוה עשרה ורחב ארבעה ומתיר המבוי, בין מבפנים בין מבחוץ. היה שם גדר, אם מתלקט הוא עשרה מפהים מתוך ג' – צריף קורה, ואם לאו – אין צריף. אית תני תני: 'מתוך ארבע' מאן דמר

[דף ג' ע"א]

'מתוך שלש' – רבנן. מאן דמר 'מתוך ארבע' – רבי מאיר.

היה מונדרן (מדרון) באמצע המבוי לעליונים – גדון משום חריץ. לתתונים – משום גדר:

הרחב מעשר אמות ימעט: כיצד ימעט? נותן מלתרה בפתח המבוי ומתיר המבוי. לרחב איתמרת. ורבנן עבדין לה אפלו בגבוה.

ולא כפרין למזואא הוא?

נעשית כאכסדרה. רבי מתיר אכסדרה בבית שריי. כמה עמודין היה בה? רבי יעקב בר אחא: אומר ר' יהיא ר' יוסה, חד אומר: ששה. וחד אומר: שמונה. אומר רבי יעקב בר אחא: ולא פליגי, מאן דמר ששה – לא מחשב אילין תרין ברייא (לא מחשיב את שני העמודים), מאן דמר שמונה – מחשב אילין תרין ברייא.

רבי יעקב בר אחא בשם רבי אליעזר: לא סוף דכר ששה לא סוף דכר שמונה, אלא אם היו רבים בוקעין בה אפלו שנים יהו אסורין, אם אין הרבים בוקעין בה אפלו כמה יהו מתרין. מה דהוא עבדא הויא עבדה.

אכסדרא שנפרצה למלואה לרשות הרבים, רבי לא ורבי יוחנן, תריהון אמרין: מטלטלין בכלה. שמואל אמר: אין מטלטלין בה אלא בארבע אמות. אמר רבי יוסי: ולא מודי שמואל במבוי שהוא מקרה למעלה מעשרים אמה שהוא כשר. אלא מיסבור סבר שמואל, והוא שיהא כל הכשר קורה בתוך עשרים. אתא רבי אחא רבי חנינא בשם רבי הושעיה: והוא שיהא הכשר הקורה בתוך עשרים. אמר רבי יוסי: ואפלו דסבר שמואל במבוי המקרה למעלה מעשרים אמה – כשר, לא דמי מבוי לאכסדרא, מבוי – נעשה לתשמיש בתיים. אכסדרא לא נעשית אלא לתשמיש דבר. אילו מבוי שאינו מקרה ונתן הקורה בתוך עשרים, שפא אינו כשר? אילו אכסדרא שאינה מקרה ונתן הקורה

[דף ג' ע"ב]

בתוך עשרים, שפא כלום היא?

היה רחב בתוך המש עשרה אמה, ר' בא ורב הונא בשם רב: עושה פס של ג' אמות, וכל שהוא מרחיקו מן הכתל שתי אמות, אותו "וכל שהוא" נדון לשם לחי, והשאר, והוא שיהא העומד רבה על החלל. ויעשה פס ארבעה טפחים! ולא פן תני עושה פס של ארבעה טפחים? אמר רבי בא בר פפי: כדי להתיר שניהן בלא קורה.

אית תני תני, מעמיד קנה ודוקרן. אית תני תני, עושה פס של ארבעה טפחים. אמר רבי יוסה: הלכה כאומר עושה פס ארבעה טפחים.

תני, רבי שמעון בן גמליאל אומר: מבוי שיש לו שני פתחים – נותן קורה באחד מהן ומתיר. רבי אחא בשם רבי לוי: אין הלכה ברכן שמעון בן גמליאל. אמר רבי בא: והוא שהעמיד קנה ודוקרן, אבל אם עשה פס ארבעה טפחים הלכה ברכן שמעון בן גמליאל. ותני בן, מבוי שיש לו ארבעה פתחים – נותן קורה באחד מהן ומתיר. אמר רבי יוסי: והוא שנתן על האמצעי, אבל אם נתן על החיצון, ניהא עומד שפאן מתיר פרצה שפאן, וכי מתיר פרצה של הלן? אמר רבי שמו: תפתר ברכן שמעון בן גמליאל ולית את שמע מינה כלום.

מבוי עקם ומפולש; רבי יוחנן אומר: נותן לחי וקורה מיפן ועושה צורת פתח מיפן. ריש לקיש אמר: נותן לחי או קורה ומתיר.

מסכת חלין פרק שלישי

א. ואלו טרפות בבהמה: נקובת הושט, ופסוקת הגרגרת לרחבה - הרי זו פסולה. רבי שמעון בן אלעזר אומר: אף שנתמזמז מוחה - פסולה. נשברה שדרה ונחתך רבו של חוט - פסולה. נימוקה הראה ואין חוט השדרה קיים - פסולה. רבי יעקב אומר: אפלו נקב. נטלה כבד ולא נשתיר בה כדי להעלות ארפה - פסולה. כרס הפנימי שנקב או שנקרע רוב החיצונה, רבי יהודה אומר: בגדולה - טפח. ובקטנה - כרפה. וכמה היא גדולה? טפחים - הרי זו גדולה. פחות מכן - הרי זו קטנה. איזו היא כרס הפנימי? העיד בן שילא ראש שבועים בצפורי, משום רבי נתן: - זו סניא דיביי.

ב. דרוסת הזאב לבית החלל - פסולה. דרוסת הנץ לבית החלל - פסולה. רבי יהודה אומר: דרוסת הזאב בדקה, דרוסת ארי בגסה, דרוסת הנץ בעוף הדק, ודרוסת הגס בעוף הגס. נפלה מן הגג ונתרסקו אבריה, או רצתה חבתה ונתרסקו אבריה, אם שהתה מעת לעת ושחטה - כשרה. אם צמדה מיד, בין כך ובין כך - כשרה.

ג. נשתברו רב צלעותיה - פסולה. וכמה הן רוב צלעותיה? אחת עשרה צלעות בשדרה מכאן, ואחת עשרה צלעות בשדרה מכאן. נשתברו בה שנים עשר מן הצדדין - פסולה. נשתירו בה אחת עשרה מן הצדדין - כשרה. נתחתקה רך שלה, מן הארכבה ולמטה - כשרה. מן הארכבה ולמעלה - פסולה. נשבר העצם ונטל צמת הגידים שלה - פסולה. רבי שמעון בן אלעזר מכשיר, מפני שכולה לכוות ולחיות. חרותה בידי אדם - פסולה. רבי שמעון בן אלעזר אומר: בידי כל הבריות. הגלודה - רבי מאיר מכשיר וחקמים פוסלין. אמר רבי שמעון בן

אלעזר: לא נחלק רבי מאיר על הגלודה שהיא פסולה. העיד יהודה בן ישעיה הבסם לפני רבי עקיבא, שאמר משום רבי טרפון על הגלודה שהיא פסולה. איזו היא הגלודה? כל שהפשיט את העור ולא שיר בה כדי להעלות ארפה. ואם שיר כדי להעלות ארפה - הכל מודים שהיא כשרה. וכמה היא כדי להעלות ארפה? רבי שמעון בן גמליאל אומר: עד כאיסר האיטלקי, מבית חללה ולא משאר אבריה.

ד. יש מן האברים שהן פסולין: אבר מדלדל בבהמה אין בו להעלות ארפה. בשר מדלדל בבהמה אין בו להעלות ארפה. נשבר העצם ויצא לחוץ, ואין רב עור ובשר מקיפין אותו, כיצד הוא עושה? נוטלו ומשלים, והשאר - הרי זה מתר. יש מן עברין שהן פסולין: בן ארבעה בדקה וכן שמונה בגסה. יצאו לו שני גבין ולו שתי שדראות, הואיל ואין כיוצא בו להתקיים בו - פסול. ואלו כשרות בבהמה: נקובת הגרגרת וסדיקת הגרגרת לארפה - הרי זו כשרה. נשברה שדרה ולא נחתך רבה של חוט - כשרה. נטלה כבד ונשתיר בה כדי להעלות ארפה - כשרה. נימוקה הראה וקרומ שלה קיים - כשרה. נטלה שלחופית שלה - כשרה. התליעה כבד שלה - כשרה. הלכה זו עלו עליה בני אסיא שלשה רגלים ליבנה, ברגל שלישי הכשירו להן. רבי שמעון בן גמליאל אומר: הדקין שנקבו והלחה סותמתם - כשרה. מחט שנמצאת בעבי בית הכוסות, בזמן שנראית מצד אחד - כשרה. משני צדדין - פסולה. אם יש במקומה קרט דם - בידוע שלפני שחיטה. אין במקומה קרט דם - בידוע שלאחר שחיטה. הגליד פי המכה - בידוע לפני שחיטה שלשה ימים. לא הגליד פי המכה - המוציא מחברו עליי הראיה.

מקום כחוש ומאוס, ואף הזאבים נרתעים ומאסים מלאוכלו.

1 המקום השנאוי אף על הזאבים. הינו

המעז העשוי סרוס, וכתוש בראשו, שהוא

בִּידוּעַ שֶׁהִיא טְרַפָּה. אָמְרוּ לוֹ: פְּעָמִים שְׁמַתְקִימַת שְׁתִּים וְשִׁלֵּשׁ שָׁנִים.

ז. אֵלּוּ הֵן סִימְנֵי בְּהֵמָה (וַיִּקְרָא יֵא, ג-כו):
 "לְכָל הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר הוּא מִפְּרֶסֶת פְּרֶסֶה וְשִׁסְעַת שִׁסְעַת מַעֲלַת גֵּרָה בְּבַהֲמָה אֲתָה תֵאכְלוּ". כָּל מַעֲלַת גֵּרָה - אֵין לָהּ שְׁנַיִם שְׁלֹמְעָלָה. אֵיזָה שׁוֹר שְׁקָדְמוֹ קַרְנָיו לְטַלְפִּיו? זֶה פָּרוֹ שֶׁל אָדָם הָרֵאשׁוֹן, שֶׁנֶּאֱמַר (תְּהִלִּים סט, לב): "וְתִיטֵב לָהּ מִשׁוֹר פֶּר מִקָּרָן מִפְּרִיס". אֵלּוּ הֵן סִימְנֵי חֵיה: כָּל שֵׁישׁ לָהּ קַרְנִים וְטַלְפִּים. רַבִּי דוֹסָא אָמַר: יֵשׁ לָהּ קַרְנִים - אֵי אֲתָה צָרִיךְ לִשְׁאוֹל עַל הַטַּלְפִּים, אֵף עַל פִּי שֶׁאֵין רֵאִיָּה לְדַבֵּר זָכַר לְדַבֵּר: "וְתִיטֵב לָהּ מִשׁוֹר פֶּר מִקָּרָן מִפְּרִיס". רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אָמַר: כָּל שֵׁישׁ לוֹ אֶצְבַּע יְתָרָה בְּעוֹף טְהוֹר, כָּל הַעוֹף הַדּוֹרֵס - טָמֵא. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אָמַר: כָּל הַקּוֹלֵט בְּצִיּוֹר וְאֵין קָרָקְבָנוֹ נִקְלָף. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בַּר צְדוּק אָמַר: כָּל הַנוֹתֵן עַל גְּבִי מְשִׁיחָה. הַחוֹלֵק שְׁתִּים לְפָנָיו וְשְׁתִּים לְאַחֲרָיו - טָמֵא. אַחֲרִים אָמְרִים: הַשּׁוֹכֵן בֵּין הַטְּמֵאִין וְדוֹמָה לְטְמֵאִין - טָמֵא. הַשּׁוֹכֵן בֵּין הַטְּהוֹרִים, וְדוֹמָה לְטְהוֹרִין - טְהוֹר. אֲנָשִׁי אִישׁ כֶּפֶר תִּמְרָתָא שְׁבִיהִיבָהּ הִיוּ אוֹכְלִין אֶת הַזְּרִירִין, מִפְּנֵי שֵׁישׁ לָהֶן זֶפֶק. אֲנָשִׁי שׁוֹק הַעֲלִיּוֹן שְׁבִירוֹשָׁלַיִם הִיוּ אוֹכְלִין אֶת סִינוּנַיָּא לְבָנָה, מִפְּנֵי שֶׁקָּרָקְבָנָה נִקְלָף.

ח. וּבְבָצִים, כָּל שְׂכוּדְרָת וְעִגּוּלְגַלְתָּ בִּידוּעַ שֶׁל עוֹף טָמֵא, וְכָל שְׂאִינָה כּוֹדְרָת וְעִגּוּלְגַלְתָּ - בִּידוּעַ שֶׁל עוֹף טְהוֹר הוּא. לּוֹקְחִין בִּיצִים מִכָּל מְקוֹם, וְאֵין חוֹשְׁשִׁין שְׂמָא שֶׁל נְבִלוֹת וְשֶׁל טְרַפּוֹת הֵן. אֵין מוֹכְרִין בִּיצִים שֶׁל נְבִלוֹת שֶׁל טְרַפּוֹת לְעוֹבְדֵי כּוֹכְבִים, אֲלָא אִם כֵּן הִיוּ נְקוּפוֹת לְקַעְרָה. לְפִיכֵךְ אָמְרוּ: אֵין לּוֹקְחִין מִן הַעוֹבְדֵי כּוֹכְבִים בִּיצִים נְקוּפוֹת לְקַעְרָה.

ט. אֵלּוּ סִימְנֵי חֲגָבִים: כָּל שֵׁישׁ לוֹ אַרְבַּע רַגְלִים וְאַרְבָּעָה סְנַפִּירִים, וְקָרְסוּלָיו וְנִכְפָּיו חוֹפִין אֶת רַבּוֹ. רַבִּי יוֹסֵי אָמַר: וְשִׁמוֹ חֲגָב. וְלֹא כַּנְצָרִין שֵׁישׁ בָּהֶן סִימְנֵין הִלְלוּ. סוּמְכוּס אָמַר: אֵף הַמּוֹרֵד. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן רַבִּי

ה. חֲרוּתָהּ בִּיַדֵי שְׁמַיִם - כְּשֶׁרָה. אֵיזוֹ הִיא חֲרוּתָהּ? כָּל שְׂצֻמְקָה הָרָאָה שְׁלָהּ. יֵשׁ מִן אַבְרִין שְׁהֵן כְּשֵׁרִין. אַבְר מְדַלְדֵל בְּבַהֲמָה - יֵשׁ בוֹ לְהַעֲלוֹת אֶרְכָּה. בְּשׁוֹר מְדַלְדֵל בְּבַהֲמָה - יֵשׁ בוֹ לְהַעֲלוֹת אֶרְכָּה. נִשְׁבֵּר הַעֶצֶם וַיֵּצֵא לְחוּץ, וְרַב עוֹר וּבְשָׂר מְקִיפִין אוֹתוֹ - כְּשֶׁר. יֵשׁ כָּאֵן עֲבָרִין שְׁהֵן כְּשֵׁרִין, בֶּן חֶמֶשׁ בְּדָקָה וּבֶן תִּשְׁעֵי בַּגְּסָה, וַיֵּצֵא לוֹ חֶמֶשׁ עֵינָיִם וְלוֹ שְׁלֹשׁ רַגְלִים, הוּאִיל וְכִיוֹצֵא בוֹ רֵאוּי לְהַתְקִים - כְּשֶׁר.

ו. וְאֵלּוּ טְרַפּוֹת בְּעוֹף: נְקוּבַת הַוֶּשֶׁט וּפְסוּקַת הַגְּרָגְרָת, לְרַחֲבָה - הָרִי זוֹ פְּסוּלָהּ. הַכְּתָה חֲלָדָה עַל רֵאשָׁה, מְקוֹם שֶׁעוֹשָׂה אוֹתָהּ טְרַפָּה - פְּסוּלָהּ. נְקוּבַת הַמַּחַ שְׁנֹקֵב קָרוֹם שְׁלָה - פְּסוּלָהּ. נְקוּבַת הַלֵּב לְבֵית חֲלָלוֹ - פְּסוּלָהּ. כִּיצַד בּוֹדֵקִין אוֹתָהּ? רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אָמַר מִשּׁוֹם רַבִּי יְהוּדָה: בּוֹדֵקִין אוֹתָהּ בֵּיד, וְאֵין בּוֹדֵקִין בְּמַחַט. אִם נֹקֵב הַעֶצֶם - פְּסוּלָהּ, אִם לֹא - כְּשֶׁרָה. נִפְלָה לְאוֹר וְנִחְמְרוֹ בְּנֵי מַעִיָּה - פְּסוּלָהּ, בְּאֵלּוֹ בְּנֵי מַעִים אָמְרוּ? בְּקָרָקְבָנִין, בְּכַבֵּד וּבְלֵב. אֵלּוֹ כְּשֵׁרוֹת בְּעוֹף: נְקוּבַת הַגְּרָגְרָת וּפְסוּקַת הַגְּרָגְרָת, לְאַרְכָּה - הָרִי זוֹ כְּשֶׁרָה. הַכְּתָה חֲלָדָה עַל מְקוֹם שֶׁאֵינוֹ עוֹשָׂה טְרַפָּה - כְּשֶׁרָה. נֹקֵב הַלֵּב שֶׁלֹּא לְבֵית חֲלָלָה - כְּשֶׁרָה. נִפְלָה מִן הַגֵּג, נִתְרַסְקוּ אַבְרִיָּה, אוֹ רִצְצָתָה חֲבַרְתָּהּ, וְנִתְרַסְקוּ אַבְרִיָּה וְשַׁחְטָה - כְּשֶׁרָה. אִם עֲמָדָה מִיַד, בֵּין כֵּף וּבֵין כֵּף - כְּשֶׁרָה. נֹקֵב הַזֶּפֶק, רַבִּי אָמַר: אֶפְלוֹ נָטַל. וְלֹא הוֹדוּ לוֹ חֲכָמִים. נִשְׁתַּחֲבְרוּ גִפְיָה, נִשְׁתַּחֲבְרוּ רַגְלִיָּה, נִמְרְטוּ כְּנַפְיָה. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: אִם נָטַלָה הַנוּצָה - פְּסוּלָהּ. אַחוּזוֹת הַדָּם, הַמַּעֲשֵׂשָׁת וְהַמַּצְנָנָת, הַלְעִיטָה חֲלִיתִית, הַרְדַּפְנִי, סֵם הַמּוֹת, צוּאֹת הַתְּרַנְגוּלִים - כְּשֶׁרָה. נִשְׂכַּת נָחַשׁ, נִשְׂכַּת כָּלֵב שׁוֹטָה, מִשּׁוֹם טְרַפָּה מִתְרָת, וְאִסוּרָה מִשּׁוֹם סְכָנַת נַפְשׁוֹת. סִימֵן לְטְרַפָּה - כָּל שְׂאִינָה יוֹלְדָת. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אָמַר: אִם לֹא הֵיטָה מְכַחֶשֶׁת וְהוֹלֶכֶת בִּידוּעַ שְׂאִינָה טְרַפָּה. אִם הֵיטָה מְכַחֶשֶׁת וְהוֹלֶכֶת - בִּידוּעַ שֶׁהִיא טְרַפָּה. רַבִּי אָמַר: אִם נִתְקִימַת שְׁלוֹשִׁים יוֹם, בִּידוּעַ שְׂאִינָה טְרַפָּה, לֹא נִתְקִימַת שְׁלוֹשִׁים יוֹם

מאיר: מי טהר את העבר הזה מן המגע? אמרו לו: שחיטת אמו מטהרתו! אמר להן: אם טהרתו שחיטתו מן המגע, לא תטהרנו לאכילה? אמרו לו: טרפה טהרתו מן המגע, ולא תטהרנו לאכילה. אמר להן רבי מאיר: לא! אם טהרה שחיטה אותה, דבר שגופה! תטהר את העבר שאינה גופה? אמרו לו: מצינו שיפה כחה להציל מדבר שאינו גופה, על דבר שגופה, שמחתך את העבר במעי אמו - מתר באכילה. מן הטחול ומן הכליות - אסור באכילה.

ב. השוחט את הבהמה ומצא בה בן תשעה חי - טעון שחיטה וחיב במתנות, ואסור משום "אותו ואת בנו לא תשחטו ביום אחד"; דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים: אין אסור משום "אותו ואת בנו", שנאמר (ויקרא כב, כח): "אתו ואת בנו לא תשחטו ביום אחד", את שטעון שחיטה - אסור משום "אותו ואת בנו", ואת שאין טעון שחיטה, מתר משום "אותו ואת בנו" ופטור מן המתנות, שנאמר (דברים יח, ג): "מאת זבחי הזבח", את שטעון זביחה - חיב במתנות. ואת שאין טעון זביחה - פטור מן המתנות. רבי שמעון שזורי אומר: אפלו עומד וחרש על גבי מענה, קורע ומוציא את דמו, חותך ואוכל בשר. רבי שמעון בן אלעזר אומר משום רבי יוסי הגלילי: טמא טמאת אוכלין ומטמא טמאת אוכלין, וצריך הכשר. רבי אומר: אין מטמא טמאת אוכלין מפני שהוא חי, וחי אין מטמא טמאת אוכלין.

ג. בהמה שמתה וקרעה, ומצא בה בן תשעה חי - טעון שחיטה וחיב במתנות ופסול לגבי מזבח. השוחט את הטרפה, ומצא בה בן תשעה חי, טעון שחיטה וחיב במתנות. ואם מת - טהור מלטמא במשא, מפני ששחיטת אמו מטהרתו. השוחט את החטאת ומצא בה בן ארבעה חי, אפלו לאחר שלשה, ואפלו יצא חוץ לקלעים - מתר באכילה. המבכרת שהפילה שליא - ישליכנה לכלבים, ובמקדשין - תקבר, מפני שגדולה

יהודה אומר: אין לו עכשו ועתיד לגדל לאחר זמן, כגון החולחה - כשר. אלו הן סימני דגים: כל שיש לו סנפיר וקשקשת, יש לו קשקשת - אי אתה צריך לשאול על סנפיר. יש לו סנפיר ואין לו קשקשת - טמא. אלו הן קשקשין: שמלבש בהן, וסנפירין ששט בהן, וכמה קשקשין יהיה בו? אפלו אחת תחת לחיו ואחת תחת זנבו, ואחת תחת סנפיר שלו. רבי יהודה אומר: שני קשקשת אין לו עכשו, אבל עתיד לגדל לאחר זמן, כגון הסולתנית ונפאי - כשר. יש לו עכשו אבל עתיד להשירם כשעולה מן הים - כגון הקוליוס הספיתאים ואנתיוס. רבי יוחנן בן דורמסקא אומר: לויתן דג טהור הוא, שנאמר (איוב מא, ז-ח): "גאווה אפיקי מגנים סגור חותם צר"; "אחד באחד יגשו", וגו'. "תחתיו חודדי חרש" וגו' (שם פסוק כב). "גאווה אפיקי מגנים" - אלו קשקשין שלו. "תחתיו חודדי חרש" - אלו סנפירין שלו.

מִסְכַּת חֵלִין פֶּרֶק רִבְעִי

א. בהמה המקשה לילד, הוציא העבר את ראשו, והחזירו, ואחר כך שחטה, שחטה ואחר כך החזירו - אסור. חתכו ואחר כך שחטה - היא מתרת באכילה, והעבר - אסור. הוציא ראשו ורבו והחזירו - הרי הוא כילוד. הוציא ידו וחתכה, ואחר כך שחטה, מה שיצא אסור, ושכפנים - מתר. חמר באברין מה שאין בעברין, ובעברין שאין באברין, שהעבר הוציא ראשו והחזירו - אסור, הוציא ידו והחזירה - מתר. חמר באברין, שהמחתך את העבר במעי אמו - מתר באכילה, מן הטחול ומן הכליות - אסור. בהמה המקשה לילד והוציא העבר את ידו והחזירה, ואחר כך שחטה - מתר. שחטה ואחר כך החזירה - אסור. חתכה ואחר כך שחטה, מה שיוצא - אסור. ושכפנים - מתר. שחטה ואחר כך חתכו, מה שיוצא - אסור. ושכפנים - מתר. בשר - במגע נבלה; דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים: מגע טרפה שחוטה. אמר להן רבי

קדש. שלֵיא אין מפגלת את הזבח, לא לחוץ לזמנו ולא לחוץ למקומו, ואין מחשבה פוסלת בה משום פסול, והמעלה אותו בחוץ - פטור.

מִסְכַּת חֲלִין פֶּרֶק חֲמִישִׁי

א. אותו ואת בנו נוהג בכלאים וכוי. רבי אליעזר אומר: הכלאים, מן הרחל ומן הגדי - נוהגין בו, ומן הכוי - אין נוהגין בו. השוחט אותו ואת בנו חלין בפנים וקדשים בחוץ, השוחט את הטרפה, וכן השוחט ונמצאת טרפה, רבי מאיר אוסר משום "אותו ואת בנו". ורבי שמעון מתיר משום "אותו ואת בנו". השוחט לרפואה, לאכילת עובדי כוכבים, לאכילת פלבים - אסור משום "אותו ואת בנו". השוחט ונתנבלה בידו, הנוחר, והמעקר, ושחיטת עובד כוכבים - מתר משום "אותו ואת בנו". חרש שוטה וקטן ששחטו, בזמן שאחרים רואין אותן - אסור משום "אותו ואת בנו". אין אחרים רואין אותן - מתר משום "אותו ואת בנו"; דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים: בין כך ובין כך לא ישחט, ואם שחט - פטור. הלוקח מבעל הבית, הוא קדם לבעל הבית, שמתחלה לא לקחו אלא על מנת כן. שנים שלקחו פרה, איזה שלקח ראשון - ישחט ראשון, ואם קדם השני ושחט - הרי זה זריז ונשכר. שחטה ואת אמה, אפלו עד חמשה דורות - אינו חיב אלא אחת. שחטה ואת בנה ואת בת בתה, אפלו עד חמשה דורות - חיב על האחרונה. שחטה, ובא אחר ושחט את בתה - שנים האחרונים חיבין, והאמצעי פטור. שחט את חמשה בניה - חיב משום חמשה לאוין. שחט חמשה בניה ואחר כך שחטה, סימכוס אומר משום רבי מאיר: חיב משום חמשה לאוין. וחכמים אומרים: אין חיב אלא משום לאו אחד בלבד. שחט את בתה ואחר כך שחטה, ואחר כך שחט את אמה, השוחט את האם - חיב, ואת הבת פטור. שחטה עד שלא חשכה - מתר לשחוט את בתה בלילה. משחשכה - אסור לשחוט את בתה, כל היום וכל הלילה.

ב. בארבעה פרקים בשנה המוכר בהמה לחבירו צריך להודיע: 'אמה מכרתי לשחוט' ו'בתה מכרתי לשחוט'. אלו הן: ערב יום טוב האחרון של חג, והאחרון של פסח, וערב עצרת, וערב ראש השנה, וכדברי רבי יוסי הגלילי אף ערב יום הכפורים בגליל, מפני שהוא יום טוב. אמר רבי יהודה: במה דברים אמורים? בזמן שחל יום הכפורים להיות בשני בשבת, אבל אם חל להיות באחד מכל ימות השבת - אין צריך להודיעו, מפני שזה יכול לשחוט היום הזה, וזה יכול לשחוט למחר.

מִסְכַּת חֲלִין פֶּרֶק שִׁישִׁי

א. כסוי הדם נוהג בכלאים ובכוי. רבי אליעזר אומר: כלאים מן הגדי ומן הרחל - נוהגין בו. מן הכוי - אין נוהגין בו. רבי יוסי אומר: אין שוחטין אותו ביום טוב מפני שספק, ואם שחטו - אין מכסין את דמו. אמר רבי יוסי: ומה אם מילה, שודאה דוחה את השבת, אין ספקה דוחה את יום טוב, כסוי הדם שאין ודאו דוחה את השבת, דין הוא שלא יהא ספקו דוחה את יום טוב! אמרו לו: שופרות שבגבולין יוכיחו! שאין ודאן דוחה את השבת, וספקן דוחה את יום טוב, הן יוכיחו לכסוי הדם, שאף על פי שאין ודאן דוחה את השבת, שלא יהא ספקו דוחה את יום טוב. השיב רבי אליעזר בנו של רבי אליעזר הקפר: ומה למילה שאין ספקה דוחה את יום טוב, תאמר בכסוי הדם שודאה דוחה את לילי יום טוב, האיל וודאי דוחה את לילי יום טוב, דין הוא שיהא ספקו דוחה את יום טוב! אמר רבי אבא: זה אחד מן הדברים, שהיה רבי אחיה אומר אין להן תשובה, והשיבו רבי חייא.

ב. השוחט לרפואה, לאכילת עובדי כוכבים, לאכילת פלבים - חיב לכסות. השוחט ונתנבלה בידו, הנוחר, והמעקר - פטור מלכסות. השוחט בשבת וביום הכפורים, אף על פי שמתחייב בנפשו, כיון שחשכה, אם היה הדם קים - חיב לכסות.

אין צריך להפריש ממנה גיד הנשה. שלמה - צריך להפריש ממנה גיד הנשה. המוכר ירד מחתכת לעובד כוכבים - אין צריך להפריש ממנה גיד הנשה, ובלבד שלא ימכרנה לו בפני ישראל, מפני שחזור ולוקחה הימנו. ומשום שני דברים אמרו אין מוכרין בשר של נבלה ושל טרפות לעובד כוכבים, מפני שחזור ומאכילין לישראל. דבר אחר: שאין מאכילין את האדם בטעות. ומשום שני דברים אמרו לא יאמר אדם ישראל לעובד כוכבים: 'קח לי בשר משום נבלות ומשום טרפות'. דבר אחר: משום אונסין.

ב. גיד הנשה מחטט אחריו כל מקום שהוא, ונוטל השמן שלו - הרי זה מתר. רבי יהודה אומר: נוטלו מן השוק של ירד. שני גידים הן: החיצון סמוך לבשר - אסור, וחביבין עליו. הפנימי סמוך לעצם - אסור, ואין חביבין עליו. האוכל מגיד הנשה פזית - הרי זה חייב. רבי יהודה פוטר, עד שיאכל משניהם. אכלו ואין בו פזית - הרי זה חייב. רבי יהודה פוטר עד שיהא בו פזית. אכל שני גידים משתי ירכות, משתי בהמות - סופג שמונים. רבי יהודה אומר: אינו סופג אלא ארבעים.

ג. ירד שבשלה בגיד הנשה שלה, אם בשלה בנותן טעם - הרי זו אסורה. כיצד משערין אתה? כבשר בלפת. נתבשלה עם הגידים - הרי זה בנותן טעם. רבי יוחנן בן ברוקה אומר: אין בגיד בנותן טעם. חתיכה אסורה שנתערכה בחתיכות, אפלו הן אלה - כלן אסורות. הרטב - בנותן טעם. נמותה - הרי זה בנותן טעם.

ד. נוהג בטהורה ואין נוהג בטמאה. רבי יהודה אומר: אף בטמאה, מפני שאסורין קדם למתן תורה. אמרו לו רובי יהודה: אינו אומר "על פן לא יאכלו בני יעקב ראובן ושמעון את גיד הנשה", אלא "בני ישראל" - אלו שעומדין לפני ה' סיני. אלא למה כתבו שם? להודיע במה נאסר אבר מן החי! נוהג בבהמה טמאה כטהורה, מפני

השוחט בספינה, כיון שהגיע ליבשה, אם היה הדם קים - חייב לכסות. אף על פי שאמרו: לא ישחט אדם בספינה, אלא אם כן היה לו עפר מוכן. השוחט וצריך לדם, לא ישחט כדרך ששוחטין, אלא כיצד עושה? או נותרו או מולקו. השוחט והקדיש את הדם - חייב לכסות, מפני שקדמה מצות פסוי להקדש. השוחט ובלעתו הארץ - פטור מלכסות. כסתו הרוח - חייב לכסות. השוחט דם שעל הספין, ודם שעל הכנפים - חייב לכסות. רבי שמעון בן גמליאל אומר: הואיל ונתכסה דם הזבח - פטור מלכסות. רבי יהודה אומר משום רבן גמליאל: השוחט צריך ברכה לעצמו, שחט ולא כשהו, וראהו אחר - חייב לכסותו אפלו ביום טוב. המכסה את הדם: יכסנו ביד ואל יכסנו ברגל, שאין עושים את המצוה עראי. במה מכסין ובמה אין מכסין? אין מכסין, לא בתבן ולא בקש, ולא בגבבא, לא בעצם, ולא בנוצה, ולא בכנפי יונה, ולא בנסרת של חרשין, ולא בנערת של פשתן, ולא בגדורות ולא בקצוצות, ולא בקמחין ולא בסלתות. ולא יתן תבן על גבי הדם ויכסה. אבל מכסה בסיד, בגפסים, ובחרסים שכתשם ועשאן עפר. זה הכלל, כל שהוא מין עפר, בולע ומצמיח - מכסין בו. וכל שאינו מצמיח - אין מכסין בו.

מִסְכַּת חֵלִין פֶּרֶק שְׁבִיעִי

א. גיד הנשה נוהג בכלאים ובכוי. נוהג בשתי ירכות: בירד של ימין ובירד של שמאל. רבי יהודה אומר: אין נוהג אלא באחת; דעת מקרעת שהיא של ימין. זה הכלל: כל שיש לו כף ירד - גיד הנשה נוהג בו. כל שאין בו כף ירד - אין גיד הנשה נוהג בו. נוהג בשליל וחלבו אסור; דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר: אין נוהג בשליל וחלבו מתר; דברי רבי אליעזר. וחכמים אומרים: נאמנין עליו ועל החלב. השולח ירד מחתכת לחברו - צריך להפריש ממנה גיד הנשה. שלמה - אין צריך להפריש ממנה גיד הנשה. הלוקח ירד מחתכת מן הטבח -

בא מן הדרום, זה אוכל בַּחֲתִיכָתוֹ, וְזֶה אוֹכֵל בַּגְּבִינָתוֹ, וְאֵין חוֹשְׁשִׁין, הֲרִי לֹא אֶסְרוּ אֶלֶּא בְזִמְן שְׁכָלוּ תְּפִיסָה אַחַת.

ב. טַפְתַּ חֶלֶב שֶׁנִּפְּלָה עַל הַחֲתִיכָה, רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: אִם יֵשׁ בְּנוֹתָן טַעַם בְּאוֹתָהּ חֲתִיכָה. וְחֻכְמַיִם אֹמְרִים: בְּאוֹתוֹ הַקְּדָרָה. אָמַר רַבִּי: גֵּרְאִין דְּבַרִּי רַבִּי יְהוּדָה בְּזִמְן שֶׁלֹּא נָעַר וְלֹא כִסָּה, וְדַבְרֵי חֻכְמַיִם בְּזִמְן שֶׁנָּעַר וְכִסָּה. חֶס לְתוֹךְ חֶס וְצוּנָן לְתוֹךְ חֶס - אֶסּוּר. חֶס לְתוֹךְ צוּנָן - מַדִּיחוּ וְאוֹכְלוּ. כִּחַל שֶׁל מִנְיָקָה - קוֹרְעוּ וּמוֹצִיא אֶת חֶלְבּוֹ. לֹא קוֹרְעוּ - אֵין עוֹבֵר עָלָיו. הֶלֶב - קוֹרְעוּ וּמוֹצִיא אֶת דָּמוֹ. אִם בִּשְׁלוּ - קוֹרְעוּ לְאַחַר בִּשְׁלוּ.

ג. כִּחַל שֶׁבִשְׁלוּ בַּחֲלָבוֹ - מֵתָר. קָבָה שֶׁבִּשְׁשָׁלָה - חֲזִיב. הַמְּבַשֵּׁל בִּשְׂר בַּחֲלָב - הֲרִי זֶה חֲזִיב. כִּמָּה יִבְשָׁלָה וְיִהְיֶה חֲזִיב? כִּחְצֵי זֵית בִּשְׂר וְכִחְצֵי זֵית חֲלָב, כְּדִי שִׁיְהוּ זֶה בְּכֻזִּית. כִּשֶׁם שֶׁחֲזִיב עַל בִּשְׁלוֹ - כֵּךְ חֲזִיב עַל אֲכִילָתוֹ. כִּמָּה יֵאָכֵל וְיִהְיֶה חֲזִיב? כְּדִי שִׁיְהֶא נֶאֱכָל מִשׁוּם בִּשְׁלוֹ. הַמְּבַשֵּׁל בְּמֵי חֲלָב - פְּטוּר. בַּחֲלָב זָכָר - פְּטוּר. דָּם שֶׁבִּשְׁלַח בַּחֲלָב - פְּטוּר. הַעֲצָמוֹת, וְהַגִּידִים, וְהַקְּרָנִים, וְהַטְּלָפִים, שֶׁבִּשְׁשָׁלָן בַּחֲלָב - פְּטוּר. הַפְּגוּל וְהַנוֹתֵר וְהַטָּמֵא שֶׁבִּשְׁשָׁלָן בַּחֲלָב - חֲזִיב עֲלֵיהֶן מִשׁוּם פְּגוּל נוֹתֵר וְטָמֵא. בִּשְׂר בְּהֵמָה טְהוֹרָה בַּחֲלָב בְּהֵמָה טְהוֹרָה - אֶסּוּר בְּרַפּוּאָה וּבַהֲנָאָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן מֵתִיר בְּהֵנָאָה. בִּשְׂר חֲזִיה בְּהֵמָה טְהוֹרָה בַּחֲלָב חֲזִיה טָמֵאָה. בִּשְׂר חֲזִיה וְעוֹפוֹת טְהוֹרִין בַּחֲלָב בְּהֵמָה טָמֵאָה. רַבִּי עֲקִיבָא פְּטוּר עַל בִּשְׁלוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר "גְּדִי גְדִי" שְׁלֹשׁ פְּעָמִים.

ד. קָבָה שֶׁל עוֹבֵד כּוֹכָבִים שֶׁל נִבְלָה - הֲרִי זוֹ אֶסּוּרָה. חֲזָרוּ לוֹמַר: מֵעַמִּידִין בְּקִיבַת עוֹבֵד כּוֹכָבִים וּבְקִיבַת נִבְלָה וְאֵין חוֹשְׁשִׁין. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: כְּשֶׁרָה שִׁינְקָה מִן הַטְּרֵפָה - קִיבְתָהּ אֶסּוּרָה. וְטְרֵפָה שִׁינְקָה מִן הַכְּשָׁרָה - קִיבְתָהּ מֵתָרָה, מִפְּנֵי שֶׁכָּנוּס בְּמַעִיָה חֲלָב.

ה. חֵמֶר בַּחֲלָב מִבְּדָם, וּבְדָם מִבַּחֲלָב, שֶׁהַחֲלָב נוֹהֵג בְּחֵי, וְקָרַב עַל גְּבֵי הָאִישִׁים, וּמוֹעֲלִין בּוֹ, וְחֲזִיבִין עָלָיו מִשׁוּם פְּגוּל וְנוֹתֵר

שֶׁאֶסּוּרוֹ נוֹהֵג בְּכַנֵּי נַח כִּיִּשְׂרָאֵל, וְחֲזִיב עָלָיו מִשׁוּם אֶבֶר מִן הַחֵי, וּמִשׁוּם בְּהֵמָה טָמֵאָה; דְּבַרִּי רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר. וְחֻכְמַיִם אֹמְרִים: אֵינוֹ חֲזִיב אֶלֶּא מִשׁוּם אֶבֶר מִן הַחֵי בְּלֶבֶד, שֶׁנֶּאֱמַר (דְּבָרִים יב, כג): "לֹא תֹאכַל הַנֶּפֶשׁ עִם הַבֶּשֶׂר", אֶת שֶׁאֶסּוּרוֹ מִשׁוּם "כֹּל תֹּאכַל הַנֶּפֶשׁ עִם הַבֶּשֶׂר" - חֲזִיבִין עָלָיו, יֵצֵאת בְּהֵמָה טָמֵאָה שֶׁכֵּלָה אֶסּוּרָה. הָאוֹכֵל אֶבֶר מִן הַחֵי עוֹבֵר בְּלֹא תַעֲשֶׂה, חֲלָב מִן הַחֵי חֲזִיבִין עָלָיו. חֲלָב מִן הַחֵי חֲזִיב מִשׁוּם שְׁנֵי לְאוּיִן - מִשׁוּם חֲלָב וּמִשׁוּם חֵי. דָּם מִן הַחֵי - חֲזִיב מִשׁוּם שְׁנֵי לְאוּיִן. מִשׁוּם דָּם וּמִשׁוּם חֵי, אֶבֶר מִן הַחֵי חֲזִיב מִשׁוּם נִבְלָה. דָּם מִן הַמְּקַדְּשִׁין חֲזִיב מִשׁוּם שְׁנֵי לְאוּיִן, מִשׁוּם דָּם וּמִשׁוּם מְקַדְּשִׁין; דְּבַרִּי רַבִּי יְהוּדָה. וְחֻכְמַיִם אֹמְרִים: אֵין חֲזִיב אֶלֶּא מִשׁוּם לְאוּ אַחַד בְּלֶבֶד. אֵלֵיהֶן מִן הַמְּקַדְּשִׁין חֲזִיב מִשׁוּם שְׁנֵי לְאוּיִן, מִשׁוּם אֵלֵיהֶן וּמִשׁוּם מְקַדְּשִׁין. חֲלָב מִן הַמְּקַדְּשִׁין חֲזִיב מִשׁוּם שְׁנֵי לְאוּיִן, מִשׁוּם חֲלָב וּמִשׁוּם מְקַדְּשִׁין. רַבִּי יְהוּדָה מְחִיב שְׁלֹשָׁה, מִשׁוּם חֲלָב, וּמִשׁוּם מְקַדְּשִׁין, וּמִשׁוּם חֲלָב שֶׁל מְקַדְּשִׁין.

מִסְכַּת חֲלִין פְּרָק שְׁמִינִי

א. בִּשְׂר בַּחֲלָב נוֹהֵג בְּאַרְץ וּבְחוּץ לְאַרְץ, בְּפָנֵי הַבַּיִת וְשֹׁלָא בְּפָנֵי הַבַּיִת, בַּחֲלִין וּבְמִקְדָּשִׁים. הַנוֹדֵר מִן הַבֶּשֶׂר - אֶסּוּר בְּכֹל מִין בֶּשֶׂר, וּמֵתֵר בְּבֶשֶׂר דְּגָיִם וְחֻגְבִים. הַעוֹף לֹא עוֹלָה וְלֹא נֶאֱכָל. אָמַר רַבִּי יוֹסִי: זֶה מְקוּלֵי בֵית שְׁמַאי וּמְחוּמְרֵי בֵית הַלֵּל. בֵּית שְׁמַאי אֹמְרִים: עוֹלָה וְאֵין נֶאֱכָל. וּבֵית הַלֵּל אֹמְרִים: לֹא עוֹלָה וְלֹא נֶאֱכָל. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּרַבִּי צְדוֹק אָמַר: הַעוֹף עוֹלָה עִם הַגְּבִינָה עַל הַשְּׁלַחֵן. אֶפִּיקוּלוֹס אָמַר: אֵין נֶאֱכָל. אֲחֵרִים אֹמְרִים מִשְׁמוֹ: אֵף נֶאֱכָל. כִּמָּה דְּבָרִים אֲמוּרִים? בְּשְׁלַחֵן שֶׁהוּא שֶׁל מֶאֱכָל, אֶבֶר בְּשְׁלַחֵן שֶׁאֵינוֹ שֶׁל מֶאֱכָל - נוֹתֵן אָדָם חֲתִיכָה בְּצַד זֶה וְגִבְינָה בְּצַד זֶה. נוֹתֵן בְּקַפּוּף וּבְמַחוּק, וּמִפְּשִׁילָן לְאַחוּרִין, הֲרִי לֹא אֶסּוּר אֶלֶּא בְּשְׁלַחֵן שֶׁהוּא שֶׁל מֶאֱכָל. רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֵּן גַּמְלִיאֵל אָמַר: אֵף שְׁלַחֵן שֶׁל מֶאֱכָל. שְׁנַיִם שֶׁנִּכְנָסוּ לַפְּנֵדֶק, זֶה בֹּא מִן הַצָּפוֹן וְזֶה

וְטָמָא, מַה שְּׂאִין כֵּן בְּדָם. חֲמֵר בְּדָם, שֶׁהֵדֵם מִתִּיר מִכְשִׁיר וּמִפְגָּל, מַה שְּׂאִין כֵּן בְּחֵלֶב.

ו. רבי יהודה אומר: האלל שכנסו ויש בו כזית - הרי זה חייב. עור פרסות בהמה דקה - הרי הוא כבשרה. וכלן שעבדו, או שהלף בהן כדי עבודה - טהורין משום עור, וטמאין משום בשר, חוץ מעור האדם מפני שמטמאתו לעולם, מכאן אמרו: לגיון עובר ממקום למקום - המאהיל עליו טמא. אין לף לגיון שאין בו קרקפלין. וכלן שנמלחו - הרי אלו כעבודין. רבי יהודה אומר: הלטאה אין לה עור. רבי יוחנן בן גורי אמר: שמונה שרצים יש להן עורות: הצדן, והורגן, והחובל בהן, והעושה בהן חבורה - הרי זה חייב. וחכמים אומרים: אין עור אלא מה שגנו חכמים. המפשיט בבהמה ובחיה ובבטמאה, ובדקה ובגסה - לשטח כדי אחיזה. וכמה הוא כדי אחיזה? מלא טפח כפול. המפשיט כשעור הזה, הנוגע במפשיט - טהור. בעור של צואר - טמא. רבי יוחנן בן גורי אומר: הנוגע בעור של צואר - טהור, שאינו אלא נותקו. רבי דוסתאי בן יהודה אומר משום רבי שמעון: המפשיט בשרצים - כלו חבור אחד הוא. רבי יהודה אומר: עור שיש לו כזית בשר, הנוגע בעור שכנגד הבשר, מאחריו - טמא. ביצת השרץ: מרקמת - טהורה. וכמה היא ריקומה? כדי שיגאה שרץ מתוכה. נקבה כל שהוא - טמאה. וכמה זה הנקב? מלא שערה. האבר והבשר המדלדלין, בבהמה - מטמאין טמאת אוכלין. רבי שמעון אומר: אין מטמאין טמאת אוכלין.

מִסְכַּת חֵלִין פֶּרֶק תְּשִׁיעִי

א. הזרוע והלחיים והקבה, נוהגין בכלאים ובכזי. רבי אליעזר אומר: הכלאים מן הרחל ומן הגדי - נוהגין בו. מן הכזי - המוציא מחברו עליו הראייה. השוחט לרפואה, לאכילת עובד כוכבים, ולאכילת לבלים - חייב במתנות. השוחט ונתנבלה בידו, הנוחר והמעקר, ושחטת עובד כוכבים - פטור מן המתנות. כהן ועובד כוכבים שמכרו בהמתן

לישראל לשחוט - חייב במתנות. נשחטה ברשותו ואחר כך מכרה לו - פטור מן המתנות. ישראל שמכר בהמתו לכהן לשחוט - פטור מן המתנות. נשחטה ברשותו ואחר כך מכרה לו - חייב במתנות.

ב. כהן - פטור. והמשתתף עם הכהן - פטור. עובד כוכבים - פטור. המשתתף עם עובד כוכבים - פטור. המשתתף עם הכהן צריך לרשם, עם עובד כוכבים - אינו צריך לרשם. ופסולי המקדשין - אין צריך לרשם. אמר לו כהן: כלה שלך והיד שלי, אפלו אחד ממאה ביד - פטור מן הזרוע. כלה שלך והראש שלי, אפלו אחד ממאה - פטור מן הזרוע. אפלו אחד ממאה מבני מעים - פטור מן הקבה. מקום שנהגו להפשיט את הראש - אינו רשאי להפשיט את הלחי. למלוג את העגלים - אינו רשאי למלוג את הזרוע. ואם יש כהן - נותנן לכהן. ואם לאו - מעלה אותן דמים. מכר לו יד כמות שהיא, וראש כמות שהוא, ובני מעים כמות שהן - נותנן לכהן ואין מנכה לו מן הטבח את הדמים. לקח הימנו במשקל - נותנן לכהן ומנכה מן הטבח את הדמים. מתנות אין בהם משום קדשה, אפלו מוכרן לעובד כוכבים, אפלו נותנן לפני כלבו - אין בהן אלא מצות כהנה בלבד. המשלח בשר לחברו, והיו בו מתנות, אין חוששין שמה מתנות כהנה הן.

ג. אי זה הוא הזרוע? נוטלו מבית הפרק, וכל הפרק עמו, בזרוע של מקדשין, בזרוע של גבולין. איזה הוא לחי? נוטלו מבית השחיטה וכל בית השחיטה עמה. קבה כמשמעו, חלב שעל הקבה - נותנו לכהן. אמר רבי יהודה: נהגו כהנים עין יפה, שיהו נותנין אותו לבעלים. זרוע - זה זרוע של ימין! אתה אומר זה זרוע של ימין או אינו אלא שמאל? הרי אתה דן: הואיל ושוק מתנה לכהן, וזרוע מתנה לכהן, מה שוק אינו נוהג אלא בימין, אף זרוע לא ינהג אלא בימין. שוק - מארכוכה ולמטה; דברי רבי יהודה. וחכמים אומרים: מארכוכה

ולמעלה. איזה הוא חזה? כל שרואה את הארץ, מלמעלה - ועד שמגיע לצואר. מלמטה - עד שמגיע לכרס. חותכו ונוטלו מבין שתי דפנות מכן ומכן. ואיזהו אליה? חותך ויורד עד שמגיע לעצה. נכנס לפניו מן העצה, עד שמגיע לפרק, חותך ונוטל את כלה. ואלו הן אמורין: שתי כליות ויותרת הכבד ואליה. ואלו הן החלבים: החלב המכסה את הקרב - זה הוא חלב החופה את הכרס. "ואת כל החלב אשר על הקרב" (ויקרא ג, ג) - זה חלב שעל הדקין; דברי רבי עקיבא. רבי ישמעאל אומר: חלב שעל הקבה. וחכמים לא הודו לו. שעל הכסלים, שבין פקוקרות - שהוא מחטט אחריו כל מקום שהוא ונוטל; דברי רבי יוסי הגלילי. רבי ישמעאל אומר: חלב שעל הקבה תותב קרום נקלף. רבי עקיבא אומר: קרום ונקלף - אסורין. רבי יהודה אומר: קרום שעל הכליא - אסור, וחיבים עליו. גידים שבכליות ובמקדשין - אסורין, ואין חיבין עליהן.

<p>1</p> <p>ראשון Sunday</p>	<p>ג</p> <p>3</p>	<p>7:00 נץ החמה 9:22 סו"ז קר"ש - גר"א 10:09 סו"ז תפלה - גר"א 5:42 צה"כ לשיטת ר"ת</p>	<p>5:48 עלות השחר 8:46 סו"ז קר"ש - מג"א 9:45 סו"ז תפלה - מג"א 4:29 שקיעה בבלי: נדה לט • ירושלמי: שבת פט • תוספתא: חלין ג נ"ך: משלי כה-כו • רמב"ם: מכירה י</p>
<p>2</p> <p>שני Monday</p>	<p>ד</p> <p>4</p>	<p>7:01 נץ החמה 9:23 סו"ז קר"ש - גר"א 10:10 סו"ז תפלה - גר"א 5:41 צה"כ לשיטת ר"ת</p>	<p>5:49 עלות השחר 8:47 סו"ז קר"ש - מג"א 9:46 סו"ז תפלה - מג"א 4:29 שקיעה בבלי: נדה מ • ירושלמי: שבת צ • תוספתא: חלין ד נ"ך: משלי כז-כח • רמב"ם: מכירה יא</p>
<p>3</p> <p>שלישי Tuesday</p>	<p>ה</p> <p>5</p>	<p>7:02 נץ החמה 9:23 סו"ז קר"ש - גר"א 10:11 סו"ז תפלה - גר"א 5:41 צה"כ לשיטת ר"ת</p>	<p>5:50 עלות השחר 8:47 סו"ז קר"ש - מג"א 9:47 סו"ז תפלה - מג"א 4:29 שקיעה בבלי: נדה מא • ירושלמי: שבת צא • תוספתא: חלין ה נ"ך: משלי כט-ל • רמב"ם: מכירה יב</p>
<p>4</p> <p>רביעי Wednesday</p>	<p>ו</p> <p>6</p>	<p>7:03 נץ החמה 9:24 סו"ז קר"ש - גר"א 10:11 סו"ז תפלה - גר"א 5:41 צה"כ לשיטת ר"ת</p>	<p>5:51 עלות השחר 8:48 סו"ז קר"ש - מג"א 9:47 סו"ז תפלה - מג"א 4:28 שקיעה בבלי: נדה מב • ירושלמי: שבת צב • תוספתא: חלין ו נ"ך: משלי לא - איוב א • רמב"ם: מכירה יג</p>
<p>5</p> <p>חמישי Thursday</p>	<p>ז</p> <p>7</p>	<p>7:04 נץ החמה 9:25 סו"ז קר"ש - גר"א 10:12 סו"ז תפלה - גר"א 5:41 צה"כ לשיטת ר"ת</p>	<p>מתחילין ותון טל ומטר, בלילה 5:52 עלות השחר 8:49 סו"ז קר"ש - מג"א 9:48 סו"ז תפלה - מג"א 4:28 שקיעה בבלי: נדה מג • ירושלמי: ערובין א • תוספתא: חלין ז נ"ך: איוב ב-ג • רמב"ם: מכירה יד</p>
<p>6</p> <p>ששי Friday</p> <p>Candle Lighting 4:11 ודלקת הנרות</p>	<p>ח</p> <p>8</p>	<p>7:05 נץ החמה 9:25 סו"ז קר"ש - גר"א 10:12 סו"ז תפלה - גר"א 5:41 צה"כ לשיטת ר"ת</p>	<p>5:53 עלות השחר 8:49 סו"ז קר"ש - מג"א 9:48 סו"ז תפלה - מג"א 4:28 שקיעה בבלי: נדה מד • ירושלמי: ערובין ב • תוספתא: חלין ח נ"ך: איוב ד-ה • רמב"ם: מכירה טו</p>
<p>7</p> <p>שב"ק Shabbos</p> <p>Shabbos Ends 5:41 זמן מוצש"ק</p>	<p>ט</p> <p>9</p>	<p>7:06 נץ החמה 9:26 סו"ז קר"ש - גר"א 10:13 סו"ז תפלה - גר"א 5:41 צה"כ לשיטת ר"ת</p>	<p>ויצא 5:54 עלות השחר 8:50 סו"ז קר"ש - מג"א 9:49 סו"ז תפלה - מג"א 4:28 שקיעה בבלי: נדה מה • ירושלמי: ערובין ג • תוספתא: חלין ט נ"ך: איוב וז • רמב"ם: מכירה טז</p>

צו זיין מקורב צו א צדיק איז גוט פאר'ן מענטש אויף די וועלט און אויף יענע וועלט.

(פּפּר המדות אות צדיק סימן נ"ט)